

Projekt sjednocení evidence dlouhodobého ma- jetku vybraného kraje

Bc. Lucie Neubauerová

Diplomová práce
2019

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Bc. Lucie Neubauerová
Osobní číslo: M17005
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: Finance
Forma studia: prezenční

Téma práce: Projekt sjednocení evidence dlouhodobého majetku vybraného kraje

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Na základě literární rešerše charakterizujte poznatky z oblasti veřejného sektoru a dlouhodobého majetku.

II. Praktická část

- Zanalyzujte dlouhodobý nemovitý majetek Zlínského kraje.
- Sjednoťte evidenci dlouhodobého majetku Zlínského kraje.
- Zhodnoťte aplikaci navrženého postupu z hlediska přínosu a rizik.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

BORROW, Colin. The 30 Day MBA in Business Finance. 2nd ed. Philadelphia: Kogan Page, 2016, 264 s. ISBN 978-0-7494-7540-6.

BRAGG, Steven M. Fixed Asset Accounting. 4th ed. The United States of America: AccountingTools, 2017, 237 s. ISBN 978-1-938910-79-1.

MÁČE, Miroslav. Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu. Praha: Grada, 2012, 640 s. ISBN 978-80-247-3637-2.

SEDLÁČEK, Jaroslav. Finanční účetnictví: postupy účtování. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017, 239 s. ISBN 978-80-7380-644-6.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. Jak číst účetní výkazy. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2016, 264 s. ISBN 978-80-271-0048-4.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Milana Otrusinová, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: **14. prosince 2018**
Termín odevzdání diplomové práce: **16. dubna 2019**

Ve Zlíně dne 14. prosince 2018

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení:

.....

podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá evidencí dlouhodobého majetku ve Zlínském kraji, se zaměřením na dlouhodobý nemovitý majetek. Cílem práce je navrhnout řešení na zlepšení a sjednocení evidence dlouhodobého nemovitého majetku Zlínského kraje a následně tuto evidenci zhodnotit, zanalyzovat přínosy, rizika a navrhnout případná doporučení. V teoretické části je charakterizován veřejný sektor, státní správa, územně samosprávné celky, dlouhodobý majetek a všechny důležité operace s ním související a finanční analýza. Praktická část nejprve charakterizuje Zlínský kraj, následně je provedena finanční analýza absolutních a poměrových ukazatelů, je zanalyzován dlouhodobý nemovitý majetek ve Zlínském kraji a jeho stávající evidence a v závěru práce jsou předloženy tři návrhy na zlepšení a sjednocení evidence Zlínského kraje, které jsou následně zhodnoceny a podrobeny nákladové analýze.

Klíčová slova: dlouhodobý majetek, Zlínský kraj, evidence dlouhodobého majetku, veřejný sektor, územně samosprávné celky

ABSTRACT

The theses deals with the records of fixed assets in Zlín Region, focusing on long-term real estate. The aim of my thesis is to propose solutions to improve the long-term and the immovable property and the register of Zlín Region, analysis of the benefits, risks and propose recommendations. The theoretical part is characterised by the public sector, government, local authorities, important long-term assets and all related operations and financial analysis. The practical part firstly descrieb Zlín Region, then financial analysis is provided and fixed assets are analysed and subsequently submitted three proposals for improvement and unification for Zlín Region which are subsequently evaluated and subjected to cost analysis.

Keywords: Fixed Assets, Zlín Region, Evidence of Long-Term Property, the Public Sector, Territorial Local Authorities

Tímto způsobem bych ráda poděkovala své vedoucí diplomové práce Ing. Milaně Otrusínové, Ph.D. za odborné vedení a vstřícný přístup při zpracování mé diplomové práce. Dále mé poděkování patří Zlínskému kraji, který mi umožnil zpracování práce, konkrétně krajskému úřadu Zlínského kraje, oddělení evidence a správy majetku za poskytnutí interních informací, potřebných dat a zaškolení v informačním systému FAMA+.

V neposlední řadě děkuji mé nejbližší rodině a přátelům za trpělivost, toleranci a podporu nejen při zpracování diplomové práce, ale také po dobu celého mého studia.

OBSAH

ÚVOD	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	12
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 VYSVĚTLENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	14
1.1 VEŘEJNÝ SEKTOR	14
1.1.1 Funkce veřejného sektoru	14
1.1.2 Veřejné finance	15
1.1.2.1 Veřejné výdaje	15
1.1.3 Spolupráce veřejného a soukromého sektoru.....	15
1.2 VEŘEJNÁ SPRÁVA A JEJÍ STRUKTURA.....	16
1.2.1 Rozpočet veřejné správy	17
1.3 STÁTNÍ SPRÁVA	18
1.4 SAMOSPRÁVA A ÚZEMNĚ SAMOSPRÁVNÉ CELKY	19
1.4.1 Samostatná působnost kraje	19
1.4.2 Přenesená působnost kraje	20
1.4.3 Rozpočet územních samosprávných celků.....	20
2 OBECNÉ A PRÁVNÍ VYMEZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	22
2.1 DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK	22
2.2 MAJETEK ÚZEMNĚ SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ SVĚŘENÝ K HOSPODAŘENÍ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACI.....	23
2.3 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA	24
2.3.1 České účetní standardy.....	24
2.3.2 Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb.....	25
2.3.3 Vyhláška č. 410/2009 Sb.....	25
2.3.4 Zákon o daních z příjmů	25
2.4 POŘÍZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	25
2.5 TECHNICKÉ ZHODNOCENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	26
2.6 OCEŇOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU.....	27
2.7 EVIDENCE DLOUHODOBÉHO MAJETKU.....	29
2.8 INVENTARIZACE DLOUHODOBÉHO MAJETKU	30
2.8.1 Inventurní soupisy	32
2.9 ODEPISOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	32
2.9.1 Odpisový plán	33
2.9.2 Účetní odpisy	33
2.9.3 Daňové odpisy.....	34
2.9.4 Komponentní odepisování	35
2.10 VYŘAZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU	35
3 FINANČNÍ ANALÝZA VE VEŘEJNÉM SEKTORU	37
3.1 SPECIFIKA FINANČNÍ ANALÝZY V OBLASTI VEŘEJNÉHO SEKTORU	38
3.2 ANALÝZA ABSOLUTNÍCH UKAZATELŮ	38
3.2.1 Horizontální analýza	38
3.2.2 Vertikální analýza	38

3.3	ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	39
3.3.1	Analýza zadluženosti	39
3.3.1.1	Celková zadluženost	39
3.3.1.2	Míra zadluženosti.....	39
3.3.1.3	Úrokové krytí.....	40
3.3.1.4	Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem.....	40
3.3.2	Analýza obratu aktiv a dlouhodobého majetku.....	40
3.3.2.1	Obrat aktiv	41
3.3.2.2	Obrat dlouhodobého majetku.....	41
II PRAKTICKÁ ČÁST		42
4	PŘEDSTAVENÍ KRAJE	43
4.1	ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ZLÍNSKÉHO KRAJE.....	43
4.1.1	Funkce Zlínského kraje	43
4.1.2	Demografické údaje	44
4.2	ORGÁNY ZLÍNSKÉHO KRAJE	44
4.2.1	Zastupitelstvo Zlínského kraje	45
4.2.2	Rada Zlínského kraje.....	45
4.2.3	Hejtman Zlínského kraje	45
4.2.4	Krajský úřad Zlínského kraje	45
4.3	ÚDAJE O FINANČNÍ SITUACI KRAJE	46
4.3.1	Příjmy rozpočtu Zlínského kraje	46
4.3.2	Výdaje rozpočtu Zlínského kraje	47
4.3.3	Výhled rozpočtu Zlínského kraje pro rok 2019	48
4.4	ZANALYZOVÁNÍ FINANČNÍ SITUACE KRAJE	49
4.4.1	Analýza absolutních ukazatelů.....	50
4.4.1.1	Vertikální analýza aktiv	50
4.4.1.2	Vertikální analýza pasiv.....	51
4.4.1.3	Horizontální analýza aktiv	52
4.4.1.4	Horizontální analýza pasiv.....	53
4.4.2	Analýza poměrových ukazatelů	54
4.4.2.1	Ukazatele zadluženosti	54
4.4.2.2	Ukazatele aktivity	55
5	ANALÝZA DLOUHODOBÉHO MAJETKU	56
5.1	DRUHY MAJETKU	56
5.1.1	Dlouhodobý nehmotný majetek	56
5.1.2	Dlouhodobý hmotný majetek	56
5.1.3	Dlouhodobý finanční majetek	57
5.1.4	Specifikace dlouhodobého nemovitého majetku	57
5.2	MAJETKOVÉ VZTAHY ZLÍNSKÉHO KRAJE.....	60
5.2.1	Příspěvkové organizace Zlínského kraje.....	60
5.2.2	Obchodní společnosti Zlínského kraje	60
5.2.3	Neziskové organizace Zlínského kraje.....	61
5.3	INVENTARIZACE	62
5.4	DOSAVADNÍ EVIDENCE DLOUHODOBÉHO NEMOVITÉHO MAJETKU	62
5.4.1	Popis evidence.....	63

5.4.2	Využití evidence.....	66
5.4.3	Zhodnocení evidence	68
6	NÁVRH ŘEŠENÍ NA SJEDNOCENÍ EVIDENCE DLOUHODOBÉHO MAJETKU	70
6.1	SETRVAT SE STÁVAJÍCÍM SYSTÉMEM FAMA+	70
6.1.1	FAMA+ AM – správa majetku ve veřejné správě	70
6.1.2	Modul obnova staveb	71
6.1.2.1	Výhody modulu obnova staveb:	71
6.1.3	Modul inventarizace	72
6.1.4	Modul majetkoprávní operace.....	72
6.1.5	Modul grafická prezentace dat	73
6.2	ROZŠÍŘENÍ MODULŮ PRO SYSTÉM FAMA+	73
6.2.1	Modul evidence smluv	73
6.2.1.1	Výhody a přínosy zavedení modulu evidence smluv u systému FAMA+ 74	
6.2.2	Modul energetický management	75
6.2.2.1	Výhody a přínosy zavedení modulu energetický management u systému FAMA+.....	75
6.2.3	FAMA+ CAFM – facility management.....	76
6.3	BUDOUCÍ ZÁMĚR ZPRACOVÁNÍ PODNIKOVÉ EVIDENCE – SYSTÉM BIM	76
6.3.1	Výhody informačního modelu budov BIM.....	81
7	ZHODNOCENÍ, PŘÍNOSY, RIZIKA, DOPORUČENÍ	82
7.1	NÁKLADOVÁ ANALÝZA	84
	ZÁVĚR	85
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	88
	SEZNAM ELEKTRONICKÝCH ZDROJŮ.....	91
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	93
	SEZNAM OBRÁZKŮ	95
	SEZNAM TABULEK.....	97
	SEZNAM PŘÍLOH.....	98

ÚVOD

Aktiva v rozvaze jsou dělená na aktiva dlouhodobá a oběžná. Proto lze říci, že dlouhodobý majetek představuje významnou část v celkovém účetnictví. Dlouhodobý majetek je nedílnou součástí každého podniku a účetní jednotky s ním musí řádně hospodařit. S dlouhodobým majetkem souvisí spousta operací. Majetek se musí nejprve pořídít, dále ocenit, evidovat, postupně odepisovat a následně vyřadit. Dlouhodobý majetek je rozdělen do třech kategorií – dlouhodobý hmotný majetek, dlouhodobý nehmotný majetek a dlouhodobý finanční majetek. Diplomová práce je zaměřena především na úkony s dlouhodobým hmotným majetkem a to konkrétně na evidenci dlouhodobého majetku ve Zlínském kraji.

V úvodu teoretické části jsou vysvětleny základní pojmy týkající se veřejného sektoru a je vymezena jeho struktura, dále státní správa a územně samosprávné celky, které tvoří podstatu diplomové práce. V podkapitole územně samosprávných celků jsou vysvětleny pojmy jako samostatná a přenesená působnost kraje a také krajský rozpočet.

Druhá část teoretické části je věnována vymezení pojmů týkajících se dlouhodobého majetku. Je zde popsáno, která aktiva spadají do dlouhodobého hmotného majetku, dále se zaměřím na legislativní úpravu, která upravuje postupy o účtování dlouhodobého majetku. Následovat popis úkonů, které je třeba vykonávat v souvislosti s hospodařením s dlouhodobým majetkem. V první řadě záleží na způsobu jeho pořízení, dále je třeba brát v úvahu případné technické zhodnocení majetku, majetek musí být správně oceněn a řádně evidován. Pro správné hospodaření s majetkem je třeba pravidelně provádět jeho inventarizaci. Dlouhodobý majetek musí být řádně odepisován a ve finále také vyřazen z evidence podniku. Všechny vyjmenované úkony jsou podrobněji rozepsány v kapitole 2.

V třetí a zároveň poslední kapitole teoretické části je vysvětlen pojem finanční analýza. V kapitole finanční analýza se zabývám analýzou absolutních a poměrových ukazatelů, které jsou pro územně samostatné celky klíčové.

Praktická část je rozdělena na dvě části – analytickou a projektovou. Analytická část začíná představením Zlínského kraje, kde jsou popsány hlavní funkce, které plní Zlínský kraj, demografické údaje, dále představím orgány Zlínského kraje a údaje o finanční situaci kraje. Jsou zde rozebrány příjmy a výdaje a také výhled rozpočtu pro rok 2019. Poslední podkapitolou představení Zlínského kraje je finanční analýza dlouhodobého nemovitého majetku. Ve finanční analýze je věnována pozornost horizontální a vertikální analýze aktiv a pasiv, která se soustředí na dlouhodobý nemovitý majetek. Z důvodu zaměření diplomové práce na

dlouhodobý nemovitý majetek není prováděna horizontální a vertikální analýza nákladů a výnosů. Z analýzy poměrových ukazatelů je proveden výpočet ukazatelů zadluženosti a ukazatelů aktivity se zaměřením na dlouhodobý majetek. Celá finanční analýza je prováděna za roky 2013 – 2017, vzhledem k tomu, že v současné době ještě Zlínský kraj nemá schválenou účetní závěrku za rok 2018.

Kapitola číslo 5 se zabývá analýzou dlouhodobého nemovitého majetku ve Zlínském kraji. Jsou zde popsány druhy majetku, se kterým Zlínský kraj hospodaří a také majetkové vztahy Zlínského kraje vůči příspěvkovým organizacím, neziskovým organizacím a obchodním společnostem. Následně je popsán průběh inventarizace na Zlínském kraji a představení a zhodnocení dosavadního programu na evidenci dlouhodobého nemovitého majetku FAMA+ a s ním související moduly pro správu majetku využívané Zlínským krajem.

Další kapitola je zaměřena na samotný projekt sjednocení evidence dlouhodobého majetku Zlínského kraje, kde jsou předložena 3 návrhová řešení na zlepšení. Prvním návrhem je setrvat se stávajícím systémem FAMA+ avšak začít používat moduly, které má Zlínský kraj k dispozici, ale doteď jím nebyly využívány. Druhým návrhem je rozšíření FAMA+ o další a nezbytně důležité moduly pro správu dlouhodobého majetku či pořízení licence k celkovému balíčku modulů – facility management. Dokoupením modulů nebo ještě lépe celého balíčku by byla FAMA+ efektivnější a usnadnila by práci, jak příspěvkovým organizacím podléhajícím Zlínskému kraji tak jemu samotnému. Třetím a zároveň posledním návrhem je zakoupení zcela nového softwaru, který vytvoří prostředí využitelné pro systém BIM, který umožňuje správu majetku od jeho samotného začátku – projektu, přes různé návrhy, výstavbu a po jeho samotnou evidenci.

Všechny tři návrhy jsou v kapitole 7 zhodnoceny, jsou rozebrány přínosy a rizika těchto možností a následně navrhována případná doporučení.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem diplomové práce je předložit tři návrhová řešení na zlepšení a sjednocení evidence dlouhodobého majetku Zlínského kraje a následně tato navržená řešení zhodnotit, kvalifikovat přínosy a rizika nově navržených řešení na evidenci majetku a následně navrhnout případná další doporučení týkající se evidence.

V rámci přípravy diplomové práce budu postupně seznámena se současnou evidencí dlouhodobého majetku, kterou následně využiji pro tvorbu návrhů na její zlepšení v praktické části.

Pro dosažení uvedeného cíle budou využity následující metody:

- literární rešerše, která bude sloužit pro zpracování teoretické části díky dostupným literárním pramenům a internetovým zdrojům
- finanční analýza, která bude součástí praktické části, díky níž dojde k zanalyzování stávající finanční situace dlouhodobého hmotného majetku
- analýza interních dokumentů a dat, které budou sloužit pro zpracování praktické části a to popisu a zhodnocení stávající evidence majetku Zlínského kraje

Na základě literární rešerše a za pomoci syntézy zjištěných informací z provedených analýz, budou předloženy tři návrhová řešení na zlepšení a sjednocení stávající evidence dlouhodobého majetku Zlínského kraje. Všechny tři návrhy budou zaměřeny na efektivní hospodaření a správu majetku Zlínského kraje.

V závěru práce budou všechny návrhy zhodnoceny, navržena doporučení a návrhy budou následně podrobeny nákladové analýze.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VYSVĚTLENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

1.1 Veřejný sektor

Veřejný sektor má ve společnosti významnou a nenahraditelnou roli. Je představitelem řady institucí, organizací a nástrojů, jež jsou plně nebo částečně financovány z veřejných rozpočtů. Tyto instituce a organizace existují na celostátní, regionální či místní úrovni. Zaměřují se na produkci určitých statků a poskytování služeb. (Pospíšil, 2013, s. 15)

Hlavním smyslem fungování organizací veřejného sektoru je uspokojování potřeb ostatních, to znamená, že hlavními cíli jsou cíle společenské. Společenské cíle zahrnují služby v oblasti životní, sociální, péče o zdraví, bezpečnost, bydlení, vzdělávání, kulturu, apod. Veřejný sektor zastupuje veřejná správa, kterou tvoří instituce s centrální nebo územní působností. Poté tedy můžeme hovořit o státní správě a samosprávě. Dále je tvořena organizacemi, které jsou financovány z veřejných prostředků a poskytují veřejné služby, jako například nemocnice, školy atd. (Portál na podporu rozvoje obcí ČR, © 2009-2018)

1.1.1 Funkce veřejného sektoru

Mezi funkce veřejného sektoru patří 3 základní funkce: ekonomická, sociální a politická.

Ekonomická funkce veřejného sektoru zabezpečuje veřejné statky a odstraňuje případné následky negativních externalit z důvodu selhání trhu.

Sociální funkcí veřejného sektoru se rozumí prospěšnost služeb veřejného sektoru, zejména v oblasti sociálních služeb a prospěšnost neziskových organizací, které zajišťují sociální služby.

Pod pojmem **politická funkce** si můžeme představit využití veřejného sektoru v politickém klání v procesu veřejné volby. Činnost veřejného sektoru je ovlivňována hospodářskou politikou.

Mezi základní činnosti veřejného sektoru patří zajištění potřebných veřejných statků a efektivně alokovat finanční prostředky s pomocí přerozdělovacích procesů. Dalším úkolem je vytvoření podmínek pro fungování soukromého sektoru. Rozvoj veřejného sektoru umožňuje vytvoření nových pracovních příležitostí. (Peková, Pilný, Jetmar, 2012, s. 25-26)

1.1.2 Veřejné finance

V případě veřejné správy jsou veřejné finance důležitým prvkem v procesu vykonávání finanční politiky. Hlavním problémem v oblasti veřejných financí je potřeba veřejného financování a jeho správná a objektivní identifikace. Veřejné financování představuje důležitou roli především v tržních ekonomikách u vyspělých států. Veřejný sektor a veřejné finance jsou ovlivňovány prostřednictvím ekonomiky státu, kdy mají tyto činnosti určitý dopad na životní úroveň všech obyvatel. Pro správné fungování ekonomiky je důležitá existence a správná funkce orgánů veřejného sektoru na úrovni makroekonomické, mikroekonomické, regionální, subregionální a lokální. (Belás a kol., 2013, s. 30-31)

Pospíšil (2013, s. 35) uvádí, že veřejné finance jsou jednou z částí finančního systému, která je v rámci národního hospodářství přerozdělována prostřednictvím veřejných rozpočtů.

Veřejné finance zkoumají problematiku týkající se společenských problémů, avšak ne jako celku, ale pouze ekonomické problémy se zaměřením na veřejné financování. K pojmům souvisejícím s veřejnými financemi často souvisejí pojmy jako – veřejný rozpočet, daně a veřejné výdaje. (Maaytová, Pavel, Ochrana a kol., 2015, s. 14)

1.1.2.1 Veřejné výdaje

Veřejné výdaje můžeme chápat jako určitý druh aktivity z veřejných rozpočtů, jejich účelem je financování rozpočtových cílů. Veřejné výdaje představují výdaje ze státního rozpočtu, rozpočtu obcí, kraje, atd. Samosprávné orgány mají za povinnost provádět výdaje hospodárně, efektivně a účelně. (Maaytová, Pavel, Ochrana a kol., 2015, s. 14)

Veřejné výdaje můžeme rozlišovat na výdaje:

- běžné – slouží k zabezpečení provozní činnosti subjektu (platy, výdaje na opravy, nákup spotřebního materiálu, výdaje na energii, ...), v průběhu rozpočtového roku se běžně opakují
- kapitálové – výdaje určené na investice = k budoucímu užítku (výstavba dálnic, výstavba elektrárny, ...)

(Maaytová, Pavel, Ochrana a kol., 2015, s. 48-49)

1.1.3 Spolupráce veřejného a soukromého sektoru

Veřejný sektor je neziskový a naopak soukromý sektor je ziskový, avšak oba sektory se vzájemně podmiňují a doplňují, v případě selhání jednoho, nastupuje druhý. Pro spolupráci

veřejného a soukromého sektoru je používána obecně známá zkratka PPP z anglického termínu Public Private Partnerships. Spolupráce veřejného a soukromého sektoru vzniká za účelem využití zdrojů soukromého sektoru při zajišťování veřejné infrastruktury či veřejných služeb. Typické PPP projekty jsou nejčastěji realizovány v následujících oborech:

- doprava – dálnice, mosty, tunely
- administrativní a ubytovací kapacity – úřady, soudy, věznice, ubytovny
- zdravotnictví – nemocnice
- obrana – výzbroj

Poskytnutou službou PPP se rozumí komplexní zajištění aktiva včetně jeho provozu. (Partnerství veřejného a soukromého sektoru, © 2009)

1.2 Veřejná správa a její struktura

Veřejná správa bývá označována jako správa věcí nebo záležitostí, kdy se jedná o službu veřejnosti, na které se podílí stát, ale i spoluúčast občanů. Veřejná správa řídí státní, regionální, obecně prospěšné a jiné záležitosti. Jejím cílem je zajistit blaho celému společenství, ale i jednotlivým jedincům. (Pomahač, Vidláková, 2002, s. 63)

Veřejnou správu můžeme definovat jako správu věcí veřejných ve veřejném zájmu. Veřejná správa má 5 funkcí:

- funkce mocenská – má právo rozhodovat o právech a povinnostech subjektů
- funkce ochranná – zajistit veřejný pořádek a bezpečnost
- funkce organizační – organizace státních záležitostí
- funkce regulační – vytvoření systému, který si zakládá na vzájemné komunikaci, solidaritě a toleranci
- funkce služeb veřejnosti - sociální, finanční, hospodářské, ...

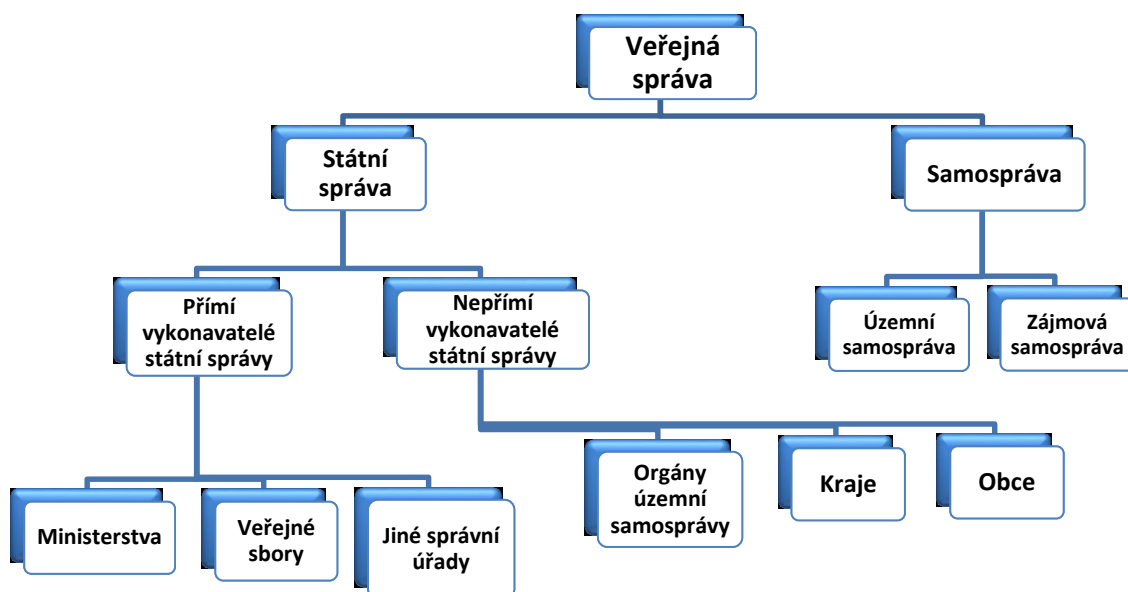
(Portál na podporu rozvoje obcí ČR, © 2009-2018)

Systém veřejné správy může být:

- centralizovaný – hlavním subjektem je stát → autoritářský politický systém
- decentralizovaný – část výkonu správy je přenechána samotným subjektům → demokratický systém

(Portál na podporu rozvoje obcí ČR, © 2009-2018)

Veřejná správa představuje výkonnou moc. Na následujícím obrázku č. 1 je znázorněna organizační struktura veřejné správy.

Obrázek 1 Struktura veřejné správy (Portál na podporu rozvoje obcí ČR), (vlastní zpracování)

Na veřejnou správu a její strukturu lze pohlížet ze dvou hledisek:

- z hlediska toho, zda veřejnou správu vykonává stát svými orgány = státní správa, či stát přenechává některé záležitosti na nestátní veřejnoprávní korporace, aby je spravovaly samy
- z hlediska geografického = ústřední, územní, případně místní správa

Dle prvního kritéria lze veřejnou správu chápat jako systém, který tvoří dva subsystémy, kterými jsou **státní správa** a **samospráva**.

Podle druhého kritéria je za územní veřejnou správu označována ta část veřejné správy, kterou vykonávají příslušné územně administrativní jednotky, což představují obce a kraje. (Provazníková, 2015, s. 11-12)

1.2.1 Rozpočet veřejné správy

Rozpočty obcí a krajů mají vztah k činnosti samosprávy a k výkonu státu v rámci přenesené působnosti. Rozpočet veřejné správy je sestavován na jedno rozpočtové období, které je shodné s kalendářním rokem. (Peková, Pilný, 2002, s. 137)

Na rozpočet veřejné správy, realizaci veřejných politik a na celé financování v rámci samosprávy dohlížejí dvě skupiny aktérů veřejného sektoru. První skupinu tvoří jednotlivci, kde je zpravomocněn k důležitým úkonům vždy hejtman kraje. V druhém případě se jedná o kolektivní aktéry, zde má své pravomoci zastupitelstvo kraje. (Maaytová, Pavel, Ochrana a kol., 2015, s. 18)

1.3 Státní správa

Státní správa je veřejná správa vykonávaná státem, autoritativní, nezastupitelná a vymezena právními předpisy. Státní správu přímo nebo zprostředkovaně řídí orgán ústřední vlády, který disponuje se všeobecnou působností, kdy v oblasti správy kontroluje, sjednocuje a koordinuje činnost ministerstev a jiných ústředních orgánů. Dalšími ústředními orgány státní správy jsou například ministerstva, Český statistický úřad, Český úřad zeměměřický a Český katastrální úřad. Součástí státní správy je územní státní správa. V České republice existuje dvoustupňový systém územní státní správy, kdy první stupeň je tvořen obecními úřady a druhý stupeň krajskými úřady (Provazníková, 2015, s. 24)

Výkon státní správy může být:

- přímý – státní správu vykonávají orgány (stát) nebo organizační složky státu (ministerstva, celní úřady, úřady práce, ...)
- nepřímý – státní správu vykonávají jiné subjekty veřejné správy než stát (obce, kraje), v rámci přenesené působnosti

(Hendrych, 2014 s. 138,141)

Ve státní správě platí hierarchické uspořádání, panují tedy zde vztahy nadřízenosti a podřízenosti. Nejvyšším orgánem státní správy jsou ministerstva. Státní správa má 4 základní pravomoci:

- výkonnou – reprezentuje ji vláda ČR
- zákonodárnou – umožňuje vládě podávat návrhy zákonů
- nařizovací - ukládá subjektům práva a povinnosti
- kontrolní – kontroluje postupy a procesy fungování výkonu státní správy

(Portál na podporu rozvoje obcí ČR, © 2009-2018)

1.4 Samospráva a územně samosprávné celky

Samospráva je výsledkem delegování správy na jiné nestátní subjekty, představuje tedy decentralizaci a demokracii. Je oprávněna vykonávat své záležitosti samostatně, pod vlastním jménem, za dodržování podmínek stanovených zákonem. Může mít podobu územní či zájmovou. (Provazníková, 2015, s. 11)

Územně samosprávné celky představují veřejnoprávní korporace. Z hlediska územní samosprávy existuje v České republice dvoustupňový systém. Základní jednotkou samosprávy je obec a vyšším stupněm jsou vyšší územní celky – kraje. Obce jsou vždy součástí vyššího územního samosprávného celku. Kraje lze vytvořit nebo zrušit ústavním zákonem. V případě územní samosprávy se nejedná o hierarchickou strukturu, neboť každý územně samosprávný celek má své kompetence. Vymezení rozsahu samostatné působnosti je dáno ústavou a zvláštním zákonem. Dle ústavy platí, že v rámci oblasti územní samosprávy jsou oprávněny rozhodovat zastupitelstva. (Provazníková, 2015, s. 26-27; Otrusínová, Kubíčková, 2011, s. 5)

Územně samosprávné celky jsou dle Ústavy České republiky územním společenstvím občanů, které mají právo na samosprávu. Mezi veřejnoprávní korporace se řadí kraje a obce, které vystupují v právních vztazích svým jménem a nesou za sebe zodpovědnost. Vlastní majetek a hospodaří s ním samostatně na základě vlastního rozpočtu s využitím vlastních peněžních fondů. Kraje a obce působí v rámci samostatné a přenesené působnosti. (Otrusínová, Kubíčková, 2011, s. 4)

1.4.1 Samostatná působnost kraje

Do samostatné působnosti kraje můžeme zařadit předkládání zákonů Poslanecké sněmovně, předkládání návrhů Ústavnímu soudu, volbu zástupců kraje, vydávání obecně závazných vyhlášek kraje, dále mohou kraje zřizovat a rušit organizační složky kraje a příspěvkové organizace, také mohou rozhodovat o účasti v obchodních společnostech a v obecně prospěšných společnostech. Mezi další pravomoc kraje patří spravování záležitostí, které jsou v zájmu obcí a jejich občanů – ochrana a rozvoj zdraví, dopravy, výchovy a vzdělávání, sociální péče a uspokojování potřeb bydlení. (Otrusínová, Kubíčková, 2011, s. 5)

Podle Pekové (2004, s. 224) kraj v rámci samostatné působnosti financuje činnosti vlastní samosprávy, což představuje například veřejné osvětlení, chod čističky odpadních vod a podobně.

1.4.2 Přenesená působnost kraje

Přenesená působnost kraje zahrnuje výkon státní správy, kterou kraj vykonává na svém území ve věcech, které jsou stanoveny zákonem, za příspěvku ze státního rozpočtu. Typickým příkladem je územní, stavební a jiná správní řízení v ochraně přírody a krajiny. (Otrusínová, Kubíčková, 2011, s. 5)

V rámci přenesené působnosti financuje kraj výkon státní správy, který byl na kraj delegován. (Peková, 2004, s. 225)

1.4.3 Rozpočet územních samosprávných celků

Základním nástrojem finančního hospodaření územně samosprávných celků je podle ustanovení zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, jejich roční rozpočet, který vychází z rozpočtového výhledu. V rámci soustavy veřejných rozpočtů jsou na úrovni územních samosprávných celků sestavovány tzv. územní rozpočty = rozpočty kraje. Celý rozpočtový proces lze chápat jako nástroj financování, který dává do souladu plánované příjmy a výdaje, zároveň ale může představovat tzv. decentralizovaný peněžní fond, který je tvořen, přerozdělován a využíván na principech nedobrovolnosti, nenávratnosti a neekvivalence. Rozpočet představuje bilanci, která bilancuje mezi příjmy a výdaji za rozpočtové období, kterým je kalendářní rok. (Provazníková, 2015, s. 51)

Hospodaření územně samosprávných celků lze charakterizovat jako:

$$F_1 + P - V = F_2$$

F_1 : stav peněžních prostředků v rozpočtu na počátku období

P : příjmy

V : výdaje

F_2 : stav peněžních prostředků v rozpočtu na konci období

V případě, že $F_2 > F_1$ vytváří se rezerva pro další hospodaření, v případě, že $F_2 < F_1$ dochází k čerpání rezerv z minulých období nebo jiných zdrojů. (Provazníková, 2015, s. 51)

Rozpočet je zpravidla sestavován jako vyrovnaný, avšak občas je schválen jako přebytekový. Deficitní rozpočet je sestavován pouze na úrovni rozpočtu státního.

Rozpočet může být sestaven jako:

- vyrovnaný – příjmy = výdaje
- deficitní – příjmy < výdaje
- přebytkový – příjmy > výdaje

(Provazníková, 2015, s. 62; Otrusínová, Kubičková, 2011, s. 13)

Rozpočty jsou kraji využívány k zabezpečení veřejné politiky, veřejných statků a služeb a pro jejich vlastní činnost. Územní rozpočet je definován v zákoně 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů jako finanční plán, díky kterému je řízeno financování činností územních celků. (Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, § 4)

Rozpočet kraje se skládá z rozpočtu z běžných a kapitálových příjmů a výdajů. Běžný rozpočet představuje příjmy a výdaje, které se každoročně opakují, a měl by zabezpečovat běžné funkce místních financí, kdy doba jeho splatnosti je jeden kalendářní rok. Kapitálové výdaje naopak zahrnují příjmy a výdaje, jejichž doba splatnosti přesahuje jeden kalendářní rok. (Hamerlíková, 2010, s. 213-214)

Všechny územní rozpočty plní 3 základní funkce:

- alokační – zabezpečuje financování veřejných statků z územních rozpočtů obcí a krajů
- redistribuční – přerozděluje finanční prostředky z vyšších stupňů do rozpočtů obcí, které pak putují na udržitelný sociálně-ekonomický rozvoj
- stabilizační – přispívá k růstu ekonomického potenciálu

(Peková, 2011, s. 214-215)

2 OBECNÉ A PRÁVNÍ VYMEZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Dlouhodobý majetek představuje část aktiv s dobou použitelnosti delší než 1 rok, v průběhu činnosti účetní jednotky nemění svou formu, pouze se postupně opotřebuje. Dalším znakem je účel jeho využití v účetní jednotce. Účetní jednotky si dlouhodobý majetek pořizují z důvodu dlouhodobého užívání v rámci jejich podnikatelské činnosti nebo k dosažení prospěchu v podobě výnosů nebo kapitálového zhodnocení, nikoli z důvodu jeho dalšího prodeje. O dlouhodobém hmotném majetku je účtováno v účtové skupině 02 a 03. (Šteker, Otrusínová, 2016, s. 41)

Dlouhodobý majetek má tři podoby – dlouhodobý majetek nehmotný, hmotný a finanční. **Dlouhodobý nehmotný majetek**, tvoří například výsledky výzkumu a vývoje, goodwill, software, ocenitelná práva aj., s dobou použitelnosti delší než 1 rok, od výše ocenění určené účetní jednotkou a při splnění podmínek, které stanoví zákon. (Barrow, 2016, s. 25; Knápková a kol., 2017, s. 25)

Do **dlouhodobého hmotného majetku**, lze zařadit například budovy, pozemky, různá zařízení, stroje, vozidla a další soubory movitých věcí s dobou použitelnosti delší než 1 rok a od výše ocenění určené účetní jednotkou. (Barrow, 2016, s. 25; Knápková a kol., 2017, s. 28)

Dlouhodobý finanční majetek představují zejména prostředky finančního charakteru, cenné papíry, podíly, vklady, půjčky aj. se splatností delší než 1 rok. Dlouhodobý finanční majetek není odepisován, protože nedochází k jeho opotřebení. (Barrow, 2016, s. 25; Knápková a kol., 2017, s. 30)

2.1 Dlouhodobý hmotný majetek

Do dlouhodobého hmotného majetku lze zařadit:

- a) bez ohledu na jeho ocenění a dobu použitelnosti
 - nemovité věci
 - pozemky
 - stavby – budovy, haly, dílny, vodní díla, důlní díla, inženýrské sítě, byty, nebytové prostory, pískovny, technické rekultivace
 - ložiska nevyhrazeného nerostu
 - umělecká díla
 - předměty z drahých kovů
- b) samostatné hmotné movité věci

- c) pěstitelské celky trvalých porostů
 - ovocné stromy, ovocné keře, chmelnice, vinice
- d) dospělá zvířata a jejich skupiny
 - stáda, hejna
- e) technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku
- f) nedokončený dlouhodobý hmotný majetek
- g) poskytnuté zálohy na pořízení dlouhodobého hmotného majetku
- h) oceňovací rozdíl k nabytému majetku

(Ryneš, 2014, s. 94-97)

V účetnictví platí, že se důsledně odděluje, eviduje, oceňuje a samostatně vykazuje pozemek, stavba a pěstitelské celky. Pozemky jsou vykazovány a oceňovány samostatně a nejsou odepisovány, na rozdíl od staveb, které musejí být v souladu s odpisovým plánem účetní jednotky. (Ryneš, 2014, s. 99)

2.2 Majetek územně samosprávných celků svěřený k hospodaření příspěvkové organizaci

U příspěvkových organizací zřízených organizační složkou státu je majetek financován z fondu reprodukce majetku a u příspěvkových organizací, jejichž zřizovatelem je územní samosprávný celek probíhá financování majetku z investičního fondu. (Máče, 2012, s. 115)

Majetek obcí a krajů – příspěvkové organizace, jakož i jejich příjmy z vlastních rozpočtů, jsou určeny především k zajištění veřejných služeb a k pokrytí nákladů působnosti obcí, měst a krajů. Územně samosprávné celky mají za povinnost pečovat o majetek a jeho rozvoj a účelně a hospodárně jej využívat. Rozhodovat o majetku je oprávněno především zastupitelstvo kraje, ve výjimečných případech rada kraje, kteří jsou odpovědni zákonu, ale i občanům.

Ze zákona je zřizovatel povinen ve zřizovací listině příspěvkové organizace vymezit rozsah svého majetku, který organizaci předává k hospodaření a majetková práva, která organizaci umožňují plnit její hlavní účel vzniku. Rozpočet příspěvkových organizací schvaluje zřizovatel, kdy sám ze svého rozpočtu pokrývá největší část nákladů. (Mockovčiaková a kol., 2012, s. 51-52)

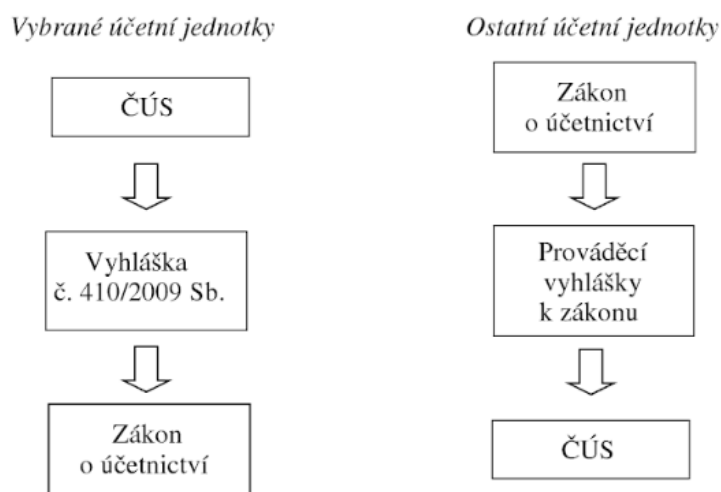
2.3 Legislativní úprava

Základní postupy o účtování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku stanovuje Český účetní standard č. 710 v souladu se Zákonem o účetnictví č. 563/1991 Sb., Vyhláškou č. 410/2009 Sb. a Zákonem o daních z příjmů 586/1992 Sb. (Skálová a kol., 2018, s. 35)

2.3.1 České účetní standardy

České účetní standardy blíže specifikují popis účetních metod a celkově konkretizují Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. U vybraných účetních jednotek je bezpodmínečně povinné dodržování standardů, ostatní účetní jednotky se od standardů mohou odchýlit, v případě že bude zajištěn věrný a poctivý obraz účetnictví. Vybrané účetní jednotky se nejprve řídí nařízením Českých účetních standardů, v případě, že konkrétní postup zde není uveden, je třeba zvolit účetní postupy v souladu s Vyhláškou č. 410/2009 Sb., pokud ani tato vyhláška neodpovídá obsahovému vymezení, použije se ustanovení Zákona o účetnictví. (Otrusinová, Kubičková, 2011, s. 47-48)

Na následujícím obrázku č. 2 je zobrazena závaznost postupů dle právních předpisů.

Obrázek 2 Závaznost postupů dle právních předpisů (Otrusinová, Kubičková, 2011, s. 48)

Český účetní standard pro některé vybrané účetní jednotky č. 710 vymezuje dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek. Cílem tohoto standardu je stanovit dle Zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví a Vyhlášky č. 410/2009 Sb., pro některé vybrané účetní jednotky, základní postupy účtování o dlouhodobém nehmotném a dlouhodobém hmotném majetku za účelem dosažení souladu při používání účetních metod některými vybranými účetními jednotkami. (Český účetní standard pro některé vybrané účetní jednotky č. 710)

2.3.2 Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb.

Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb., je základní a vrcholnou právní normou upravující systém účetnictví v České republice. Tento zákon mimo jiné spravuje i pojem vybrané účetní jednotky, mezi které se řadí organizační složky státu, územně samosprávné celky, příspěvkové organizace a další. (Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, s. 6)

Tento zákon stanovuje rozsah a způsob vedení účetnictví vybraných účetních jednotek a požadavky na jeho průkaznost. Účetní jednotky musí dodržovat směrnou účtovou osnovu, uspořádání a označení položek účetní závěrky, účetní metody a ostatní podmínky pro vedení účetnictví stanovené prováděcími předpisy. (Otrusínová, Kubíčková, 2011, s. 39)

2.3.3 Vyhláška č. 410/2009 Sb.

Vyhláška č. 410/2009 Sb. vymezuje dlouhodobý hmotný majetek v § 14 a představuje prováděcí předpis k zákonu o účetnictví a dlouhodobý hmotný majetek pouze blíže specifikuje. § 14 popisuje zařazení dlouhodobého hmotného majetku do správné položky rozvahy. (Vyhláška č. 410/2009 Sb., s. 64)

2.3.4 Zákon o daních z příjmů

Zákon o daních z příjmů v § 26 vymezuje daňové odpisy hmotného majetku. Tyto odpisy souvisejí s náklady a tím pádem i se zákonem o daních z příjmů, proto jsou zde definovány podrobněji než v zákoně o účetnictví.

Ve druhé části § 26 je vymezeno základní rozdělení dlouhodobého majetku. Vymezení dlouhodobého majetku je již popsáno v kapitole 2. 1. Dlouhodobý hmotný majetek. (Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů, § 26)

2.4 Pořízení dlouhodobého majetku

Dle českého účetního standardu pro některé vybrané účetní jednotky č. 710 (2016) účtuje účetní jednotka o pořízení dlouhodobém hmotném majetku zejména v souvislosti s jeho:

- bezúplatným převodem
- bezúplatnou změnou příslušnosti k hospodaření s majetkem státu
- svěřením do správy podle zákona upravujícího rozpočtová pravidla územních samosprávných celků
- koupí

- darováním
- vytvořením vlastní činností

Pro pořizování dlouhodobého majetku je vymezena účtová skupina 04, kdy jejím úkolem je zajistit skutečné pořizovací náklady nabývaného aktiva. Ve chvíli, kdy účetní jednotka obdrží fakturu i pořízený majetek, je proces pořízení dlouhodobého majetku ukončen a majetek je převeden dle své povahy na příslušný účet účtových skupin 01, 02, 03 nebo 06. Znamená to tedy, že byl uveden do užívání. (Kovanicová, 2012, s. 234)

Při zařazování majetku do užívání musí být vyhotoven zařazovací protokol. Protokol potvrzuje příkazce operace, který provádí také zařazení majetku do evidence. Majetek, který je zařazen k využívání, musí být zařazen do skupiny majetku na základě Klasifikace produkce, u staveb je to na základě Klasifikace stavebních děl. (Čouková, 2018, s. 173)

Při pořízení staršího dlouhodobého majetku je rozhodující, zda byl funkční před uvedením do užívání dle protokolu o převzetí. Pokud by došlo k opravě před uvedením do používání, bude se jednat o výdaj, který je součástí vstupní ceny, pokud ale byl majetek opraven až po zařazení do užívání, bude se jednat o provozní náklad. (Máče, 2012, s. 115)

V případě, že je pořízen pozemek i stavba za jednu cenu, je nutné, aby účetní jednotka v roli kupujícího rozdělila pořizovací cenu na část týkající se stavby a část týkající se pozemku. K rozdělení této ceny je možno využít odhad znalce nebo provést kvalifikovaný odhad oceňování pozemku a zbytek ceny přiřadit ke stavbě. (Ryneš, 2014, 99 s.)

2.5 Technické zhodnocení dlouhodobého majetku

Technické zhodnocení zvyšuje vstupní cenu majetku. Rozumí se jím zásahy do majetku uvedeného do užívání, které vyvolají změnu jeho účelu, změnu technických parametrů nebo rozšíření vybavenosti či použitelnosti majetku. Do technického zhodnocení se řadí i nástavby, přístavby a stavební úpravy. Za technické zhodnocení se považují výdaje, které v úhrnu převažují částku 40 000,- Kč. Tato částka je stanovena zákonem o daních z příjmů, v případě, že má účetní jednotka ve vnitřní směrnici stanovenou částku nižší, musí se řídit vnitřní směrnici. (Brychta a kol., 2016, s. 58)

Od technického zhodnocení je třeba rozlišovat opravu a údržbu. Rozdíl spočívá v zaúčtování, kdy technické zhodnocení nelze zaúčtovat do nákladů najednou, nýbrž postupně formou odepisování, zatímco údržba a oprava je zaúčtována do nákladů jednorázově.

Opravou se rozumí odstraňování částečného fyzického opotřebení či poškození věci za účelem uvedení do provozuschopného stavu. Prováděním opravy nevzniká nová věc.

Údržba je míněna jako soustavná činnost, kterou je zpomalováno fyzické opotřebení a předchází se případným poruchám, případně jsou odstraňovány drobnější závady. Prováděním údržby také nevzniká nová věc. (Morávek, 2018-2019, s. 211)

Dále se v souvislosti s technickým zhodnocením mohou vyskytovat pojmy jako **rekonstrukce** či **modernizace**. Tyto pojmy definuje § 33 zákona o daních z příjmů takto: „*Rekonstrukcí se pro účely tohoto zákona rozumí zásahy do majetku, které mají za následek změnu jeho účelu nebo technických parametrů. Modernizací se pro účely tohoto zákona rozumí rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti majetku.*“

2.6 Oceňování dlouhodobého majetku

Při oceňování dlouhodobého majetku musí účetní jednotka respektovat zejména princip významnosti a věrného a poctivého obrazu o účetní jednotce v účetnictví. Oceňování dlouhodobého majetku musí probíhat v souladu s ustanovením zákona o účetnictví a příslušných vyhlášek. (Moskovčiaková, 2012, s. 130)

Při pořizování dlouhodobého majetku je nutné zohlednit skutečnost, zda je nebo není účetní jednotka plátcem daně z přidané hodnoty. V případě, že ano, za vstupní cenu se považuje částka bez daně, v opačném případě je hodnota pořízení majetku včetně daně z přidané hodnoty.

K oceňování dlouhodobého majetku dochází k okamžiku uskutečnění účetního případu a ke konci rozvahového dne. Majetek se oceňuje na bázi historických nákladů, které představuje cena majetku, v níž je evidován v účetnictví, čímž se rozumí:

- pořizovací cena
- vlastní náklady
- reprodukční pořizovací cena
- reálná hodnota

Pořizovací cenou se rozumí cena, za níž byl majetek úplatně pořízen, včetně nákladů, jež souvisejí s jejich pořízením. Do pořizovací ceny vstupují například:

- odměny za poradenské služby a zprostředkování, správní poplatky
- zkoušky před uvedením majetku do stavu způsobilému k užívání

- doprava, montáž, clo
- náklady spojené s připojením a zajištěním požadovaného příkonu – dodávky plynu, tepelné energie
- průzkumné, geologické, geodetické a projektové práce, aj.

Naopak do pořizovací ceny nelze zahrnout například:

- opravy a údržba
- náklady nájemce nebo pachtýře
- kurzové rozdíly
- smluvní pokuty a úroky z prodlení, sankce ze smluvních vztahů
- nájemné za stavební pozemek
- náklady na zaškolení pracovníků a vybavení pořízeného majetku, aj.

(Skálová a kol., 2018, s. 39 - 40)

Vlastní náklady představují všechny nepřímé a přímé náklady bezprostředně související s vytvořením dlouhodobého majetku vlastní činností. (Skálová a kol., 2018, s. 40)

Do vlastních nákladů nejsou zahrnuty pouze přímé náklady, ale i nepřímé související s vytvářeným dlouhodobým majetkem (výrobní, provozní režie, režijní administrativní náklady). (Kovanicová, 2012, s. 228)

Reprodukční pořizovací cena, je cena, za kterou byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje. Reprodukční pořizovací cenu lze ocenit například:

- majetek bezúplatně nabytý (dar, přebytek zjištěný při inventarizaci, dědictví, ...)
- majetek nově zjištěný a v účetnictví dosud nezachycený
- (Skálová a kol., 2018, s. 40)

Pro účely účetnictví stačí pro stanovení reprodukční pořizovací ceny odborný odhad, avšak daňové předpisy většinou požadují i znalecký odhad či cenu. (Ryneš, 2014, s. 121)

Reálná hodnota se používá u majetku, který je určen k prodeji, což představuje cena obvyklá nebo cena stanovená znaleckým posudkem. Dá se říci, že reálná hodnota odráží současnou tržní situaci. Tato hodnota je vyjádřena v peněžních jednotkách, snížena o míru inflace. (Morávek, Prokúpková, 2018-2019, s. 189)

Soubor movitých věcí se samotným technickoekonomickým určením sloužící jednotnému účelu se oceňuje jako celek, pokud při pořízení neznáme ceny jeho složek. Ocenění majetku

je vždy sníženo o případnou dotaci, přijatou na pořízení majetku a o dotaci na úhradu úroků zahrnovaných do ocenění majetku. (Kovanicová, 2012, s. 227)

2.7 Evidence dlouhodobého majetku

Evidenci dlouhodobého majetku si účetní jednotky vedou v účetních knihách. Majetek je rozdělen dle klasifikace. Klasifikace dlouhodobého majetku může dle Bragga (2017, s. 3) vypadat následovně:

- budovy
- počítačové vybavení
- nábytek
- pozemek
- software
- kancelářské vybavení, aj

V rámci evidence majetku, má každý dlouhodobý majetek svou **kartu majetku**, která obsahuje zejména:

- název, popis, popřípadě číselné označení
- datum a způsob jeho pořízení a následné uvedení do užívání
- údaje o zvoleném odepisování
- datum a způsob vyřazení
- další skutečnosti (přijaté dotace, datum zaúčtování na účet účtových skupin, ...)

(Čouková, 2018, s. 173)

Pro vedení evidence dlouhodobého majetku a účtování o něm je nutné, aby měl každý podnik sestaveny **vnitřní směrnice**, které by měly obsahovat postupy a pravidla především:

- vymezení dlouhodobého majetku
- odpisové plány
- tvorbu a čerpání rezerv
- tvorbu a rušení opravných položek
- provádění inventarizace majetku

(Louša, 2018, s. 96)

Analytická evidence je vedena v souladu s ustanovením prováděcí vyhlášky dle jednotlivých složek majetku, obecně závaznými právními předpisy a podle vnitropodnikových potřeb. Součástí jednotlivých věcí majetku je příslušenství, které je součástí ocenění a evidence majetku jako celku. (Morávek, Prokúpková, 2018-2019, s. 213)

Podrobná evidence dlouhodobého majetku je vedena na analytických účtech, které slouží k jeho identifikaci. Analytické účty obsahují zejména:

- název a popis majetku
- datum a způsob pořízení a uvedení do užívání
- ocenění
- sazby odpisů
- datum a způsob vyřazení

(Kovanicová, 2012, s. 250)

2.8 Inventarizace dlouhodobého majetku

Proces inventarizace dlouhodobého majetku je součástí účetní uzávěrky a je prováděná v souladu s § 29 a násl. zákona o účetnictví. Inventarizaci podléhá veškerý dlouhodobý majetek a dá se považovat za předmět ochrany majetku, vystupuje tedy jako nezastupitelný nástroj účetního kontrolního systému. Každá účetní jednotka zjišťuje za pomoci inventarizace skutečný stav majetku a závazků a ověřuje tak, zda zjištěný stav odpovídá stavu majetku a závazků v účetnictví. Účetní jednotky jsou povinny prokázat provedení inventarizace veškerého majetku po dobu 5 let po jejím provedení a skutečné stavy zaznamenávají v inventurních soupisech. (Máče, 2018, s. 28)

Samotná inventarizace se skládá ze tří etap:

- inventura
- srovnání zjištěných skutečností s účetním stavem
- zjištění zda není nutné provést odpis hodnoty majetku nebo vytvořit opravnou položku či rezervu

(Máče, 2013, s. 17)

Inventarizaci lze členit na:

- řádnou a průběžnou
- dílčí a úplnou
- povinnou a dobrovolnou
- fyzickou a dokladovou

Řádná inventarizace je prováděna k okamžiku, ke kterému je sestavena účetní závěrka. **Průběžná inventarizace**, jinými slovy také předávací, kontrolní či mimořádná, se může provádět i v průběhu účetního období. Častokrát bývá přepadová, namátková a neohlášená, což bývá neúčinnější. Co se týče dlouhodobého majetku, tak průběžná inventarizace je prováděna pouze u dlouhodobého hmotného movitého majetku, jež je v soustavném pohybu a nemá v účetní jednotce stálé místo, kde náleží. Termín této inventarizace si stanovuje sama účetní jednotka. Takovýto druh majetku musí být inventarizován alespoň jednou za účetní období. (Louša, 2011, s. 97)

Další členění inventarizace je na **povinnou a dobrovolnou**. Provádění povinné inventarizace vychází ze zákona, zatímco o dobrovolné rozhoduje sama účetní jednotka. Dobrovolná inventarizace slouží účetní jednotce k ověřování sledovaných údajů a to kdykoliv v průběhu účetního období a ke kterémukoliv datu. (Máče, 2018, s. 28)

Posledním druhem inventarizace je **fyzická a dokladová**. Fyzická inventarizace je prováděna počítáním, měřením, vážením či vypočtením a provádí se u hmotného popřípadě nehmotného majetku. V některých případech se za inventarizační metodu počítá i odborný odhad. (Dušek, 2014, s. 123)

Dle Sedláčka (2017, s. 177) se fyzická inventarizace provádí u majetku, který je možno „vizuálně“ zkontrolovat, např. dlouhodobý hmotný majetek, zásoby, listinné cenné papíry.

Dokladová inventura je prováděna převážně u pohledávek a závazků, či u peněžních prostředků a prostředků na bankovním účtu, případně u jiných složek majetku, u nichž nelze provést inventuru fyzickou – nelze „vizuálně“ zkontrolovat. (Máče, 2013, s. 16)

Při inventarizaci dochází ke zjištění shody mezi účetním a skutečným stavem majetku nebo ke zjištění inventarizačního rozdílu. Inventarizační rozdíl může představovat:

- přebytek (skutečný stav > stav účetní)
- manko (skutečný stav < stav účetní)
- vyrovnaný stav (skutečný stav = stav účetní)

O inventarizačních rozdílech je účtováno v účetním období, ve kterém byla inventarizace provedena. (Brychta a kol., 2016, s. 65)

V případě, že je při inventarizaci zjištěno manko, vzniká účetní jednotce náklad. Manko můžeme rozdělit na:

- manko nezaviněné – vzniklo například v důsledku škody živelných pohrom, vloupání, přirozeného úbytku
- manko zaviněné – manko, které vzniklo vinou odpovědného pracovníka, který je následně povinen toto manko uhradit

V případě, že byl zjištěn přebytek, bude zaúčtován jako mimořádný výnos. (Rubáková, 2015, s. 63)

2.8.1 Inventurní soupisy

Všechny stavy majetku jsou zaznamenávány v inventurních soupisech. Inventurní soupisy by měly obsahovat zejména:

- zjištěnou skutečnost
- podpis zodpovědné osoby (minimálně 2 osoby) – za zjištění skutečností a za provedení inventarizace
- způsob zjišťování skutečných stavů
- ocenění majetku
- důležité okamžiky – sestavení účetní závěrky, zahájení inventury a ukončení inventury

(Dušek, 2014, s. 126)

2.9 Odepisování dlouhodobého majetku

Konkrétní postup odepisování dlouhodobého majetku pro územně samosprávné celky stanovuje vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví. O odpisech účtují a odpisují vybrané účetní jednotky, které majetek používají, což vyjadřuje ekonomickou podstatu. (Čouková, 2018, s. 75)

Dlouhodobý majetek se spotřebovává postupně v podobě odpisů, nikoli najednou. Některý dlouhodobý majetek může být i neodepisován, neboť se neopotřebovává, ale zhodnocuje (např. pozemky, umělecká díla, cenné papíry, ...). (Šteker, Otrusínová, 2016, s. 41)

Odpisy představují trvalé snížení hodnoty majetku a vyjadřují se jako jeho opotřebení, jak fyzické, tak morální. Odpisy dělíme na dva druhy: účetní a daňové. Výše účetních a daňových odpisů bývá málokdy shodná. Pro podniky představují významnou nákladovou položku, která snižuje zisk a slouží jako interní zdroj financování. (Šteker, Otrusinová, 2016, s. 56; Knápková a kol., 2017, s. 29)

Součet odpisů daného majetku tvoří oprávky. Za pomoci oprávek je zjišťována zůstatková cena majetku. Zůstatková cena se rovná rozdílu mezi vstupní cenou a oprávkami majetku. Podle Morávka (2018-2019, s. 2012) zbytkovou hodnotu majetku představuje kladná odhadovaná částka, kterou by účetní jednotka mohla získat v okamžiku předpokládaného vyřazení majetku po odečtení předpokládaných nákladů s ním souvisejících. Zbytková hodnota je stanovena kvalifikovaným odhadem.

2.9.1 Odpisový plán

Účetní jednotky mají za povinnost sestavovat odpisový plán, díky němuž provádějí odepisování majetku v průběhu jeho používání. Z odpisového plánu musí být patrné, jak dlouho a po jakých částech se jednotlivý dlouhodobý majetek bude odepisovat. Odpisový plán a sazby účetních odpisů si stanovuje sama účetní jednotka z hlediska času apod. (Morávek, 2018-2019, s. 212)

Odpisový plán je sestavován v závislosti na předpokládané době životnosti či používání majetku. Je ho možno sestavit zvlášť pro každý majetek nebo pro skupinu majetků. Majetek by neměl být za jeho života zcela odepsán. Aktualizace odpisového plánu jsou prováděny v souvislosti s provedením technického zhodnocení, případně se změnou využívání majetku. (Čouková, 2018, s. 76)

2.9.2 Účetní odpisy

Účetní odpisy vymezuje zákon o účetnictví. Stanovují se na základě rozhodnutí účetní jednotky a měly by být upraveny vnitřní směrnici. Tyto odpisy by měly odpovídat reálnému opotřebení. (Šteker, Otrusinová, 2016, s. 56 - 57)

Do účetnictví by měly vstupovat právě odpisy účetní, protože vyhovují požadavku věrného zobrazení skutečnosti. Odepisování účetními odpisy se týká především dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. Z tohoto druhu odepisování je vyloučen majetek s trvalou hodnotou, jako jsou například pozemky, umělecká díla a sbírky. Tento majetek je sice využíván,

avšak nedochází k jeho opotřebení. Tomuto majetku je vyhrazena účtová skupina 03. V peňěžním vyjádření opotřebení snižuje ocenění majetku a zároveň vstupuje do nákladů ve formě odpisů. (Kovanicová, 2012, s. 239)

Výpočet výše účetních odpisů vychází ze dvou metod:

- **odpisy časové** – vycházejí z doby použitelnosti majetku, tato metoda se dále člení na lineární a zrychlené odepisování; lineární = rovnoměrné, do nákladů se každý rok zahrnuje stejná výše odpisů, zrychlené – umožňují odepsat majetek rychleji než rovnoměrné odpisy
- **odpisy výkonové** – je odhadováno množství výkonů, které je při užívání majetku, podnik schopen vyrobit, tato metoda je využívána především u výrobních a řemeslných podniků

Vypočtené odpisy se zaokrouhlují na celé koruny nahoru. (Kovanicová, 2012, s. 240-241)

2.9.3 Daňové odpisy

Daňové odpisy jsou počítány pro daňové účely, kdy jejich výše se uznává při výpočtu daně z příjmů, nepřihlízejí ke specifickým podmínkám podniku. Neměly by deformovat obraz o finanční pozici podniku. (Kovanicová, 2012, s. 238)

Jak ukládá zákon, je nutnost podniku zařadit každý nově nabytý majetek do jedné ze šesti odpisových skupin, které jsou uvedeny v příloze zákona. Pro každou odpisovou skupinu je stanovena minimální doba odepisování. Při pořízení majetku si podnik určí, jednu z odpisových metod a tuto metodu nesmí změnit po celou dobu jeho odepisování. Odpisy jsou zaokrouhleny na celé Kč nahoru.

Daňové odpisy využívají dvě metody odepisování majetku:

- **rovnoměrné odepisování**, kde výše ročního odpisu je vypočítána jako:

$$\text{(vstupní cena * roční odpisový koeficient) / 100}$$

Při použití tohoto způsobu jsou odpisy v prvním roce nejvyšší a v dalších letech se postupně snižují. Tato metoda zajišťuje rovnoměrné rozdělení daňových nákladů. (Kovanicová, 2012, s. 242-245)

- **zrychlené odepisování**, se vypočítá následovně:

$$\text{první rok} = (\text{vstupní cena} * \text{odpisový koeficient}) / k_1,$$

$$\text{další roky} = (2 * \text{zůstatková cena}) * \text{odpisový koeficient} / (kn - n)$$

kn – n: koeficient v dalších letech odepisování

n: počet let, během nichž byl již majetek odepsán (Rubáková, 2015, s. 19-20)

Metoda zrychleného odepisování nezajišťuje rovnoměrné rozdělení daňových nákladů.

2.9.4 Komponentní odepisování

Metodu komponentního odepisování je podle účetních předpisů možné použít pro majetek, jak nově pořízený, tak pro majetek již používaný. Účetní jednotka vymezí druh majetku, u kterého způsob komponentního odepisování využije, průběh používání a způsob určení komponenty včetně ocenění doloží účetním záznamem. Podstata této metody vychází ze stanovení určité komponenty hmotného majetku, která se opotřebovává rychleji než celkové aktivum – např. stavby a velké výrobní celky, jejichž součástí jsou stroje, klimatizace, výtah či eskalátor. (Prudký, Lošťák, 2012, s. 144-145)

2.10 Vyřazení dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek se vyřazuje z evidence v důsledku jeho pozbytí. Při pozbývání dlouhodobého odpisovaného majetku, musí podnik z účetnictví vyřadit, jak pořizovací cenu, tak oprávkou k němu. V případě, že má majetek zůstatkovou cenu, provede se jednorázový odpis. (Kovanicová, 2012, s. 246-247)

Vyřazení dlouhodobého majetku může nastat:

- prodejem
- likvidací
- bezúplatným převodem (darem)
- vkladem do jiné společnosti
- převodem z podnikání do osobního vlastnictví
- v důsledku škody nebo manka

(Šteker, Otrusínová, 2016, s. 44)

V případě vyřazení majetku prodejem, musí obchodní korporace vystavit fakturu odběrateli ve výši prodejní ceny. Při způsobu likvidace dlouhodobého majetku se vzniklé náklady a

výnosy účtují na vrub příslušných nákladových účtů, stejně tak výnosy se účtují ve prospěch výnosových účtů provozního charakteru. Pokud společnost vyřazuje dlouhodobý majetek bezúplatně, jednorázově odepíše pořizovací cenu do nákladů a s nulovou hodnotou převede majetek nabývajícím společnosti, která jej neodepisuje. Co se týče vyřazování majetku v důsledku škody nebo manka, je zúčtovaný nárok na náhradu škody, buď pohledávkou, nebo dohadnou položkou. (Sedláček, 2017, s. 79-80)

K vyřazení majetku z užívání je třeba vyhotovit vyřazovací protokol. Návrh na vyřazení majetku podává vedoucí daného úseku. K vyřazení však může být zřízen poradní orgán tzv. likvidační komise. (Čouková, 2018, s. 173)

3 FINANČNÍ ANALÝZA VE VEŘEJNÉM SEKTORU

Finanční analýzu můžeme chápat jako soubor činností, jejichž cílem je zjistit a vyhodnotit finanční situaci podniku. Finanční analýza by měla pomoci podniku rozpoznat jeho zdraví, odhalit slabé stránky, které by pro podnik mohly být hrozbou a naopak odhalit i silné stránky, které by mohly ukázat budoucí příležitosti. Analýza vychází především z dat minulých let, ovšem pomáhá v rozhodování o budoucnosti a hodnotí podnik jako celek. Pojem finanční analýza bývá často spojována s podnikatelským sektorem, kde je klíčové finanční zdraví podniku, avšak je využívána i v oblasti veřejného sektoru. Ukazatele finanční analýzy mohou využívat jak interní (manažeři, odboráři, zaměstnanci), tak externí (banky, věřitelé investoři, zákazníci, dodavatelé, stát) uživatelé. (Finanční analýza © 2011-2016)

Kraftová (2002, s. 25) uvádí čtyři hlavní cíle finanční analýzy:

1. popis dosavadního vývoje podniku – finanční analýza podává informace pro rozhodování managementu
2. rozbor možných variant budoucího vývoje
3. srovnání výsledků analýz u podobných organizací – prostorová komparace
4. získávání informací pro hodnocení organizace ze strany vnějších subjektů (vlastníků, věřitelů, ...)

Z hlediska času se finanční analýza dělí na:

- ex ante analýza – orientace na budoucnost (1 – 5 let)
- ex post analýza – orientace na minulost

(Kraftová, 2002, s. 27)

Finanční analýza má však i slabé stránky, a tak subjekt, který s ní pracuje, musí mít i svůj zdravý úsudek. Problém se může vyskytovat u účetních výkazů, které nemusejí vždy správně hodnotit ekonomickou realitu. Dalším problémem může být inflace, která ovlivňuje výsledek hospodaření, protože se týká aktiv, pasiv, nákladů i výnosů. (Knápková a kol., 2017, s. 139)

Pro posouzení finančního zdraví podniku se využívají především tři hlavní druhy ukazatelů, mezi které patří ukazatele: absolutní, rozdílové a poměrové. (Knápková a kol., 2017, s. 65)

3.1 Specifika finanční analýzy v oblasti veřejného sektoru

Finanční analýza má za cíl objasnit finanční situaci zkoumaného ekonomického subjektu a s ohledem na určitá specifika, je možné analýzu aplikovat i v oblasti veřejného sektoru. Specifika vycházejí především z rozdílného způsobu financování, avšak některé metody je možno použít i v oblasti veřejného sektoru bez odlišení. Primárním cílem subjektů veřejné správy není maximalizace zisku, jako je to u podniků, ale především samofinancování, což představuje zajištění nákladů svými vlastními výnosy. Dále se municipální subjekty snaží o minimalizaci vynaložených prostředků pro dosažení očekávaných výkonů a maximalizaci účinku s disponibilními prostředky. V rámci finanční analýzy je třeba tyto cíle zohledňovat. (Otrusínová, Kubíčková, 2011, s. 85, 110-111)

3.2 Analýza absolutních ukazatelů

Analýza absolutních ukazatelů je využívána především k analýze vývojových trendů a k procentnímu rozboru komponent. Při srovnávání vývoje v časových řadách mluvíme o horizontální analýze a v případě, že se jednotlivé položky výkazů vyjádří jako procentní podíly těchto komponent, mluvíme o analýze vertikální. (Knápková a kol., 2017, s. 71)

3.2.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza se zabývá porovnáním změn položek jednotlivých položek aktiv, pasiv, případně položek výkazu zisku a ztráty, v časové posloupnosti. Je vypočítána absolutní výše změn a její procentní vyjádření k výchozímu roku. Výsledek této analýzy může být charakterizován pozitivní (růst položky v čase) nebo negativní (pokles položky v čase) změnou.

Vzorec pro výpočet horizontální analýzy:

$$\text{absolutní změna} = \text{ukazatel}_t - \text{ukazatel}_{t-1}; \% \text{ změna} = (\text{absolutní změna} \times 100) / \text{ukazatel}_{t-1}$$

(Knápková a kol., 2017, s. 71)

3.2.2 Vertikální analýza

Vyjádřuje jednotlivé položky účetních výkazů jako procentní podíl k jediné zvolené základně položené jako 100 %. Při rozboru rozvahy se obvykle za základnu volí aktiva či pasiva a v případě rozboru výkazu zisku a ztráty to bývá velikost celkových výnosů či nákladů. (Knápková a kol., 2017, s. 71)

V rozvaze tak lze zjistit významné položky aktiv a pasiv a ve výkazu zisku a ztráty pro firmu významné položky nákladů a výnosů. Vyjádření položek vertikální analýzy je samozřejmě v procentech. (Horizontální a vertikální analýza výkazů © 2014)

3.3 Analýza poměrových ukazatelů

Jsou základním nástrojem finanční analýzy. Analýza poměrových ukazatelů umožňuje získat rychlou představu o finanční situaci podniku. Z podstaty vyplývá, že dává do poměru různé položky rozvahy a výkazu zisku a ztráty. (Knápková a kol., 2017, s. 87)

Poměrové ukazatele umožňují mezipodnikové srovnání a také srovnání s odvětvovým průměrem. Při provádění analýzy je nutno zohlednit i ekonomické okolí firmy, především to, na jakém trhu firma působí a jaké tam má postavení. (Poměrová analýza © 2012)

3.3.1 Analýza zadluženosti

Ukazatele zadluženosti slouží jako indikátory výše rizika, které podnik nese. Čím vyšší je zadluženost podniku, tím vyšší riziko na sebe bere, protože musí být schopen splácet své závazky bez ohledu na to, zda se mu právě daří nebo ne. Určitá výše zadluženosti může být však pro firmu užitečná, protože cizí kapitál je levnější než vlastní. Můžeme ale říci, že každá firma by měla usilovat o optimální finanční strukturu, tedy o nejvhodnější poměr vlastního a cizího kapitálu. (Knápková a kol., 2017, s. 87)

3.3.1.1 Celková zadluženost

Je základním ukazatelem zadluženosti. Doporučená hodnota celkové zadluženosti podniku se pohybuje mezi 30 – 60 %. Při posuzování zadluženosti je však nutné zohlednit příslušnost k odvětví a schopnost splácet úroky z dluhů.

Vzorec pro výpočet celkové zadluženosti:

$$\text{celková zadluženost} = \text{cizí zdroje} / \text{aktiva celkem}$$

(Knápková a kol., 2017, s. 88)

3.3.1.2 Míra zadluženosti

Další často využívaný ukazatel, který poměruje cizí a vlastní kapitál. Tento ukazatel je významný především pro banku, v případě že firma žádá o úvěr. Banka se rozhoduje, zda úvěr poskytne či nikoli. Pro posuzování je důležitý časový vývoj, kde sleduje, zda se podíl cizích zdrojů zvyšuje či snižuje. Při sledování míry zadluženosti by měla být věnována pozornost

nejen množství vlastního a cizího kapitálu ve finanční struktuře, ale také struktuře zdrojů z hlediska splatnosti. Krátkodobé zdroje představují pro podnik větší riziko než zdroje dlouhodobé. Míra zadluženosti má doporučenou hodnotu číslo < 1 .

Vzorec pro výpočet míry zadluženosti:

$$\text{míra zadluženosti} = \text{cizí zdroje} / \text{vlastní kapitál}$$

(Knápková a kol., 2017, s. 89)

3.3.1.3 Úrokové krytí

Charakterizuje výši zadluženosti pomocí schopnosti podniku splácet nákladové úroky. Úrokové krytí je velmi významným ukazatelem v případě financování cizími úročenými zdroji, zejména je potřeba věnovat pozornost jeho vývoji v případě nerovnoměrného vývoje EBIT z hlediska času. Doporučená hodnota tohoto ukazatele by mělo být číslo > 5 .

Vzorec pro výpočet úrokového krytí:

$$\text{úrokové krytí} = \text{EBIT} / \text{nákladové úroky}$$

(Knápková a kol., 2017, s. 89-90)

3.3.1.4 Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem

Dlouhodobý majetek, který slouží k hlavní činnosti podniku, by měl být z velké části financován především vlastním kapitálem, aby nutností splácet dluhy nebyla ohrožena existence podniku. V případě, že je vlastní kapitál v poměru na dlouhodobém majetku vyšší než 1 znamená, že podnik využívá vlastní kapitál i ke krytí oběžných aktiv, což značí, že dává přednost finanční stabilitě před výnosem.

Vzorec pro výpočet krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem:

$$\text{krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem} = \text{vlastní kapitál} / \text{dlouhodobý majetek}$$

(Knápková a kol., 2017, s. 90)

3.3.2 Analýza obratu aktiv a dlouhodobého majetku

Za pomoci ukazatelů aktivity se sleduje, zda je velikost jednotlivých druhů aktiv v rozvaze v poměru k současným či budoucím hospodářským aktivitám podniku přiměřená. Můžeme

tedy říci, že je zkoumáno, zda podnik využívá vložené prostředky efektivně. Ukazatele aktivity vyjadřujeme v podobě obratu aktiv či obratu jednotlivých složek aktiv. (Knápková a kol., 2017, s. 107)

3.3.2.1 Obrat aktiv

Minimální doporučená hodnota tohoto ukazatele je 1, avšak obecně platí, že čím vyšší je hodnota, tím lépe. V případě, že vyjde příliš nízká hodnota ukazatele, znamená to nízkou vybavenost podniku a jeho neefektivní využití.

Výpočet obratu aktiv:

$$\text{obrat aktiv} = \text{tržby} / \text{aktiva}$$

(Knápková a kol., 2017, s. 107-108)

3.3.2.2 Obrat dlouhodobého majetku

Tento ukazatel má podobnou vypovídací schopnost jako ukazatel obratu aktiv, soustředí se však pouze na posouzení využití dlouhodobého majetku. Opět platí doporučená hodnota ukazatel alespoň 1, přičemž čím větší, tím lépe.

Výpočet obratu dlouhodobého majetku:

$$\text{obrat dlouhodobého majetku} = \text{tržby} / \text{dlouhodobý majetek}$$

(Knápková a kol., 2017, s. 108)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 PŘEDSTAVENÍ KRAJE

Obrázek 3 Logo Zlínského kraje (O kraji © 2019)

4.1 Základní charakteristika Zlínského kraje

Zlínský kraj vznikl 1. ledna 2000 v rámci reformy veřejné správy dle ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. Jedná se o územní společenství občanů a veřejnosprávní korporaci, která vlastní majetek, má příjmy vymezené zákonem a hospodaří podle vlastního rozpočtu. Svou činnost vykonává v samostatné a přenesené působnosti. Řídí se zákonem č. 129/2000 Sb. o krajích. Na obrázku 4 a 5 je znázorněn znak a vlajka Zlínského kraje. (Základní charakteristika kraje © 2019)

Obrázek 4 Znak Zlínského kraje
(O kraji © 2019)

Obrázek 5 Vlajka Zlínského kraje
(O kraji © 2019)

4.1.1 Funkce Zlínského kraje

Kraj pečuje o rozvoj území a potřeby svých občanů. Vydává obecně závazné vyhlášky kraje, stanovuje rozsah základní dopravní obslužnosti pro území Zlínského kraje a rozhoduje o spolupráci s jinými kraji a dalšími subjekty. Zřizuje nemocnice a různá zdravotnická zařízení, školy a školská zařízení a v neposlední řadě příspěvkové organizace působící v oblastech kultury, sociálních služeb, správy silnic aj. Dále rozhoduje o nakládání s majetkem kraje a poskytování dotací. (Základní charakteristika kraje © 2019)

4.1.2 Demografické údaje

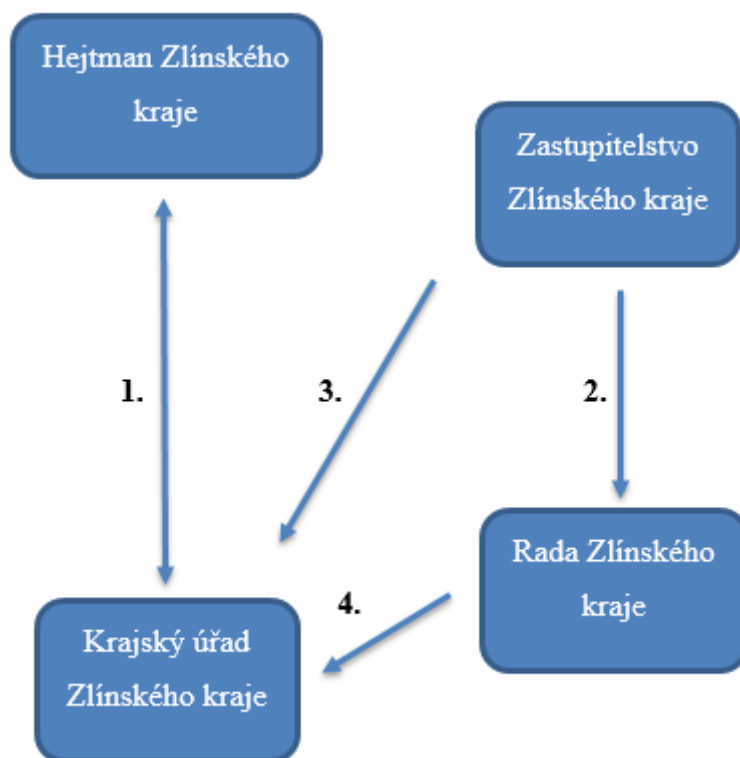

Obrázek 6 Mapa ČR a okresy Zlínského kraje

Českou republiku tvoří 14 územně samosprávných celků a Zlínský kraj je jedním z nich. Jak je možné vidět na obrázku 6, Zlínský kraj je tvořen ze čtyř okresů: Zlín, Uherské Hradiště, Vsetín a Kroměříž. V kraji se nachází 307 obcí, z toho 30 měst. Ke konci třetího čtvrtletí roku 2018 byl počet obyvatel Zlínského kraje 582 860. Rozloha kraje je 3 963 km², což ho činí čtvrtým nejmenším krajem České republiky. Zlínský kraj je možno naleznout ve východní části střední Moravy. (Základní charakteristika kraje © 2019)

4.2 Orgány Zlínského kraje

Hlavními orgány Zlínského kraje jsou: zastupitelstvo, rada, hejtman a krajský úřad. Schéma orgánů Zlínského kraje je zobrazeno na následujícím obrázku č. 7.

Obrázek 7 Schéma orgánů Zlínského kraje (vlastní zpracování)

1. Hejtman je volen občany Zlínského kraje a jmenuje a odvolává ředitele Krajského úřadu, Krajský úřad je odpovědný hejtmanovi
2. Zastupitelstvo je voleno občany Zlínského kraje a je oprávněno volit členy rady Zlínského kraje
3. Zastupitelstvo úkoluje Krajský úřad
4. Rada Zlínského kraje úkoluje Krajský úřad

4.2.1 Zastupitelstvo Zlínského kraje

Představuje nejvyšší orgán samosprávy, tvoří ho 45 členů a je voleno na čtyřleté funkční období. Zastupitelstvo zasedá minimálně jednou za 3 měsíce a jeho jednání je veřejné. Zastupitelstvu je ze zákona povoleno vydávat obecně závazné vyhlášky kraje, koordinovat rozvoj územního obvodu, schvalovat územně plánovací dokumentaci, stanovit rozsah základní dopravní obslužnosti pro územní kraje, rozhodovat o mezinárodní spolupráci, schvalovat rozpočet, zřizovat příspěvkové organizace a předkládat návrhy zákonů Poslanecké sněmovně či Ústavnímu soudu v případě rušení právních předpisů. (Správní charakteristika © 2019)

4.2.2 Rada Zlínského kraje

Jedná se o výkonný orgán kraje v oblasti samostatné působnosti a má 9 členů. Schůze rady jsou neveřejné a konají se většinou každých 14 dní. Rada připravuje návrhy a podklady pro jednání zastupitelstva. Může zabezpečovat a kontrolovat hospodaření s rozpočtem, jmenovat a odvolávat vedoucí odborů, zřizovat komise rady, vydávat nařízení kraje, aj. (Správní charakteristika © 2019)

4.2.3 Hejtman Zlínského kraje

Funkci hejtmana Zlínského kraje v současné době zastává pan Jiří Čunek. Pozice hejtmana znamená zastupovat kraj „navenek.“ Hejtman zpravidla řídí zasedání zastupitelstva i rady. (Správní charakteristika © 2019)

4.2.4 Krajský úřad Zlínského kraje

Krajský úřad je výkonným orgánem kraje a jeho činnost začala 1. 1. 2001 v návaznosti na volby do krajského zastupitelstva. Plní úkoly v samostatné působnosti uložené zastupitelstvem a radou a napomáhá činnosti jejich výborů. Je dělen na odbory a oddělení. V jeho čele

stojí ředitel, kterým je v současné době Ing. Milan Štábl, MBA. (Správní charakteristika © 2019)

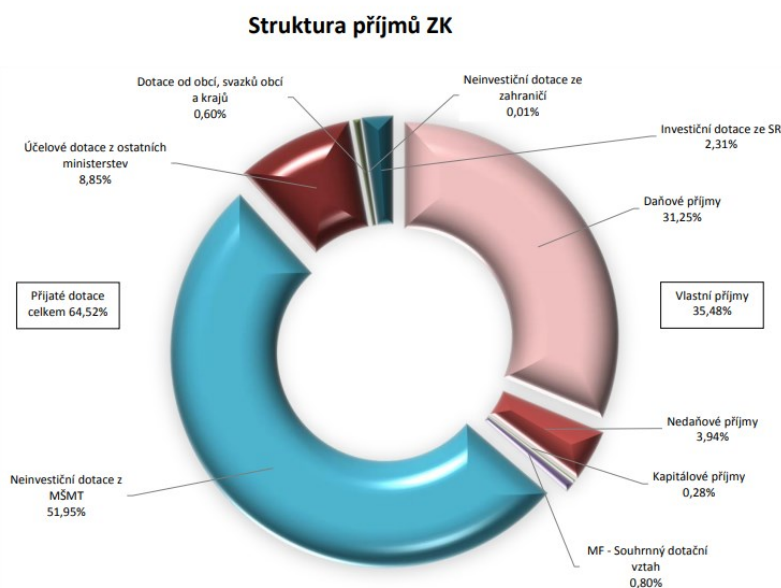
4.3 Údaje o finanční situaci kraje

Krajský rozpočet je bilancí, která stanovuje příjmy a výdaje na období jednoho kalendářního roku. Je závazným finančním plánem, dle kterého se v daném rozpočtovém období hospodaří a schvaluje ho zastupitelstvo Zlínského kraje.

Rozpočet Zlínského kraje za rok 2018 byl sestaven na základě zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, jako schodkový rozpočet, přičemž celková zadluženost kraje klesá. Celkové příjmy byly plánovány ve výši 10 585 421 tis. Kč a výdaje ve výši 11 056 862 tis. Kč. Krytí tohoto rozdílu je zajištěno vlastními volnými finančními prostředky z minulých let. (Zlínský kraj, © 2018, s. 4, 8)

4.3.1 Příjmy rozpočtu Zlínského kraje

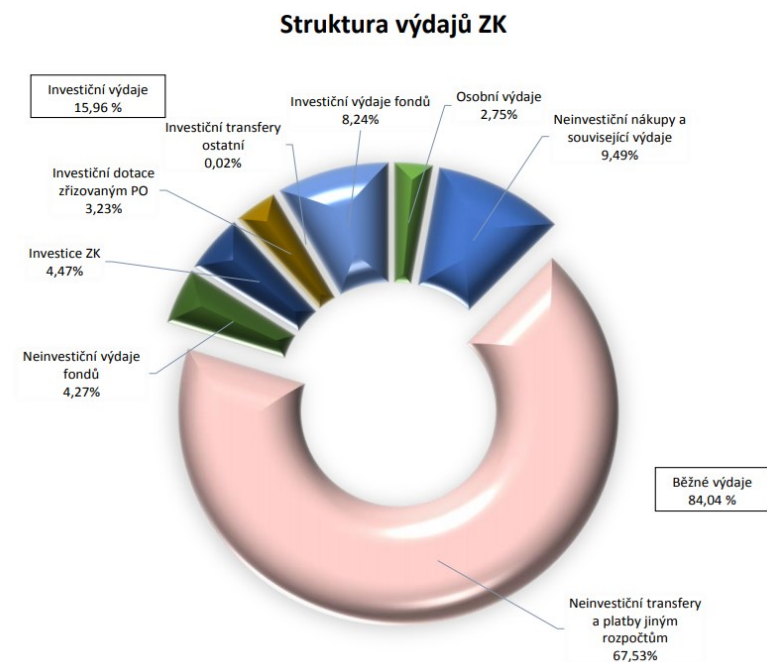
Celkové příjmy jsou tvořeny vlastními příjmy, které představují asi 35,48 % z celkových příjmů a přijatými dotacemi, na které připadá asi 64,52 % příjmů. Růst příjmů státního rozpočtu je spojen s růstem ekonomiky v posledních letech. Tento růst příjmů byl směřován zejména ve prospěch posílení platů v oblasti dopravy, zdravotnictví a kultury. Ve srovnání s rokem 2017 došlo k nárůstu příjmů o 1 831 360 tis. Kč, a to především v oblasti daňových příjmů, nedaňových příjmů, kapitálových příjmů a oblasti dotací. Z oblasti majetku přispívají do příjmů krajského rozpočtu pronájmy nebytových prostor a pozemků ve vlastnictví Zlínského kraje. Strukturu příjmů Zlínského kraje za rok 2018 můžeme vidět na obrázku č. 8. (Zlínský kraj, © 2018, s. 4)

Obrázek 8 Graf struktury příjmů Zlínského kraje za rok 2018 (Zlínský kraj, © 2018, s. 4)

4.3.2 Výdaje rozpočtu Zlínského kraje

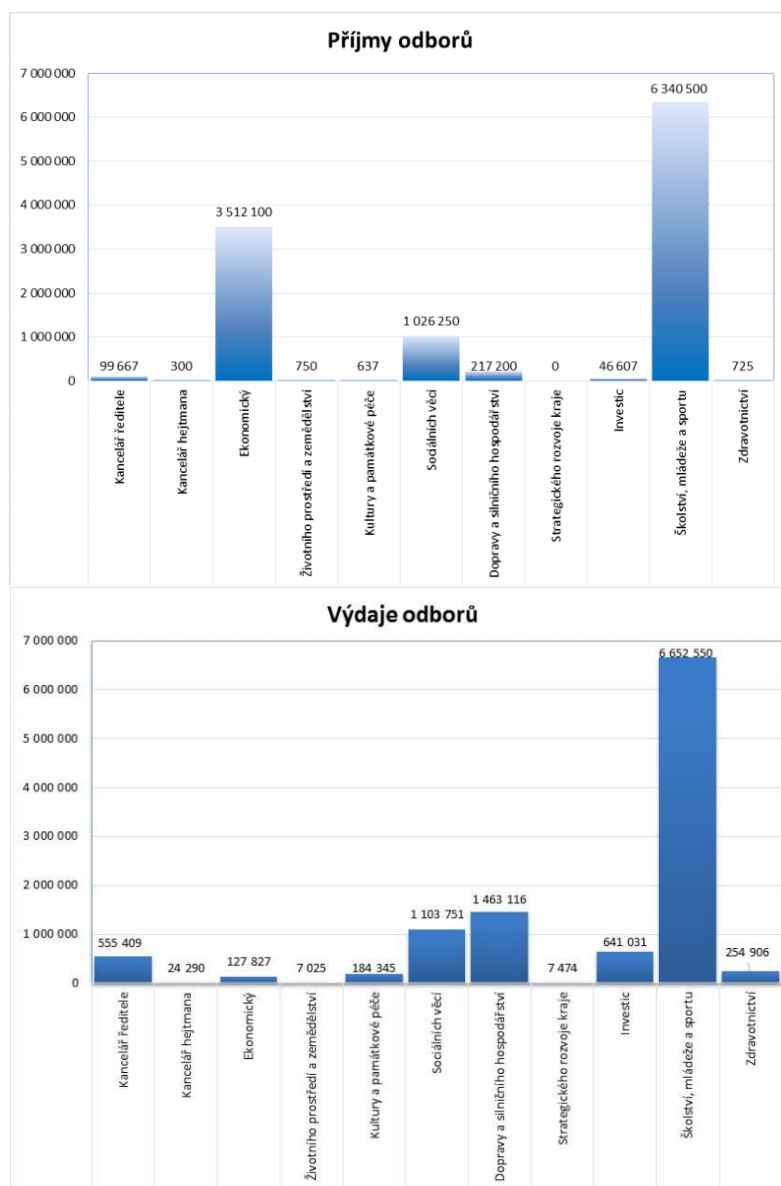
Výdaje rozpočtu Zlínského kraje jsou tvořeny běžnými a kapitálovými výdaji. Ve srovnání s rokem 2017 došlo k nárůstu o 1 729 241 tis. Kč. Největší objem představují výdaje běžného rozpočtu z oblasti neinvestičních transferů, které tvoří 67,53 % z celkových výdajů. Kapitálové výdaje oproti minulému roku 2017 vzrostly, především díky Fondu Zlínského kraje, který financuje zejména projekty spolufinancované EU. V oblasti hospodářské správy došlo v běžných výdajích k pořízení nábytku a vybavení kanceláří. Dále byly zakoupeny notebooky, mobily, tablety a další. Z výdajů kapitálových byl realizován nákup osobních automobilů. Strukturu výdajů Zlínského kraje za rok 2018 můžeme vidět na obrázku č. 9. (Zlínský kraj, © 2018, s. 8)

Obrázek 9 Graf struktury výdajů Zlínského kraje za rok 2018 (Zlínský kraj, © 2018, s. 8)

4.3.3 Výhled rozpočtu Zlínského kraje pro rok 2019

Rozpočet Zlínského kraje na rok 2019 je navržen jako vyrovnaný. Příjmy i výdaje jsou rozpočteny ve stejné výši a to 11 971 890 tis. Kč. Celkové příjmy budou tvořeny vlastními příjmy a přijatými transfery, meziroční navýšení celkových příjmů je očekáváno o 13,09 %. Naproti tomu celkové výdaje se budou skládat z běžných a kapitálových výdajů. Vyrovnaného rozpočtu je možno dosáhnout díky ekonomickému růstu a klesající zadluženosti Zlínského kraje. Na následujícím obrázku č. 10 jsou znázorněny plánované příjmy a výdaje jednotlivých odborů Zlínského kraje za rok 2019 v tis. Kč. Z obrázku je patrné, že dle predikce největší příjmy, ale i výdaje budou pocházet z odboru Školství, mládeže a sportu. Naopak nulové příjmy bude mít Zlínský kraj z odboru Strategického rozvoje kraje, který má zároveň i jedny z nejnižších výdajů společně s odborem Životního prostředí a zemědělství. (Zlínský kraj, © 2019, s. 12)

Obrázek 10 Plánované příjmy a výdaje odborů Zlínského kraje za rok 2019 v tis. Kč
(Zlínský kraj, © 2019, s. 12)

4.4 Zanalyzování finanční situace kraje

Pro zanalyzování finanční situace Zlínského kraje bude využita analýza absolutních ukazatelů, konkrétně vertikální analýza aktiv a pasiv a horizontální analýza aktiv a pasiv. Analýza absolutních ukazatelů se bude soustředit pouze na rozvahové položky z důvodu zaměření diplomové práce na dlouhodobý nemovitý majetek.

4.4.1 Analýza absolutních ukazatelů

Mezi absolutní ukazatele řadíme vertikální a horizontální analýzu. Výpočet vertikální analýzy můžeme vidět na tabulkách č. 1 a 2, horizontální pak na tabulkách č. 3 a 4.

4.4.1.1 Vertikální analýza aktiv

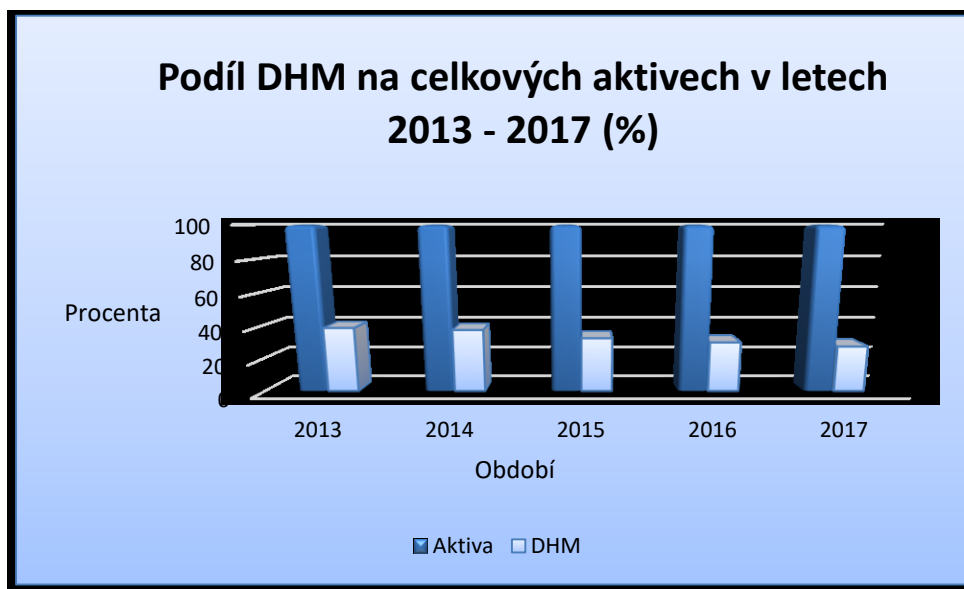
Tabulka 1 Vertikální analýza aktiv za roky 2013 – 2017 v %

Rok	2013 (%)	2014 (%)	2015 (%)	2016 (%)	2017 (%)
Aktiva	100	100	100	100	100
DNM	1,07	0,83	0,59	0,43	0,29
DHM	39,31	38,1	33,03	30,42	27,92
Pozemky	7,87	7,19	6,44	6	5,44
Stavby	27,62	26,65	24,36	22,43	19,41
DFM	40,04	39,62	35,38	28,71	25,44
OA	9,16	12,18	23,66	32,51	37,79
KFM	6,47	8,71	9,12	16,19	21,57

Zdroj: (interní zdroje, vlastní zpracování)

V tabulce č. 1 je uvedena majetková struktura Zlínského kraje a provedená vertikální analýza. Zaměřila jsem se na analýzu dlouhodobého majetku, především tedy na dlouhodobý nemovitý majetek. Z tabulky lze vyčíst, že největší podíl na aktivech tvoří kromě roku 2017 dlouhodobý finanční majetek, ale velkou část také dlouhodobý hmotný majetek, kam se řadí především pozemky, kulturní předměty, stavby, které zaujímají největší podíl na celkovém hmotném majetku, samostatné movité věci, věcná břemena, aj. Podíl DHM na celkových aktivech můžeme vidět na obrázku č. 11. Naopak nehmotný majetek, kde můžeme zařadit například software, ocenitelná práva, územně-plánovací dokumentaci a jiné, má na celkových aktivech pouze 1 % a menší podíl. Můžeme vidět, že hodnota dlouhodobého majetku každým rokem klesá, oproti tomu hodnota oběžných aktiv roste. Předpokládáme tedy, že Zlínský kraj mohl část svých nemovitostí prodat nebo s ním jinak naložit např. vklad do

základního kapitálu obchodních společností založených Zlínským krajem, tím došlo ke snížení dlouhodobého majetku a naopak ke zvýšení krátkodobého finančního majetku, kde mohlo dojít například k navýšení financí na bankovním účtu nebo ke zvýšení podílu akcií obchodních společností založených Zlínským krajem.

Obrázek 11 Graf podílu DHM na celkových aktivech za roky 2013 – 2017 v % (vlastní zpracování)

4.4.1.2 Vertikální analýza pasiv

Tabulka 2 Vertikální analýza pasiv za roky 2013 – 2017 v %

Rok	2013 (%)	2014 (%)	2015 (%)	2016 (%)	2017 (%)
Pasiva	100	100	100	100	100
VK	60,96	59,35	56,34	55,27	56,48
Jmění účetní jednotky a upravující položky	43,66	36,65	31,02	26,32	19,95
VH	14,02	19,66	23,92	27,22	33,75
CZ	39,04	40,65	43,66	44,73	43,52
Dlouhodobé závazky	28,56	27,51	23,57	22,6	19,38
Krátkodobé závazky	10,43	11,11	20,08	22,13	24,13

Zdroj: (interní zdroje, vlastní zpracování)

V tabulce č. 2 je uvedeno rozdělení finanční struktury Zlínského kraje a provedení vertikální analýzy za roky 2013 – 2017. Vidíme, že Zlínský kraj ke své činnosti využívá více vlastního kapitálu než cizích zdrojů, i přesto, že vlastní kapitál každým rokem klesá, až na rok 2017, kdy došlo k malému růstu asi o 1 % a cizí zdroje naopak každým rokem rostou, opět s výjimkou roku 2017, kdy došlo k mírnému poklesu. Největší podíl na vlastním kapitálu má položka jmění účetní jednotky a upravující položky, kam řadíme především fondy, kterými Zlínský kraj disponuje. Zlínský kraj má zřízeny peněžní fondy a to Zaměstnanecký fond a fond Zlínského kraje. Zaměstnanecký fond neboli FKSP (fond kulturních a sociálních potřeb) je financován 2 % z ročních mzdových nákladů. Účelem FKSP je poskytování různých benefitů zaměstnancům – příspěvky na stravování, na dovolenou, aj. Tento fond se řídí vyhláškou č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb. Zdrojem fondu Zlínského kraje jsou především přebytky hospodaření z minulých let a příjmy za běžný rok. Pro evidenci těchto fondů účetní jednotka využívá účet 401 – jmění účetní jednotky.

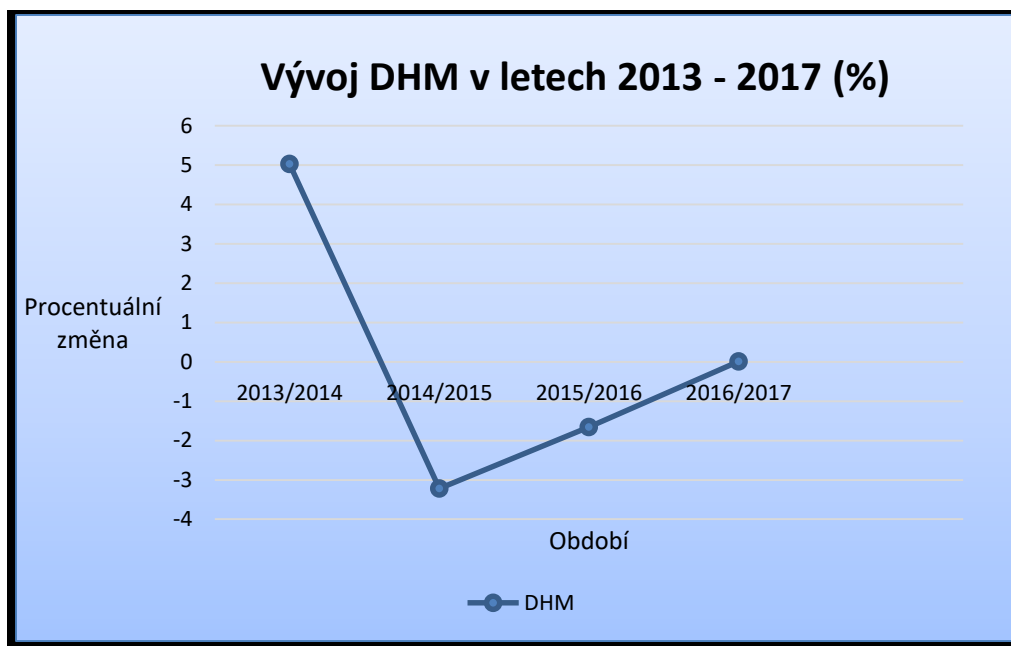
4.4.1.3 Horizontální analýza aktiv

Tabulka 3 Horizontální analýza aktiv za roky 2013 – 2017 v %

Rok	2014/2013 (%)	2015/2014 (%)	2016/2015 (%)	2017/2016 (%)
Aktiva	8,39	11,59	6,77	12,86
DNM	-16,35	-20,54	-21,96	-23,29
DHM	5,03	-3,22	-1,66	0,01
DFM	7,23	-0,34	-13,35	0
OA	44,21	116,75	46,7	31,19
KFM	45,81	16,94	89,44	50,41

Zdroj: (interní zdroje, vlastní zpracování)

V tabulce č. 3 můžeme vidět, že dlouhodobý nehmotný majetek má klesající tendenci ve všech sledovaných letech, každým rokem tedy dochází k jeho snížení. Změny dlouhodobého hmotného majetku se vždy pohybují kolem 1 – 5 %, to můžeme vidět také na obrázku č. 12. Můžeme předpokládat, že došlo k odepsání části majetku či prodeji. Naopak u oběžného majetku dochází každým rokem k nárůstu, především v roce 2015, kdy se oběžná aktiva zvýšila až o necelých 117 % oproti minulému roku. Bohužel příloha nezmiňuje, co způsobilo tak razantní nárůst oběžného majetku.

Obrázek 12 Graf vývoje DHM za roky 2013 – 2017 v % (vlastní zpracování)

4.4.1.4 Horizontální analýza pasiv

Tabulka 4 Horizontální analýza pasiv za roky 2013 – 2017 v %

Rok	2014/2013 (%)	2015/2014 (%)	2016/2015 (%)	2017/2016 (%)
Pasiva	8,39	11,59	6,77	12,86
VK	5,53	5,92	4,75	15,33
Jmění účetní jednotky a upravující položky	-8,99	-5,55	-9,41	-14,46
VH	52,07	35,74	21,5	39,93
CZ	12,86	19,87	9,37	9,8
Dlouhodobé závazky	12	-10,88	2,37	-3,2
Krátkodobé závazky	15,48	101,65	17,63	23,08

Zdroj: (interní zdroje, vlastní zpracování)

Z tabulky č. 4, která představuje horizontální analýzu pasiv, vidíme, že u položky jmění účetní jednotky došlo každým rokem k poklesu. Největší pokles zaznamenává rok 2017, kdy se oproti minulému roku tato položka snížila o necelých 15 %. Naopak nejvíce roste položka krátkodobých závazků, to může znamenat, že Zlínský kraj své závazky splácí pomalu, a tak dochází k jejich zbytečnému nárůstu. Výsledek hospodaření roste, což má pozitivní vliv na celkové hospodaření Zlínského kraje.

4.4.2 Analýza poměrových ukazatelů

Pro výpočet analýzy poměrových ukazatelů jsem využila ukazatele zadluženosti a ukazatele obratu aktiv, viz tabulky níže.

4.4.2.1 Ukazatele zadluženosti

Tabulka 5 Zadluženost Zlínského kraje za roky 2013 - 2017

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Celková zadluženost	39,04 %	40,65 %	43,66 %	44,73 %	43,52 %
Míra zadluženosti	0,89	1,11	1,41	1,7	2,18
Úrokové krytí	19,67	15,12	17,66	15,79	39,85
Krytí DM VK	0,67	0,68	0,74	0,82	0,91

Zdroj: (interní zdroje, vlastní zpracování)

Tabulka č. 5 poskytuje informace k analyzovaným údajům zadluženosti Zlínského kraje. Doporučené hodnoty celkové zadluženosti jsou 30 % - 60 %. Zlínský kraj se ve všech sledovaných letech pohybuje v rozmezí doporučených procent. Dá se tedy říci, že kraj umí se svými zdroji efektivně hospodařit.

Míra zadluženosti má doporučenou hodnotu číslo < 1 . Zde se kraj kromě prvního sledovaného roku pohybuje nad optimální výší. Tento ukazatel je významným pro banku, v případě, že by bylo potřeba žádat o nový úvěr. Pro banku by bylo důležité to, zda se ukazatel zvyšuje či snižuje. Kdyby se ukazatel zvyšoval, banka by společnosti již nemusela další úvěr poskytnout. Jak lze vidět, opravdu dochází ke zvyšování tohoto ukazatele a v letech 2014 – 2017 číslo převyšuje doporučenou hodnotu 1.

Úrokové krytí by mělo být číslo > 5 , jak vidíme, tak se ukazatel pohybuje nad stanovenou hranicí. Lze tedy předpokládat, že Zlínský kraj nemá problém se splácením úroků. Dokonce v roce 2017 došlo k růstu úrokového krytí až na necelých 40 %.

Krytí dlouhodobého majetku vlastním kapitálem slouží k tomu, aby bylo dodrženo zlaté pravidlo financování. Pokud vyjde hodnota < 1 , může to být pro podnik rizikem, především proto, že musí část svých dlouhodobých aktiv krýt krátkodobými zdroji. Lze říci, že nebylo zlaté pravidlo financování dodrženo, protože hodnota je ve všech sledovaných letech < 1 .

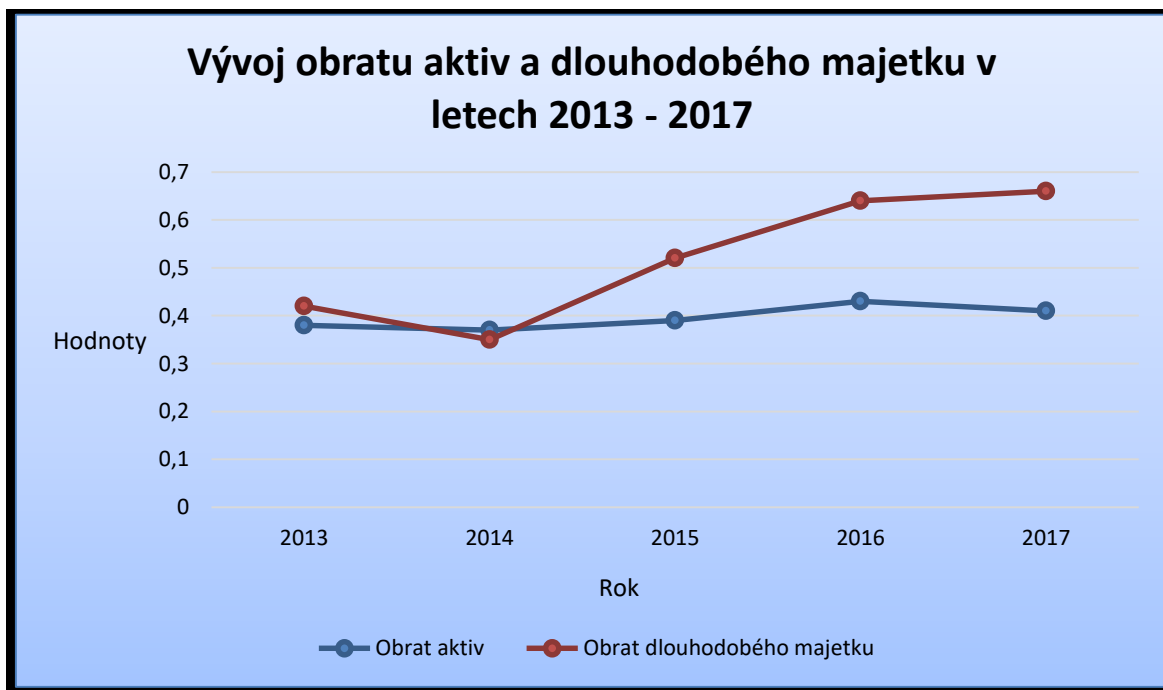
4.4.2.2 Ukazatele aktivity

Tabulka 6 Obrat aktiv a dlouhodobého majetku Zlínského kraje za roky 2013 – 2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Obrat aktiv	0,38	0,37	0,39	0,43	0,41
Obrat dlouhodobého majetku	0,42	0,35	0,52	0,64	0,66

Zdroj: (interní zdroje, vlastní zpracování)

Tabulka č. 6 znázorňuje obrat aktiv a dlouhodobého majetku Zlínského kraje. Minimální doporučená hodnota pro obratovost je 1, avšak obecně platí, že čím je hodnota ukazatele větší, tím lépe. Dle tabulky můžeme konstatovat, že ve všech sledovaných letech u obou ukazatelů je tato hodnota nižší, než je vyžadováno. Značí to o neúměrné majetkové vybavenosti Zlínského kraje a jeho neefektivním využívání. Oba ukazatele jsou ovlivněny mírou odepsanosti dlouhodobého majetku. V tabulce č. 6 i následujícím grafu (obrázek č. 13) lze vidět vývoj obratu aktiv i obratu dlouhodobého majetku, přičemž obrat dlouhodobého majetku se vyvíjí příznivěji a v posledních třech letech má rostoucí tendenci.

Obrázek 13 Vývoj obratu aktiv a dlouhodobého majetku Zlínského kraje v letech 2013 – 2017 (vlastní zpracování)

5 ANALÝZA DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Zlínský kraj disponuje rozsáhlým majetkem, o který se má jako správný hospodář povinnost starat a zhodnocovat jej. Investice, správu a celkovou evidenci dlouhodobého nemovitého majetku ve Zlínském regionu má na starosti odbor investic krajského úřadu a v případě dopravních staveb je to příspěvková organizace Ředitelství silnic Zlínského kraje. Odbor investic zajišťuje přípravu a realizaci investičních akcí reprodukce majetku, zpracovává střednědobé plány a další. Dále také koordinuje a řídí činnosti příspěvkových organizací kraje. Investiční odbor rovněž zajišťuje veřejné zakázky Zlínského kraje, v souladu se zákonem a interním předpisem kraje. (Zlínský kraj, © 2016, s. 24)

5.1 Druhy majetku

Charakteristika dlouhodobého majetku Zlínského kraje je vymezena ve směrnici Dlouhodobý majetek č. SM/76/07/18. Tato směrnice má vazbu na Zákon č. 563/1993 Sb., o účetnictví a Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, dále se řídí vyhláškou 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví, pro některé vybrané účetní jednotky a příslušnými Českými účetními standardy. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

Tato směrnice metodicky upravuje způsob a organizaci pořizování, ocenění, možnosti evidence a odepisování dlouhodobého majetku a jeho následné vyřazení. Dlouhodobým majetkem pro účely této směrnice se rozumí dlouhodobý majetek nehmotný, dlouhodobý majetek hmotný a dlouhodobý majetek finanční. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

5.1.1 Dlouhodobý nehmotný majetek

Do dlouhodobého nehmotného majetku jsou zařazeny následující položky: software, ocenitelná práva, drobný dlouhodobý nehmotný majetek, ostatní dlouhodobý nehmotný majetek, kam spadá územně plánovací dokumentace a územně plánovací podklady, dále nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek a technické zhodnocení nehmotného majetku. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

5.1.2 Dlouhodobý hmotný majetek

Do evidence dlouhodobého hmotného majetku patří majetek, jehož hodnota ocenění je vyšší než 40 000,- Kč. Zlínský kraj zde řadí pozemky, kulturní předměty, stavby (včetně příslušenství), samostatné movité věci, drobný dlouhodobý hmotný majetek, ostatní dlouhodobý majetek, kam patří věcná břemena a nakonec nedokončený dlouhodobý hmotný majetek a

technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

5.1.3 Dlouhodobý finanční majetek

Do dlouhodobého finančního majetku kraje spadají akcie a podíly ve společnostech s ručním omezeným zakládaných Zlínským krajem, nebo v nichž je Zlínský kraj společníkem. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

5.1.4 Specifikace dlouhodobého nemovitého majetku

Podklady týkající se pořizování staveb a pozemků k projednání orgánům Zlínského kraje připravuje oddělení majetkoprávní odboru ekonomiky, odbor investic. Po uzavření smlouvy o nabytí nemovitosti do vlastnictví Zlínského kraje podléhající zápisu do katastru nemovitostí zajistí příslušný odbor předložení písemností katastrálnímu úřadu. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

Majetková evidence dlouhodobého nemovitého majetku zejména obsahuje:

- název a popis majetku
- inventární číslo
- datum pořízení a zařazení majetku do užívání
- způsob pořízení
- pořizovací cenu
- odpisové údaje
- katastrální území
- kód klasifikace staveb
- číslo popisné (parcelní, evidenční)
- výměru
- název správce
- omezení nakládáním s majetkem

(vlastní zpracování dle interních zdrojů)

Dlouhodobý majetek je odpisován rovnoměrným způsobem a jen do výše jeho ocenění v účetnictví. O účetních odpisech Zlínský kraj účtuje měsíčně, vždy k rozvahovému dni. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

Za technické zhodnocení nemovitého majetku se považují veškeré zásahy provedené do majetku uvedeného do užívání, které mají za následek změnu jeho účelu nebo technických parametrů, rozšíření vybavenosti či použitelnosti majetku, včetně nástaveb, přístaveb a dalších stavebních úprav. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

Majetek určený k prodeji oceňuje Zlínský kraj reálnou hodnotou. V případě, že kraj bezúplatně nabývá majetek určený k prodeji od příspěvkové organizace, je tento majetek oceněn k okamžiku bezúplatného nabytí. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

Osoba odpovědná za majetek při vyřazení staveb a pozemků z majetkové a účetní evidence, nejpozději do 15. dne následujícího měsíce po doručení návrhu na zápis katastrálnímu úřadu, případně okamžiku předání stavby krajem obchodní společnosti, zajistí vyhotovení a předání odboru Kancelář ředitele pokyn pro vyřazení stavby nebo pozemku z majetkové a účetní evidence. Odbor Kancelář ředitele následně vyřadí pozemek či stavbu z majetkové evidence. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

Zlínský kraj hospodaří s následujícími položkami dlouhodobého nemovitého majetku:

- stavby
- bytové jednotky a bytové domy
- budovy pro služby obyvatelstvu
- jiné nebytové domy a nebytové jednotky
- komunikace a veřejné osvětlení
- jiné inženýrské sítě
- ostatní stavby

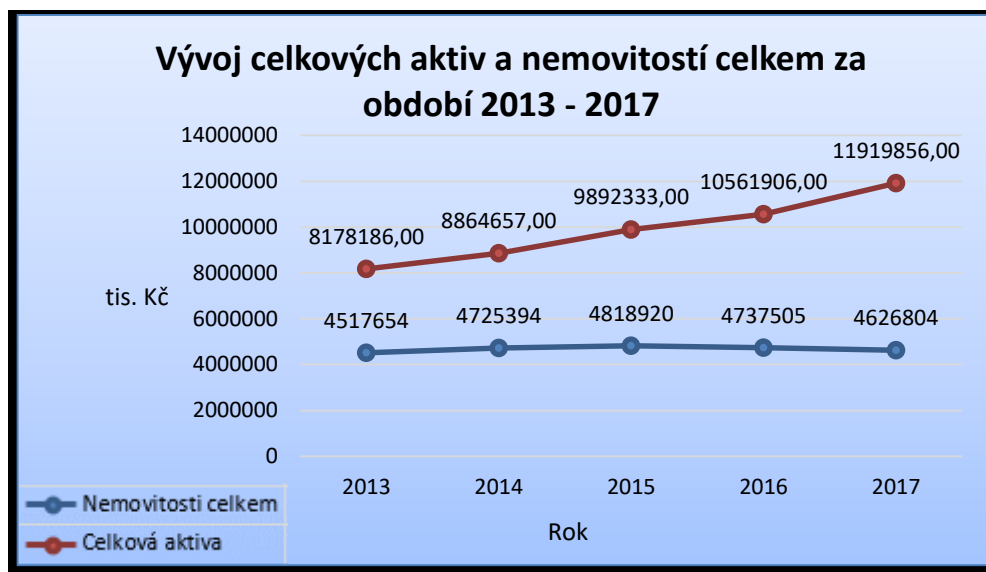
Následující tabulka č. 7 znázorňuje vývoj položek dlouhodobého nemovitého majetku Zlínského kraje v letech 2013 – 2017 v tis. Kč.

Tabulka 7 Vývoj položek dlouhodobého nemovitého majetku v letech 2013 - 2017 v tis. Kč

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Celková aktiva	8 178 186	8 864 657	9 892 333	10 561 906	11 919 856
Stavby	2 258 827	2 362 697	2 409 460	2 368 753	2 313 402
Bytové jednotky a bytové domy	29 068	28 536	30 172	29 371	11 323
Budovy pro služby obyvatelstvu	858 812	860 897	873 341	858 529	842 582
Jiné nebytové domy a nebytové jednotky	657 895	679 056	700 942	691 624	681 283
Komunikace a veřejné osvětlení	337 224	305 078	304 800	300 110	297 092
Jiné inženýrské sítě	165 819	279 145	292 937	282 800	274 688
Ostatní stavby	210 009	209 985	207 268	206 318	206 434
Nemovitosti celkem	4 517 654	4 725 394	4 818 920	4 737 505	4 626 804

Zdroj: (Monitor, státní pokladna, © 2018, vlastní zpracování)

Jak je z tabulky patrné, roční změny dlouhodobého nemovitého majetku nejsou nijak velké. Celková aktiva Zlínského kraje každým rokem rostou, ovšem co se týče nemovitostí, tak ty mají ve většině případů spíše klesající tendenci. Největší pokles nastal u bytových jednotek a bytových domů z roku 2016 na rok 2017, kdy došlo k poklesu nemovitostí zhruba o 18 000 tis. Kč. V roce 2017 došlo k prodeji části bytových jednotek a bytových domů. Druhá razantní změna nastala u položky jiné inženýrské sítě v roce 2014, kdy došlo oproti předešlému roku k nárůstu asi o 105 000 tis. Kč. Příloha účetní závěrky neobsahuje vysvětlení, co bylo důvodem takového nárůstu. Obrázek č. 14 zobrazuje skutečnost, že celková aktiva Zlínského kraje opravdu každým rokem rostou, oproti tomu nemovitosti v posledních dvou sledovaných letech klesají, přestože první tři roky měly rostoucí tendenci.

Obrázek 14 Vývoj celkových aktiv a nemovitostí Zlínského kraje za období 2013 – 2017, v tis. Kč (vlastní zpracování)

5.2 Majetkové vztahy Zlínského kraje

Zlínský kraj má svůj majetek, kterým disponuje a který užívá a spravuje jednak sám a částečně jeho svěřením příspěvkovým organizacím zřízeným Zlínským krajem, případně pronájemem majetku obchodním společností jím založeným. Rovněž některé obecně prospěšné společnosti založené Zlínským krajem užívají jeho majetek.

5.2.1 Příspěvkové organizace Zlínského kraje

Zlínský kraj zabezpečuje finanční řízení a sleduje a vyhodnocuje hospodaření příspěvkových organizací z oblasti školství, kultury, dopravy, sociálních věcí, zdravotnictví. Těmto příspěvkovým organizacím je každým rokem z rozpočtu Zlínského kraje vyčleňován příspěvek na provoz. Největší dotace je poskytována na rozvoj oblasti dopravy a silničního hospodářství. V současnosti je Zlínský kraj zřizovatelem 174 příspěvkových organizací. Pro zajištění jejich provozu v roce 2019 byla vyčleněna dotace ve výši kolem 3 500 000 tis. Kč. (Zlínský kraj, © 2016, s. 78)

5.2.2 Obchodní společnosti Zlínského kraje

Zlínský kraj byl ke konci roku 2017 vlastníkem 12 obchodních společností. 10 společností hospodařilo se ziskem, 1 vykazovala ztrátu a 1 společnost vykázala nulový zisk. Majetek obchodních společností však nepodléhá evidenci Zlínského kraje. (Zlínský kraj, © 2016, s. 79)

Mezi společnosti s ručením omezeným se 100% obchodním podílem Zlínského kraje patří Správa a údržba silnic Zlínska, s. r. o., Správa a údržba silnic Valašska, s. r. o., Správa a údržba silnic Slovácka, s. r. o. a Správa a údržba silnic Kroměřížska, s. r. o. Hlavním předmětem činností těchto obchodních společností je letní a zimní údržba silnic I., II. a III. třídy a jejich případné opravy. 50 % obchodní podíl má Zlínský kraj u společnosti Technologické inovační centrum s. r. o., jejíž hlavním cílem je naplňovat strategii ekonomického rozvoje Zlínského kraje. (Zlínský kraj, © 2017, s. 121)

Akciové společnosti Zlínského kraje tvoří Krajská nemocnice T. Bati, a. s., Kroměřížská nemocnice a. s., Uherskohradištská nemocnice a. s. a Vsetínská nemocnice a. s. Tyto společnosti jsou založeny za účelem poskytování zdravotních služeb ve Zlínském kraji. Hospodaření nemocnic je ovlivněno zejména úhradovou vyhláškou. Krajská nemocnice T. Bati, a. s. vykázala za rok 2017, jako jediná, záporný hospodářský výsledek. (Zlínský kraj, © 2017, s. 122)

Obecně prospěšné organizace představuje Filharmonie Bohuslava Martinů, o. p. s., kdy posláním této organizace je přispívat k všestrannému rozvoji hudební kultury a důstojně reprezentovat českou hudební kulturu i v zahraničí. Energetická agentura Zlínského kraje, o. p. s. založená se záměrem pomoci rozvoji území kraje, podpoře ve využívání zdrojů energie a rozvoje zaměstnanosti. Tato společnost, jako jediná, vykazovala ve výsledku hospodaření za rok 2017 nulový zisk. Poslední obecně prospěšnou společností je Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, o. p. s., která vznikla za účelem poskytování informačního servisu, prezentace a propagace cestovního ruchu pro území Zlínského kraje s cílem zvýšit jeho ekonomický potenciál. (Zlínský kraj, © 2017, s. 126-128)

5.2.3 Neziskové organizace Zlínského kraje

Neziskové organizace provozované Zlínským krajem mají různé oblasti činností a různá zaměření. Jsou důležitou součástí například v oblasti sociální, kde je vyžadována odbornost a splnění zákonných povinností, dále pak neziskové organizace působí v oblasti sportovní, kulturní či vzdělávací. Tyto oblasti jsou charakteristické zájmovou činností. Mezi neziskové organizace se řadí i různé spolky, ústavy, církevní a náboženské organizace. Některé neziskové organizace jsou zakládány za účelem pomáhat v krizových situacích nebo účelem charitativním či zdravotním, jako například dobrovolní hasiči, Červený kříž, nadace, nadační fondy, atd. Za rok 2017 Zlínský kraj přispíval na provoz 6673 neziskovým organizacím. (Zlínský kraj, © 2016, s. 37)

5.3 Inventarizace

Způsob a organizaci provádění inventarizace veškerého majetku Zlínského kraje upravuje směrnice Inventarizace majetku a závazků č. SM/67/08/17. Tato směrnice se váže na legislativu, kterou představuje především Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, příslušné vyhlášky a České účetní standardy. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

Stav majetku členové inventarizačních komisí zjišťují fyzickou inventurou, v případě majetku, u kterého lze vizuálně zjistit jeho fyzickou existenci. V případě pohledávek, závazků a nehmotného majetku je prováděna inventura dokladová. Inventura staveb a pozemků náležícím Zlínskému kraji je prováděna srovnáním přílohy č. 1 inventurního soupisu s evidencí Katastru nemovitostí a vizuální kontrolou, popřípadě zkontrolováním doložené fotodokumentace skutečného stavu stavby či pozemku. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

Co se týče příspěvkových organizací podléhajících Zlínskému kraji, provádí inventuru samy příspěvkové organizace, poté předávají své výkazy členům inventurní komise Zlínského kraje, která provede srovnání přílohy č. 1 inventurního soupisu s dokladem obsahujícím soupis stavu majetku svěřeného k hospodaření příspěvkovým organizacím. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

V rámci inventury majetku se ověřuje označení částí inventarizačních položek inventarizačními identifikátory, v případě, že tento identifikátor chybí, osoba odpovědná za majetek je povinna zajistit nápravu. Seznam inventarizačních identifikátorů je archivován s majetkovou evidencí v elektronické podobě. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

Inventurní soupisy, přílohy, inventarizační zprávu a všechny další dokumenty uchovává ekonomický odbor po dobu jednoho roku po provedení inventarizace. Poté jsou tyto dokumenty předány Kanceláři ředitele, který dokumenty archivuje nejméně po dobu 5 let. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

5.4 Dosavadní evidence dlouhodobého nemovitého majetku

Zlínský kraj k evidenci dlouhodobého nemovitého majetku využívá od roku 2010 systém pro správu majetku FAMA+ (Facility Management Systém). Tato jednotná evidence majetku se řídí směrnicí č. SM/30/02/15 schválenou Radou Zlínského kraje. Směrnice stanovuje zásady používání informačního systému FAMA+ pro jednotnou evidenci dlouhodobého majetku ve vlastnictví Zlínského kraje.

System FAMA+ zajišťuje koordinované řízení celého životního cyklu majetku. Je spojením ekonomicko-účetního, technického a majetkoprávního pohledu na majetek. Hlavní cílem FAMA+ je dosažení vysoké efektivity, úspor nákladů a transparentnosti správy majetku. Tento systém je určen pro organizace veřejné správy. (TESCO SW © 2019)

Obrázek 15 Základní okno systému FAMA+ (interní zdroje)

5.4.1 Popis evidence

System FAMA+ zajišťuje komplexní správu a údržbu budov, řízení nájemních vztahů, oprav, rekonstrukcí a další. Poskytuje přehlednou správu stavebně-technické evidence objektů. Dále umožňuje připojení ke kartám majetku související dokumentaci, fotky, geometrické parcely, mapy či smlouvy. Jako negativum lze považovat možnost náhledu do katastrální mapy, který z důvodů GDPR není možný a propojitelnost s nahlížením do katastru nemovitostí je taktéž omezená. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

System pro správu majetku FAMA+ je tvořen jednotlivými vzájemně propojenými moduly. Mezi moduly, které Zlínský kraj aktivně využívá patří:

Prostorový pasport (PRP) – slouží k detailnímu popisu prostorového uspořádání nemovitého majetku a zobrazení prostorových dat v grafické prezentaci. Představuje evidenci různých ploch (katastrální území, pozemky, budovy, místnosti). Z PRP záznamů jsou generovány záznamy pro evidenci nemovitého majetku ENM, které jsou s příslušným záznamem i nadále svázány. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

Modul prostorový pasport slouží k zadávání vstupních údajů. Tento modul však na Zlínském kraji nefunguje naplno a kromě prostorového pasportu u něj není nastavena propojitelnost dat s dalšími moduly což je potřeba změnit.

Evidence nemovitého majetku (ENM) – tento modul slouží pro evidenci nemovitého majetku. Pro Zlínský kraj představuje tzv. speciální složku, kde má kraj uložené informace týkající se jeho majetku. Jak již bylo zmíněno je tzv. podmodulem modulu PRP, je s ním tedy pevně svázán s existencí příslušných ploch. Díky tomuto propojení je možné zobrazovat parametry ploch či připojenou dokumentaci nemovitého majetku, která ale v evidenci Zlínského kraje chybí a je potřeba ji doplnit. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

Jednotná evidence majetku (JEM) – jak již vyplývá z názvu JEM slouží k evidenci majetku, nalezneme zde celkový přehled majetkových položek Zlínského kraje. Záznamy jsou vytvářeny přenosem informací karet z majetkových evidencí jednotlivých organizací. Na záznamech JEM je prováděno propojení se záznamy PRP, které pak umožňují sledování účetních hodnot. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

Evidence dlouhodobého majetku (DLM) – modul slouží pro komplexní správu a uspořádání údajů o dlouhodobém majetku. Poskytuje nástroje pro realizaci účetních operací (pořízení, technické zhodnocení, oceňování, odpisování, vyřazení majetku, ...). DLM slouží také jako majetková evidence pro příspěvkové organizace, které nevedou karty majetku ve vlastní aplikaci. Z modulu DLM se denně přenáší informace z karet majetku do modulu JEM. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

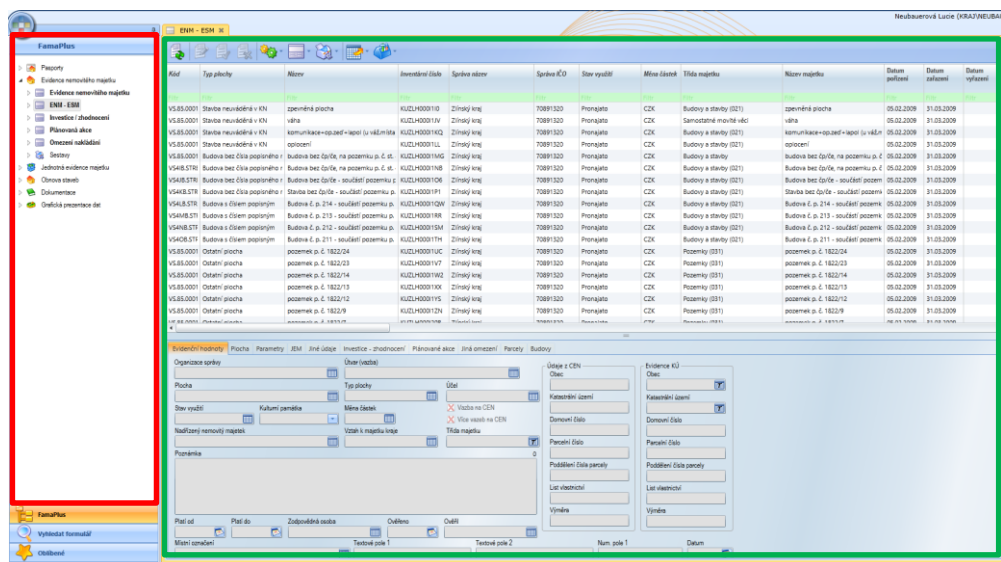
Centrální evidence nemovitostí (CEN) – modul je tvořen importem katastrálních dat. Záznamy CEN jsou ručně napojovány na záznamy PRP a díky této vazbě by mělo být možné snadno přejít ze záznamů PRP na mapy Zlínského kraje prostřednictvím jediného tlačítka, avšak použití tohoto modulu není na Zlínském kraji úplně dokonalé. Problém je v neochotném jednání pracovníků katastru nemovitostí o podmínkách přenosu dat. Proto tento modul není Zlínským krajem dostatečně využíván, což je třeba zlepšit. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

Dokumentace (DOK) – slouží k evidenci dokumentů různého typu např. doc., xls, pdf., jpg., aj. Tento modul zatím také není plně využíván, do budoucna se předpokládá postupné vkládání dokumentů. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

Existuje řada dalších modulů, které FAMA+ nabízí, avšak Zlínský kraj je nevyužívá nebo k nim nemá oprávnění. Některé z nich by ovšem mohly být výhodné a využitelné a spoustu věcí, co se týče správy nemovitého majetku by Zlínskému kraji usnadnily. Tyto moduly budou podrobněji rozebrány v kapitole 6. 1.

Při evidenci nemovitého majetku zapsaného v katastru nemovitostí se vychází z toho, že jedna budova či jeden pozemek v evidenci odpovídá jedné budově nebo pozemku v katastru nemovitostí. V případě rozdělení pozemku vedeného v evidenci pod jedním inventárním číslem, ale současně se skládajícím z více parcel dle katastru nemovitostí, se celková cena nemění. Údaje o cenách nemovitostí obsahuje v systému FAMA+ modul cen. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

Základní pracovní plochu aplikace FAMA+ tvoří tzv. Základní okno. Toto základní okno je rozděleno do dvou funkčních částí a to navigační a pracovní okno, ve kterých lze zobrazovat funkce a položky aplikace. Příklad navigačního a pracovního okna je uveden na následujícím obrázku č. 16. (vlastní zpracování dle interních zdrojů)

Obrázek 16 Příklad navigačního a pracovního okna aplikace FAMA+ (interní zdroje)

- navigační okno – funkční okno, ve kterém lze volit zobrazení aktivních seznamů
- pracovní okno – pracovní okno nabízí práci v systému, lze v něm zobrazit další části podokna, v horní části pracovního okna je umístěno tlačítkové menu (obrázek č. 17), které slouží pro pohyb mezi záznamy, pro přechod na editaci, pro ukládání záznamů, tisk, atd.

(vlastní zpracování dle interních zdrojů)

Obrázek 17 Tlačítkové menu pracovního okna FAMA+ (interní zdroje)

5.4.2 Využití evidence

Za poslední půl rok došlo v tomto systému k rozšíření informací k majetku svěřeného příspěvkovým organizacím Zlínského kraje. Doposud byla evidence využívána více méně k účetním a inventarizačním údajům. Zásadně chybí technické údaje, doklady o revizích, stavební povolení, kolaudace staveb, projektové dokumentace atd. Data jednotlivých modulů nebyla nijak provázána.

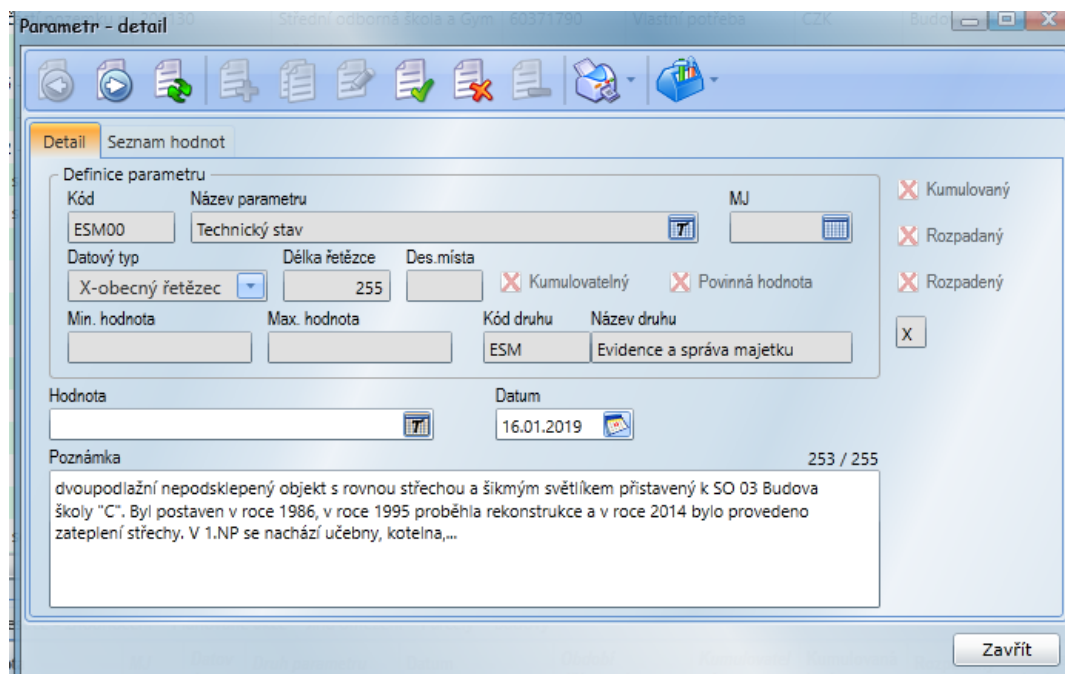
Všechny příspěvkové organizace zaslaly na odbor investic, který má od ledna 2018 správu majetku na starosti, formulář tzv. Katalogový list s technickými údaji o nemovitostech, které mají v užívání. Pro představu, je jeden katalogový list součástí příloh diplomové práce. Součástí souboru byla také přiložená fotodokumentace objektů a schématický náčrsek členění jednotlivých nemovitostí. Tato zaslaná data jsou postupně ručně vkládána do systému pro správu majetku FAMA+. Doposud tyto informace pořizovaly příspěvkové organizace většinou prostřednictvím externích subjektů bez přístupu do systému. Jako příklad je uveden obrázek číslo 18, kde je možno vidět způsob vyplňování technických parametrů budov pod správou Střední odborné školy a Gymnázia Staré Město.

Kód	Název	Prevedená hodnota	MU	Dátov. / Typ	Druh parametru	Datum	Období účinnosti	Kumulovate/ry	Kumulovaná hodnota	Rozpadané	Rozpadané body	Poznámka
ESM00	Technický stav		X		Evidence a správa	16.01.2019		X	X	X	X	samostatné stojící jednopod.
ESM01	Zastavěná plocha	199	m2	N	Evidence a správa	16.01.2019		✓	X	X	X	
ESM02	Obestavěný prostor		m3	N	Evidence a správa			✓	X	X	X	
ESM03A	Střeška - typ	plochá - silon střešních rovin	X		Evidence a správa	16.01.2019		X	X	X	X	
ESM03B	Střeška - krytina	hlině (magl. IPA.CUTTABIT...)	X		Evidence a správa	16.01.2019		X	X	X	X	
ESM03C	Střeška - zateplení	N	L		Evidence a správa	16.01.2019		X	X	X	X	
ESM04A	Nosná konstrukce - materiál	zoběná-chia	X		Evidence a správa	16.01.2019		X	X	X	X	
ESM04B	Nosná konstrukce - typ mont	zoběná	X		Evidence a správa	16.01.2019		X	X	X	X	
ESM07A	Fasáda - zateplení	nezateplená	X		Evidence a správa	16.01.2019		X	X	X	X	
ESM07B	Fasáda - rok		X		Evidence a správa			X	X	X	X	
ESM08A	Počet podlaží - podzemních	0	N		Evidence a správa	16.01.2019		X	X	X	X	
ESM08B	Počet podlaží - nadzemních	1	N		Evidence a správa	16.01.2019		X	X	X	X	
ESM08A	Výjimečné otvoroč. okna - mater	prastová	X		Evidence a správa	16.01.2019		X	X	X	X	
ESM08B	Výjimečné otvoroč. okna - púček	N	L		Evidence a správa	16.01.2019		X	X	X	X	

Obrázek 18 Tabulka pro vyplnění technických parametrů budovy Střední odborné školy a Gymnázia Staré Město (interní zdroje)

Pro potřeby vyplnění výše uvedené tabulky bylo třeba znát například: zdali budova vlastní například výtah, kuchyň, kotelnu, dále také technický stav objektu, zastavěnou plochu v m²,

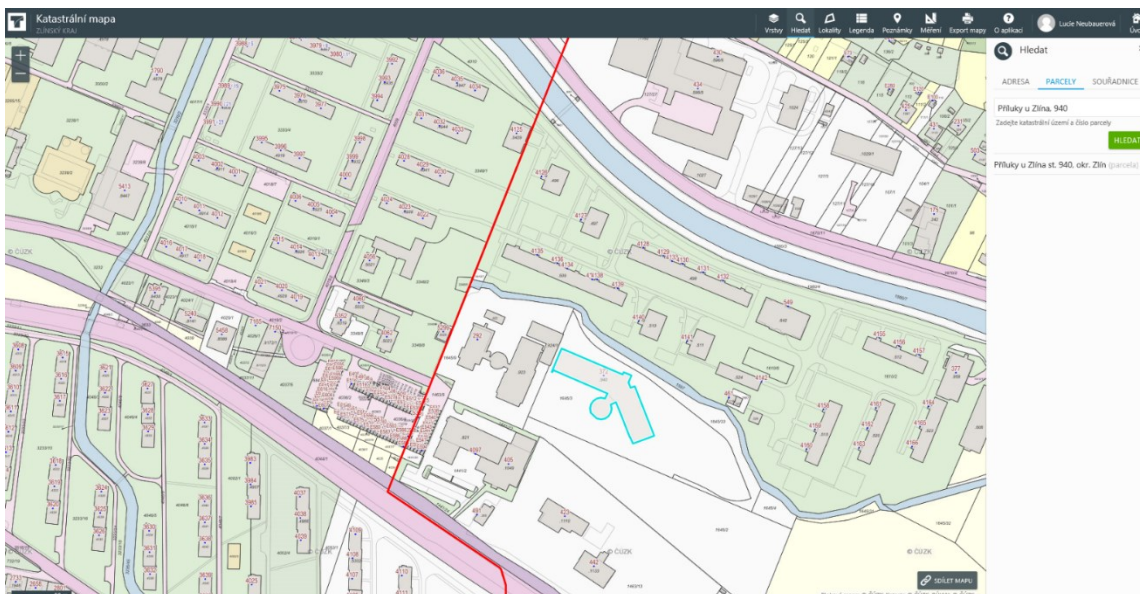
typ a krytinu střechy, typ nosné konstrukce, počet podlaží, rok výstavby a poslední rekonstrukce a spoustu dalších informací. Každou technickou informací bylo třeba specifikovat v samostatném okně detail technického parametru, které je možno vidět na obrázku č. 19.

Obrázek 19 Detail parametru (interní zdroje)

Ke každé evidované nemovitosti bylo potřeba doložit fotodokumentaci budov, mapu města, kde se daný pozemek nachází, situační plán znázorňující rozestavění budov na parcelách a příslušný katalogový list poskytnutý od příspěvkových organizací. Katalogový list si vyplnila každá příspěvková organizace sama a vždy obsahuje popis pronajaté budovy. Díky nesjednocené metodice se informace z jednotlivých katalogových listů liší. Příspěvkové organizace často uvedly jiná data a katalogový list byl ve většině případů neúplný a nepřesný. Proto došlo v systému FAMA+ k organizaci dat a Zlínský kraj všechny údaje zadal do svého systému, kde budou sjednocená, a kraj tak bude mít o nemovitostech větší přehled a může s ním lépe hospodařit.

V případě, že příspěvkové organizace nedoložily dostačující informace týkající se rozložení příslušných budov, bylo třeba parcely vyhledat za pomoci vyhledavače katastru nemovitostí. Do vyhledavače katastru nemovitostí bylo nutno vyplnit město, kde se budova nachází a číslo parcely. Poté katastr nemovitostí za pomoci filtru vyhledal přehledný situační plán rozložení budov. Výřez katastrální mapy, je možno vidět na obrázku č. 20.

Obrázek 20 Výřez z katastrální mapy (interní zdroje)

5.4.3 Zhodnocení evidence

V rámci evidence a správy nemovitého majetku Zlínského kraje došlo k výraznému doplnění technických informací o budovách v rámci jeho vlastnictví. Toto doplnění by mělo přispět k lepšímu a podrobnějšímu přehledu o nemovitostech. Nicméně stávající systém pro správu majetku FAMA+ není v nynější podobě uživatelsky zcela vyhovující a jeho užívání je značně náročné a nepřehledné. Nepřehlednost obsluhy programu způsobuje to, že jeho využívání je omezeno jen na pracovníky, kteří jsou s tímto programem v denním kontaktu. Ostatní pracovníci, kteří potřebují z programu získávat informace méně často, nejsou schopni bez pomoci zkušenějších kolegů tyto informace získat. Řešením by mohlo být zjednodušení a zpřehlednění uživatelského prostředí tohoto programu a také aktualizace modulů a záložek, které nejsou naplněny nebo nejsou aktuální či se dublují.

Od počátku svého zavedení sloužil program FAMA+ pro správu a evidenci nemovitého majetku Zlínského kraje na úřadě spíše pro účely ekonomického odboru. Postupem času se nároky na něj měnily a doplňovaly, avšak jeho aktualizace a doplňování údajů vážly a prakticky nefungovaly. Program FAMA+ je sám o sobě schopný pokrýt požadavky na evidenci a správu majetku, avšak základním a bezpodmínečně nutným faktorem pro správnou funkci tohoto programu je nutnost pravidelné aktualizace samotných dat, ale i funkcí jednotlivých modulů. Další nutnou podmínkou pro efektivní využívání programu je jednoznačné vymezení zodpovědnosti a pravomocí jednotlivých oddělení v rámci úřadu Zlínského kraje.

Dalším důležitým faktorem pro zlepšení evidence a správy nemovitého majetku Zlínského kraje by mohlo být nové a přesnější vydefinování toho, co je potřeba evidovat. Je otázkou, zda by lépe nefungovala databáze, která by sice obsahovala méně jednotlivých údajů, avšak tyto údaje by byly aktuální a úplné.

Problematika grafického propojení s katastrem nemovitostí, kdy se díky GDPR omezila možnost zobrazování informací z katastru nemovitostí, rozhodně též nepřispívá k uživatelskému komfortu. Za zvážení by stálo i využití systému GIS pro správu a evidenci nemovitého majetku. Tato technologie by mohla přispět k lepšímu a jednoduššímu užívání dat i osobám, které potřebují informace z databáze méně často jako například radní, zastupitelé nebo pracovníci jiných oddělení.

6 NÁVRH ŘEŠENÍ NA SJEDNOCENÍ EVIDENCE DLOUHODOBÉHO MAJETKU

V této kapitole budou předložena tři návrhová řešení na zlepšení a sjednocení evidence dlouhodobého majetku Zlínského kraje. Prvním návrhem bude setrvání se stávajícím informačním systémem pro správu majetku FAMA+ bez jeho rozšíření s tím, že budou využívány všechny moduly, které Zlínský kraj má, avšak nevyužívá. Druhý návrh bude pojednávat o dokoupení dalších modulů, které by byly pro Zlínský kraj výhodné a zcela potřebné a díky kterým by se zvýšila efektivnost a přehlednost evidence majetku. V posledním návrhu bude představen zcela nový systém BIM, který bude do budoucna nezbytný pro Zlínský kraj pořídit. Cílem je usnadnit evidenci majetku Zlínského kraje, tak aby celá správa majetku probíhala v jednom informačním systému, aby informace o majetku byly jednotné, přehledné a aktuální, případně zpřístupnit informace příspěvkovým organizacím, které jsou pod správou Zlínského kraje.

6.1 Setrvat se stávajícím systémem FAMA+

Prvním návrhem na zlepšení a sjednocení evidence je setrvat ve stávajícím systému FAMA+, ale nutnost začít více využívat moduly, ke kterým má Zlínský kraj pořízenou licenci. Jak již bylo popsáno v kapitole 5.4.1. Popis evidence, Zlínský kraj má k dispozici několik modulů informačního systému FAMA+, se kterými hospodaří. Má však ve svém systému zakoupených ještě více modulů, které ale nevyužívá, přičemž jejich využití by pomohlo k lepší evidenci majetku.

Poskytovatelem všech balíčků modulů je společnost Tesco SW. Zlínský kraj má prozatím zakoupenou licenci pouze k balíčku Správa majetku ve veřejné správě, který obsahuje jak moduly popsané v kapitole 5. 4. 1., tak i následující moduly popsané níže.

6.1.1 FAMA+ AM – správa majetku ve veřejné správě

Balíček správa majetku ve veřejné správě obsahuje moduly, které zajišťují komplexní a koordinované řízení celého životního cyklu majetku. Spojuje ekonomicko-účetní, technický a majetkoprávní pohled na majetek Zlínského kraje s cílem dosažení vysoké efektivity, úspor nákladů a transparentnosti správy majetku. Tento systém je určen pro organizace veřejné správy.

FAMA+ AM zajišťuje přehled o hodnotě majetku, o množství vlastněných ploch a jejich využívání a o technických zařízeních ve vlastnictví Zlínského kraje, přehledné vedení smluvních dokumentů, efektivní provádění inventur majetku, zkrátka vede centrální a aktuální evidenci areálů a budov náležících Zlínskému kraji.

Prozatím nevyužívané moduly, které má Zlínský kraj ve svém systému k dispozici:

6.1.2 Modul obnova staveb

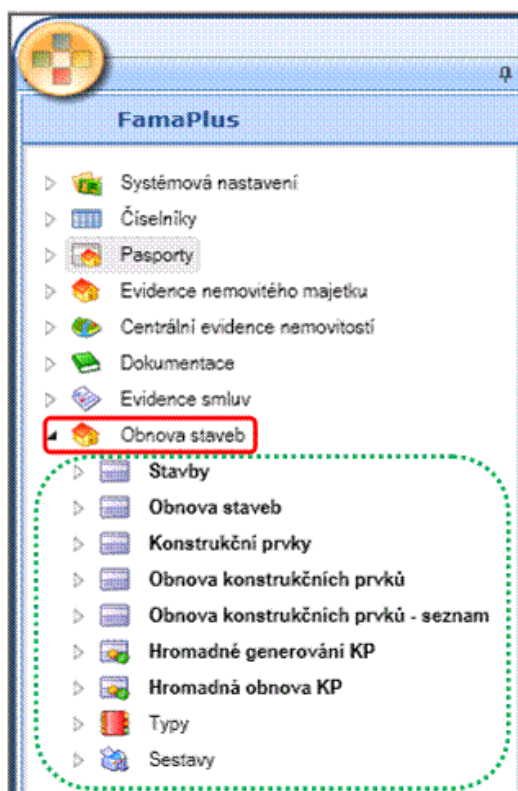
Modul obnova staveb patří mezi moduly, které má Zlínský kraj k dispozici, avšak není plně využíván. Zlínský kraj tento modul začíná pomalu zavádět a postupně doplňuje vstupní informace k nemovitému majetku.

Tento modul by měl sloužit k plánování obnovy a údržby nemovitostí v majetku Zlínského kraje a tím by usnadnil rozhodování o financování provozu určitého majetku. Umožňuje jednoduše a přehledně zjistit náklady na obnovu konstrukčních prvků staveb v jednotlivých letech a to díky jednoduchému zadávání vstupních údajů, díky kterým je možno modul použít pro jakýkoli objekt. Čím více je zadáno vstupních údajů, tím jsou výpočty modulu přesnější a spolehlivější. Díky výpočtu nákladů umožňuje sestavování rozpočtů. Modul je přesný, spolehlivý a dokáže optimalizovat financování správy jedné nebo více staveb bez ohledu na jejich stáří, typ či kvalitu údržby. Tento modul by mohl pomoci Zlínskému kraji v plánování financování oprav a údržby vlastněných nemovitostí a ušetřit tak mnohdy zbytečné výdaje.

6.1.2.1 Výhody modulu obnova staveb:

- levné a rychlé výstupní informace
- vytvoření přehledů a tiskových sestav
- vazba na prostorový pasport
- centrální a aktuální evidence majetku v jednotné struktuře a jednom úložišti

Na následujícím obrázku č. 21, je v informačním systému FAMA+, znázorněna záložka modulu obnova staveb a formuláře, které jsou k tomuto modulu vázány.

Obrázek 21 Modul obnova staveb a jeho formuláře v informačním systému FAMA+
(interní zdroje)

6.1.3 Modul inventarizace

Opět se jedná o modul, který má Zlínský kraj dostupný v systému FAMA+, ale v současnosti jej plně nevyužívá. Tento modul by byl však velkým přínosem a ulehčením při inventarizaci veškerého majetku, který náleží příspěvkovým organizacím podléhajícím Zlínskému kraji a tím výhodou pro celou jeho evidenci. Přestože je modul perspektivní, tak celkově mimo Zlínský kraj jej zatím využívá pouze 25 % příspěvkových organizací v České republice.

Modul slouží pro inventarizaci majetku v organizacích, které vedou majetek v modulu DLM, jako tomu je i na Zlínskému kraji. Inventarizace je v elektronické podobě a probíhá za využití technologie čárových kódů a radiofrekvenčních čipů, dochází tedy k minimalizaci chyb, výhodou je rychlost, efektivita a velmi rychlá návratnost investice.

6.1.4 Modul majetkoprávní operace

Další, dle mého názoru nezbytný, nevyužívaný modul Zlínského kraje, který umožňuje sledování procesu majetku v celém životním cyklu majetkoprávních operací od jejich vzniku přes zpracování až po archivaci. Přínosem pro Zlínský kraj by byla centrální elektronická evidence případů majetkoprávních operací. Díky tomuto modulu by bylo možno majetek po

celou dobu jeho životnosti sledovat a průběžně doplňovat relevantní údaje. Výhodou je také přehledná dokumentace ke každému souboru nemovitostí s jejich základními informacemi na jednom místě. Modul majetkoprávní operace zachycuje také veškeré změny týkající se majetku jako je jejich prodej, převod, darování, koupě, atd.

6.1.5 Modul grafická prezentace dat

Posledním nevyužitým modulem je modul grafická prezentace dat, který slouží k prohlížení grafických dat areálů a budov, jako jsou výkresy, plány a mapy. Tento modul dokáže provádět vizualizace nemovitého majetku v prostorových souvislostech a dokáže zobrazit různé vrstvy např. vzduchotechniku, atd., což by mohlo být pro Zlínský kraj přínosem.

6.2 Rozšíření modulů pro systém FAMA+

Druhým návrhem je dokoupení některých modulů, které má informační systém pro správu majetku FAMA+ v nabídce. Moduly, které v současné době Zlínský kraj využívá, nejsou zcela dostačující a neumožňují komplexní správu majetku. Schází mezi nimi určitá propojitelnost a nenabízejí zdaleka tolik možností, které jsou pro evidenci dlouhodobého majetku vyžadovány. Informační systém FAMA+ má v nabídce další moduly, které jsou pro evidenci majetku potřebné a pracovníkům Zlínského kraje, ale i příspěvkovým organizacím zřizovaným Zlínským krajem rozšíří možnost sledovaných parametrů u nemovitostí a pomohou sjednotit celkovou evidenci majetku. Zlínský kraj by tak měl zvážit dokoupení dalších dvou modulů, kterými jsou: modul evidence smluv a modul energetický management.

6.2.1 Modul evidence smluv

V současnosti Zlínský kraj využívá pro evidenci smluv systém GINIS. Tento informační systém je nejrozšířenějším systémem ve veřejné správě. Využívají ho, jak některá ministerstva, tak i některé malé obce. V modulu evidence smluv se provádí zpracování:

- smluv odběratelských a dodavatelských
- dodatky
- odběratelské a dodavatelské objednávky
- přísliby
- jiné příjmy

Modul evidence smluv v GINIS vytváří jednotnou, přehlednou a srozumitelnou evidenci dokumentů týkajících se odběratelsko-dodavatelských vztahů a provádí efektivní řízení příjmů a výdajů.

Pro Zlínský kraj je však tento stávající systém nevyhovujícím, protože neobsahuje centrální evidenci majetkových smluv a výpůjček majetku organizací Zlínského kraje. Proto doporučuji rozšířit informační systém FAMA+ o modul evidence smluv, který nedostatky GINIS pokryje, ale především bude celková správa majetku sjednocena v jednom informačním systému FAMA+ a veškerá data o nemovitostech budou tedy přehlednější a provázaná.

Tento modul nabízí spoustu možností, které přispějí k usnadnění evidence majetku Zlínského kraje a zajišťuje tak komplexní přehled veškerých evidovaných smluv v různých modulech systému. Umožňuje připojení různých dokumentů ke smlouvě a zároveň připojení smlouvy k objektu, již evidovaném v aplikaci FAMA+, jako jsou budovy či pozemky.

Řídí historii smluvních dokumentů – zajišťuje označení aktuálních verzí smluv. Modul také upozorňuje uživatele na vypršení platnosti smluv v dostatečném předstihu prostřednictvím zaslání e-mailové zprávy odpovědným osobám. Díky tomuto modulu získají odpovědní pracovníci mnohem větší přehled o všech smlouvách týkajících se majetku Zlínského kraje a mohou tak sledovat, v jaké fázi se daná smlouva právě nachází (smluvní jednání, návrh, odsouhlasení návrhu, uzavřená smlouva, ukončení smluvního vztahu, ...).

6.2.1.1 Výhody a přínosy zavedení modulu evidence smluv u systému FAMA+

- umožňuje centrální a aktuální evidenci majetku v jednotném úložišti a jednotné struktuře
- sjednocení metodiky pro evidenci
- omezení rizik z prodlení
- lepší dostupnost dokumentace vztahující se k určitému majetku
- umožňuje lepší přehled o odpisech a hodnotách majetku
- udává přehled o osobách disponujících s majetkem
- jednotná metodika a pravidla pro pasportizaci
- poskytuje komplexní informace o majetku
- lepší přehled o majetku a jeho souvisejících nákladech → úspora času, úspora nákladů, vše přehledně na jednom místě
- možnost vyhodnocování nákladovosti a návratnosti investic

- transparentnost

6.2.2 Modul energetický management

Druhým modulem, který by mohl být přínosem pro Zlínský kraj, je modul energetického managementu, který sleduje a plánuje reálnou spotřebu a náklady všech druhů energií – voda, plyn, teplo, elektrická energie.

Modul podporuje predikci, sledování a vyhodnocování spotřeby nákladů energií s cílem podpory organizace a úspory energií. Získaná data je možné využít k efektivnímu vyhodnocování a k možnostem navrhnout případná opatření. Modul odhaluje energetické ztráty a úniky. Spotřebu lze sledovat i u konkrétního majetku např. klimatizace. Energetický management také zohledňuje klimatická data a následně přepočítává spotřebu tepla.

Modul energetický management řeší především následující oblasti:

- evidenci smluvních vztahů s dodavateli
- evidenci faktur
- výpočet ukazatelů energetické náročnosti
- optimalizaci nákladů
- dálkové odečty energií

6.2.2.1 Výhody a přínosy zavedení modulu energetický management u systému FAMA+

- sjednocení metodiky rozpočítání nákladů
- možnost sledování energetických náročností budov
- přehled o spotřebě energií a nákladech
- evidence pronajatých ploch, vybavení a služeb a s tím související přehled vynaložených nákladů
- celkový přehled o majetku Zlínského kraje
- splnění zákonných norem v oblasti s nakládáním nemovitého majetku
- řízení nákladů a spotřeby energií

Systém FAMA+ nemusíme rozšiřovat jen o dokoupení modulů, ale i o dokoupení licence k celému balíčku od společnosti Tesco SW. Zlínskému kraji bych doporučila zvážit pořízení balíčku CAFM – facility management.

6.2.3 FAMA+ CAFM – facility management

Software facility management zajišťuje komplexní správu a údržbu budov, technologií, oprav, rekonstrukcí a souvisejících služeb a řídí nájemní vztahy, které představují zejména smluvní vztahy, předpisy nájmu a služeb, vyúčtování, úhrady či upomínky. Tento informační systém lze uplatnit především v organizacích, které poskytují krátkodobý a dlouhodobý pronájem bytových i nebytových prostor (evidence bytů, konferenční prostory, parkovací místa apod.)

CAFM oproti balíčku správy majetku ve veřejné správě nabízí řadu jiných modulů, které by mohly být přínosem pro evidenci a správu majetku Zlínského kraje. Mezi takové moduly patří například:

- modul řízení nájemních vztahů – řídí a zajišťuje správu volných prostor, pronájem, uzavírá smluvní vztahy, spravuje úhrady za nájemné, provádí pravidelné vyúčtování, kontroluje platby, pohledávky a řeší ukončení nájmu, nabízí detailní evidenci pronajatých ploch, vybavení a služeb (kanceláře, byty, parkovací místa, telefony, ostraha, úklidová služba, ...). Vzhledem k tomu, že Zlínský kraj má spoustu uzavřených nájemních smluv, tento modul by pro něj byl určitě přínosem.
- modul termínované plánování – zajišťuje centrální plánování provozních činností, jako jsou preventivní údržby majetku, revize či prohlídky, které se pravidelně opakují.
- modul rozpočty – poskytuje nástroje pro návrh, schválení, realizaci a kontrolu plnění rozpočtu zdrojů financování pro technicko-provozní činnosti

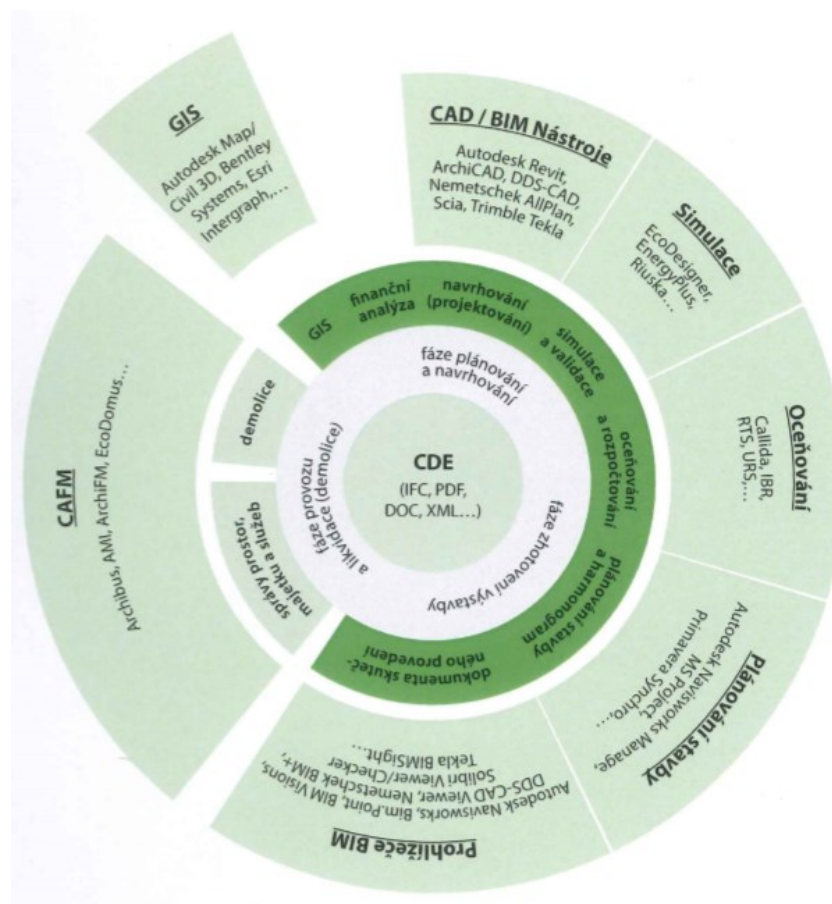
6.3 Budoucí záměr zpracování podnikové evidence – systém BIM

Třetím návrhem na zefektivnění evidence a zejména správy majetku Zlínského kraje je využití informačního systému BIM (Building Information Modeling). Koncept BIM předpokládá výpočetní budoucnost stavitelství, bude tedy do budoucna nezbytnou softwarovou součástí, ve které budou probíhat stavební projekty a jejich následná evidence.

V současnosti se Zlínský kraj zabývá velkým projektem a to výstavbou nové Baťovy nemocnice. Právě projekt Baťovy nemocnice má být zpracován v tomto systému, a proto musí kraj řešit vytvoření prostředí pro jeho využití. Systém BIM ovlivní současnou správu majetku. Bude třeba zajistit speciální prostředí pro správu majetku a promyslet propojitelnost se stávající majetkovou správou a s novou správou majetku v systému BIM. V řadě zemí je

BIM již povinností především u nadlimitních zakázek a v České republice by tento systém měl být také zaveden od roku 2022.

BIM představuje řízenou správu informací o projektu ve všech fázích životního cyklu nemovitosti. Pro zadavatele představuje BIM prostředek pro řízení, zajišťuje spolupráci mezi všemi účastníky projektu a sdílí mezi nimi všechny potřebné informace k projektu po celou jeho dobu. Je to moderní a inteligentní proces pro tvorbu a následnou správu projektů založený na modelu. Umožňuje vytvářet a spravovat projekty pozemních a inženýrských staveb a to rychle, ekonomicky a s nižším dopadem na životní prostředí. Následující obrázek č. 22 znázorňuje důležité etapy týkající se celého životního cyklu stavby a některé z dostupných nástrojů informačního systému BIM.

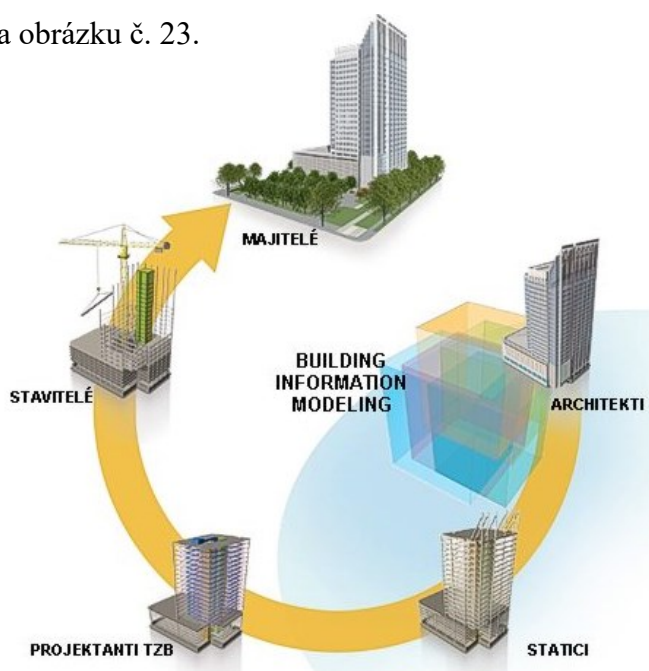
Obrázek 22 Důležité etapy v celém životním cyklu stavby a některé z dostupných nástrojů systému BIM (interní zdroje)

Jak můžeme vidět na obrázku CDE (Common Data Environment = společné datové prostředí) představuje společné datové prostředí systému BIM. Znamená to, že všechny informace týkající se projektu, jako jsou obrázky, dokumentace atd., jsou uloženy zde na jednom místě. CDE může provozovat investor nebo kterýkoli pověřený účastník projektu.

Speciálním nástrojem, který je důležitý pro každého provozovatele budov v rámci použití BIM je nástroj pro správu budov – facility management – CAFM. V momentě kdy je projekt v konečné fázi a budova převzata do užívání, stává se CAFM nejdůležitějším nástrojem pro práci s informacemi o majetku v rámci BIM.

Při zavádění BIM je nutné zvolit správný software, který bude mít schopnost pracovat s dílčími aktualizacemi jednotlivých dat a částí modelů. Je nutné, aby software zvládal aktualizovat data tak, aby ostatní data byla zachována včetně jejich vazeb a propojení. Jako příklad můžeme uvést rekonstrukci místnosti v budově, kdy bude nutné pořídit aktuální model skutečného provedení stavby. Důležité bude, aby nové aktuální informace neovlivnily a nesmazaly všechny do té doby pořízené a neměnicí se informace.

Řešení informačního modelu budovy BIM nabízí přesný, přístupný a praktický náhled na životní cyklus nemovitosti pro všechny účastníky projektu. BIM umožňuje navrhovat, simulovat, provádět vizualizace a konstruovat budovy a usnadňuje tak práci všem účastníkům, jako jsou architekti, technici a stavební dodavatelé, statici, designéři, projektanti atd. Systém BIM nabízí inteligentní návrh založený na 3D modelu. Díky jednotnému využití BIM lze snadno sdílet data mezi jednotlivými účastníky projektu po celou dobu životnosti stavby, což můžeme vidět na obrázku č. 23.

Obrázek 23 Sdílení dat mezi jednotlivými účastníky projektu výstavby (BIM – informační model budovy, © 2019)

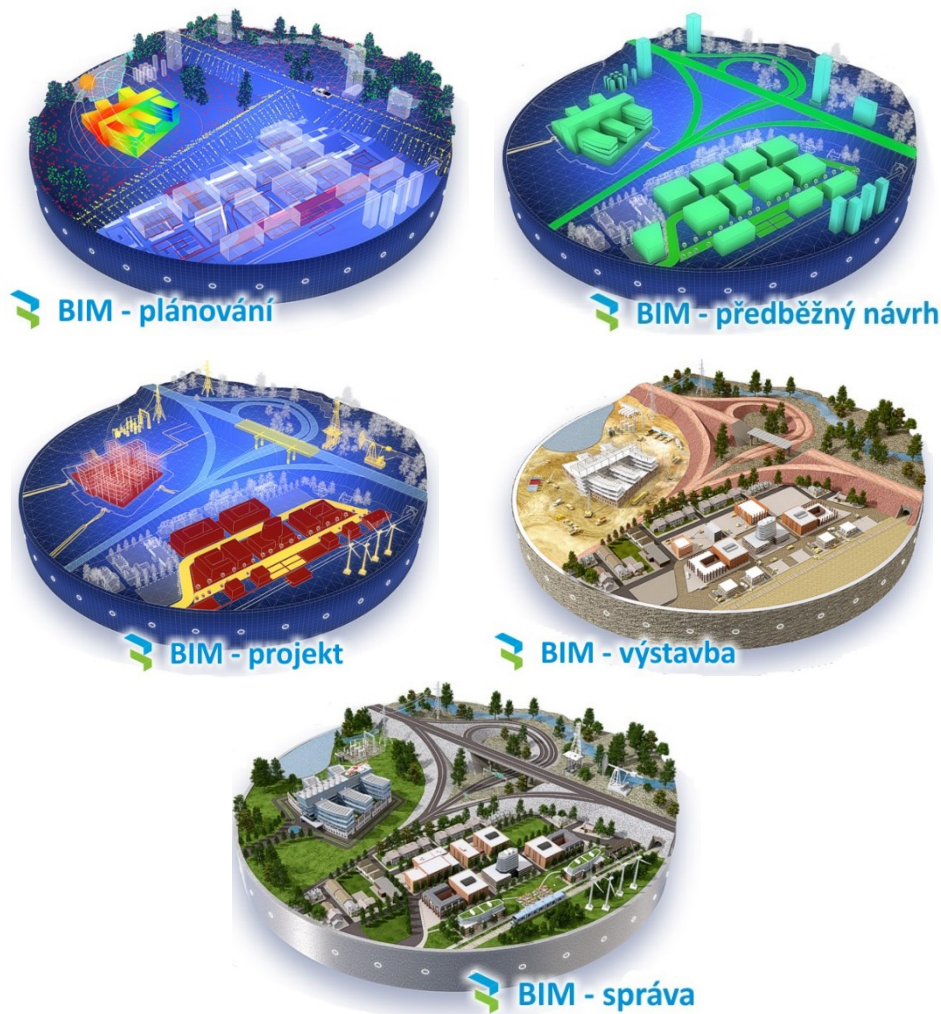
Tento systém bude pro Zlínský kraj zaznamenávat databázi geometrických, grafických a jednotlivých dílčích informací o budoucích projektech. Můžeme tedy říci, že systém BIM je pro jakéhokoli investora výhodný, protože může mít jak papírovou dokumentaci o realizaci určitého projektu, tak má k dispozici i právě model zadaného projektu, což je v mnoha ohledech lepší, například to usnadňuje následnou archivaci a celou práci s projektem.

Systém BIM pokryje velké množství informací během celého procesu výstavby nemovitostí od jejich přípravné realizační fáze, přes průběžná rozhodnutí, kontrolu, odstraňování překážek až po samotnou evidenci staveb. BIM bude poskytovat aktuální informace a spravovat majetek po dobu až 50 let provozu stavby.

Informační model BIM se zabývá pěti fázemi projektu:

1. plánování
2. předběžný návrh projektu
3. projektování
4. výstavba
5. správa nemovitosti

Všech pět kroků je vizuálně znázorněno na obrázku č. 24. BIM nabízí krásné vizualizace celého procesu projektu. Od plánování přes návrh, samotný projekt, výstavbu a následnou správu nemovitosti. Systém BIM by usnadnil Zlínskému kraji zdlouhavé procesy a vše zjednodušil v jednom systému, kde může kraj spravovat majetek od jeho samého počátku, až po dlouholetou evidenci.

Obrázek 24 Fáze projektu prostřednictvím systému BIM (BIM – informační model budovy, © 2019)

BIM zajistí pro Zlínský kraj úsporu financí především z hlediska dvou oblastí:

- efektivita práce
- předcházení chybám, nedorozuměním a sporům

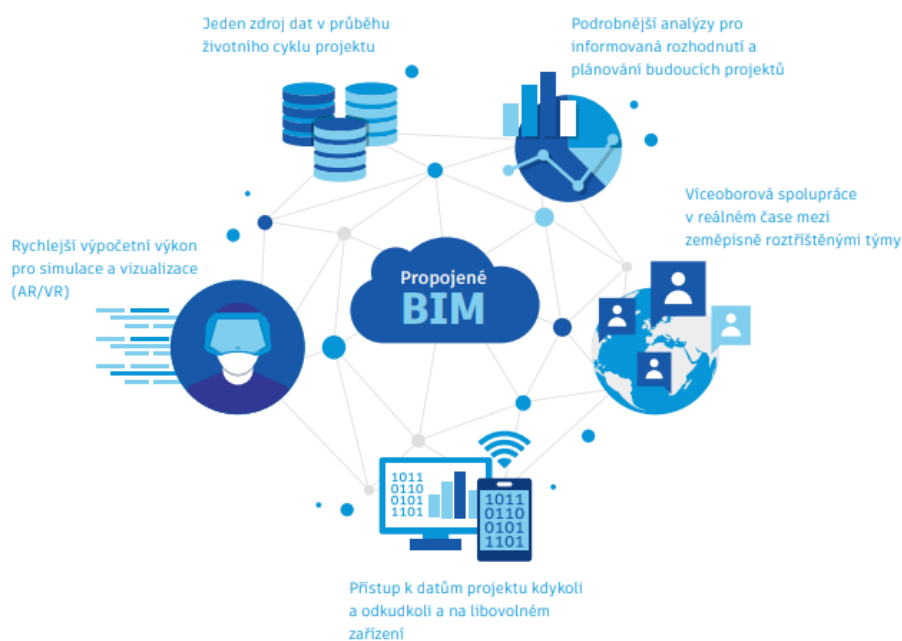
Úspora financí může zajistit dokončení projektů včas a v předem stanoveném rozpočtu.

Systém BIM zajišťuje úsporu financí v podobě úspory nákladů, tam kde dochází k jejich zbytečnému plýtvání a neefektivnímu vynakládání s nimi, například špatná koordinace, spolupráce a nedostatky komunikace mezi účastníky realizace stavby, úroky z prodlení, případné spory, nedostatečné plánování a špatná kontrola nad celým projektem. Tato úspora nákladů za celou dobu života nemovitosti by měla pro Zlínský kraj představovat asi 20 % z celkové ceny. Oproti tomu vstupní výdaje spojené s investicí do zavedení systému BIM by se měly pohybovat kolem pouhých 2 %.

Úspora nastane i díky rychlému sdílení aktuálních informací, které BIM pro stavebnictví zajistí. Hodnota ušetřených finančních prostředků nebude malá, protože kontrola a znalost aktuálních informací může včas odhalit nedostatky projektu. Můžeme tedy říci, že systém BIM ušetří Zlínskému kraji čas i peníze.

6.3.1 Výhody informačního modelu budov BIM

- pokročilá technologie zahrnující návrhy, vizualizaci, simulaci a koordinaci
- komplexní řešení pracovních postupů
- cenově výhodné
- umožňuje rychle reagovat na změny a kontrolu nad celým projektem
- zlepšuje proces celého projektování
- zvýšení produktivity práce
- úspora času
- eliminace chyb
- vyšší konkurenceschopnost a ziskovost projektů

Obrázek 25 Vizualizace výhod zavedení BIM (BIM – informační model budovy, © 2019)

7 ZHODNOCENÍ, PŘÍNOSY, RIZIKA, DOPORUČENÍ

První návrh na zlepšení a sjednocení evidence Zlínského kraje = celkové využití stávajícího informačního systému pro správu majetku FAMA+ včetně všech jeho zakoupených modulů, se jeví z hlediska potřeby pro vytvoření plnohodnotného datového skladu, jako zdroje informací o nemovitém majetku, jako nedostačující.

Absence modulu smluv nutí ke kompromisu použití například pomocné evidence v podobě excelových tabulek. Tyto informace by však sloužily jen pro evidenci bez propojení s konkrétním prostorem v budově bez možnosti s údaji sofistikovaně pracovat, například sledovat vývoj cen nájmu, skutečnou potřebu prostorů pro vlastní provoz zařízení atd.

Absence modulu energetického managementu má obdobný dopad, který vede k pomocné evidenci mimo systém FAMA+ a nelze tedy propojit důležitá data. Z tohoto důvodu nemá smysl zřizovat například dálkové odečty pro spotřebu energií. V tomto případě by byly kladeny velké nároky na pracovní sílu, která by byla nucena pravidelně ručně odečítat hodnoty spotřeby, zapisovat je do tabulek a následně s těmito hodnotami dále pracovat. Způsob ručního vkládání údajů rovněž generuje riziko chybovosti. Další nevýhodou je, že tyto údaje nelze navázat na smlouvy o odběru energií a například elektronickou fakturaci.

V tomto prostředí není možný rozvoj správy majetku na potřebnou úroveň z hlediska platné legislativy. Prostředí umožňuje pouze rozšíření informací, ovšem ne ve všech oblastech souvisejících s majetkovou správou. Z těchto uvedených důvodů první návrh na zlepšení a sjednocení evidence Zlínskému kraji nedoporučuji.

Druhá varianta nabízí možnost kompletní správy nemovitého majetku Zlínského kraje. Umožňuje vytvoření databáze informací, s nimiž jde vzájemně pracovat, porovnávat je, vyhodnocovat a následně navrhnout opatření pro zlepšení stavu nemovitého majetku. V tomto navrhnutém prostředí, kdy má dojít k dokoupení licencí k provozu dalších dvou modulů, by bylo možné skutečné řízení správy, údržby a obnovy majetku. Na druhou stranu tento návrh klade větší nároky na znalost systému, schopnosti práce s daty a schopnost správného vyhodnocení a použití výstupů.

Zda je efektivnější ubírat se cestou prostého dokoupení jednotlivých modulů nebo pořízení jednoho z balíčků, pravděpodobně balíček FAMA+ CAFM – facility management, je na zvážení Zlínského kraje. Pokud by se Zlínský kraj rozhodl pro tuto variantu, bylo by vhodné oslovit dodavatele softwaru s požadavkem ocenění obou možností a jejich představením

s popisem rozdílů, výhod a nevýhod obou možností. Bylo by dobré získat co nejvíce informací, aby se Zlínský kraj mohl objektivně rozhodnout.

Toto řešení se však jeví pouze jako dočasná možnost, která neumožní efektivně využít nové nastupující trendy ve stavebnictví, které mají zásadní dopad i do možností efektivní správy majetku. Proto, dle mého názoru, ani tento návrh není z hlediska využití do budoucnosti, zcela vyhovující.

Třetí varianta a to rozšíření softwaru správy majetku o prostředí pro informační systém BIM, se jeví jednoznačně jako nadčasové řešení. Je v souladu s budoucími legislativními nároky a současně umožňuje velice efektivní správu toho nemovitého majetku, u kterého je vytvořen BIM model. Díky tomuto prostředí lze efektivně využít zpracované údaje a aktivně s nimi pracovat. Společnost Tesco SW poskytující systém FAMA+, zatím toto prostředí pro BIM nenabízí. Lze však očekávat, že se zvyšující se poptávkou bude nutné v zájmu zachování jejich konkurenceschopnosti toto prostředí vytvořit.

Jako negativum lze považovat nutnost proškolení zaměstnanců, protože jak již bylo řečeno v kapitole 6. 3., jedná se o nový přístup k informacím a nový způsob práce právě s těmito informacemi. Zpočátku budou kladeny nové nároky na zaměstnance ve smyslu poznávání neznámého prostředí a naučit se s ním pracovat. Bude zapotřebí jejich aktivity a energie k otevření cesty pro efektivní sdílení a práci s informacemi o stavbách a jejich správě.

Závěrem je nutno podotknout, že stávající informační systém pro správu majetku FAMA+ využívají i jiné krajské úřady, jako například Krajský úřad Olomouckého, Středočeského, Libereckého či Pardubického kraje, takže lze soudit, že je pro správu majetku ve veřejné správě vhodný. Osobně jsem však měla možnost poznat jeho funkcionalitu v rámci stáže na Zlínském krajském úřadu a musím konstatovat, že je vcelku pomalý, seká se, v některých aspektech poměrně komplikovaný a nedá se používat intuitivně. Jak jsem byla informována pracovníky krajského úřadu, zálohy systému provádí dodavatel na svých serverech s tím, že se zálohuje celý systém v jednom balíku, takže pokud se ztratí data některé příspěvkové organizaci, přepíše se data ze zálohy pro všechny organizace Zlínského kraje, čímž může dojít ke ztrátě dat nově vytvořených po záloze.

Ať už se Zlínský kraj rozhodne pro jakoukoliv variantu, bude vhodné zmapovat si trh poskytovatelů softwaru na evidenci a správu majetku, také prostředí, ve kterém jednotlivé softwary pracují a správně vyhodnotit a definovat své požadavky a potřeby, aby bylo možné správu majetku provozovat v prostředí, které bude otevřené všem přijatým standardům a

které umožní co nejlepší způsob zpracování vytvořených dat a bude podporovat proces jejich neustálé aktualizace. Budoucí praxe a vzájemná spolupráce všech zúčastněných, jako jsou projektanti, poskytovatelé softwarů, investoři a uživatelé, nastaví optimální prostředí pro evidenci a správu majetku Zlínského kraje.

7.1 Nákladová analýza

První navržené řešení nevyžaduje tak velké vynakládání finančních prostředků, jako další dva návrhy, avšak bude třeba provést zaškolení odpovědných zaměstnanců, kteří se musí naučit s doted' nevyužívanými moduly zacházet. Délka školení a celková částka by byla uzpůsobena podle počtu zúčastněných zaměstnanců. Mezi celkové náklady na školení budou zahrnuty i související náklady v podobě dopravy či ubytování zaměstnanců ze vzdálených středisek. Obdobné školení však bude třeba i dalších dvou návrhů. Z pohledu finanční stránky, je tedy první návrh pro Zlínský kraj nejlepší, avšak z jiného pohledu nenaplnuje požadované funkce a není pro evidenci a správu majetku efektivní.

Co se týče druhého a třetího návrhu na zlepšení a sjednocení evidence dlouhodobého majetku Zlínského kraje, tak určitě není zanedbatelná ekonomická stránka těchto variant. Pro systém FAMA+ není obecně volně přístupný ceník jednotlivých modulů ani případného celkového balíčku facility management a s tím souvisejí nákup licencí pro přístup do systému. Ani u informačního systému BIM nelze dohledat přesnou částku představující pořizovací náklady. Avšak vzhledem k objemu nemovitého majetku Zlínského kraje a počtu jeho zřízených a založených organizací je nutné u obou variant počítat s nákladem v řádu milionů korun. V případě, že se pohybujeme v tak vysokých částkách, bude Zlínským krajem zcela jistě na pořízení nového softwaru vypsána veřejná zakázka. Proto v současné chvíli nelze přesně říci kolik finančních prostředků bude třeba při zavedení jedné či druhé softwarové varianty.

Je ale třeba zdůraznit, že se nemůžeme ohlížet pouze na zřizovací náklady, ale při posuzování, který software pořídit, je třeba zohlednit i návratnost, kterou Zlínskému kraji daný software přinese. Dle mého názoru je výhodnější investice do nového softwaru, který zajistí prostředí pro zavedení systému BIM, protože tento informační systém má ve stavebnictví budoucnost a díky jeho schopnostem ve výsledku ušetří Zlínskému kraji více finančních prostředků, času i práce.

ZÁVĚR

Hlavním cílem diplomové práce bylo předložit tři návrhová řešení na zlepšení a sjednocení evidence dlouhodobého majetku Zlínského kraje se zaměřením na nemovitý majetek.

V teoretické části byla zpracována literární rešerše, která souvisela s danou problematikou. Teoretická část byla rozdělena na tři kapitoly. V první kapitole byly charakterizovány základní pojmy související s veřejným sektorem a také byla popsána jeho struktura. Dále byly vysvětleny pojmy jako státní správa a územně samosprávné celky, kam se řadí Zlínský kraj, který byl podstatou diplomové práce. V souladu se samosprávnými celky byly rozebrány pojmy samostatná a přenesená působnost kraje a také krajský rozpočet, který je nedílnou součástí.

Ve druhé kapitole teoretické části byly rozebrány pojmy související s dlouhodobým majetkem. Prvotně proběhlo rozdělení dlouhodobého majetku na majetek hmotný, nehmotný a finanční a také bylo upřesněno, která aktiva spadají do dlouhodobého majetku s tím, že diplomová práce byla zaměřena na dlouhodobý hmotný majetek. Následně byla popsána legislativa týkající se dlouhodobého majetku, především Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb., Vyhláška č. 410/2009 Sb., Český účetní standard č. 710 pro některé vybrané účetní jednotky a také Zákon o daních z příjmů 586/1992 Sb. Dalším bodem bylo popsat úkony, které musí každá účetní jednotka v souvislosti s hospodařením s dlouhodobým majetkem dodržovat. Prvním úkonem je samotné pořízení dlouhodobého majetku, které může probíhat hned několika způsoby – nákupem, darem, vytvořením vlastní činností atd. Při pořizování dlouhodobého majetku musí účetní jednotka zohlednit i případné technické zhodnocení majetku. Následně musí být majetek řádně oceněn, ať už pořizovací cenou, reprodukční cenou či vlastními náklady. Každá účetní jednotka musí vést řádnou evidenci, která je pro mou diplomovou práci klíčová. Majetek musí být řádně odepisován a pravidelně musí být prováděna jeho inventarizace. Finálním úkonem je vyřazení dlouhodobého majetku z evidence účetní jednotky. Celý proces řízení a správy majetku byl rozepsán v kapitole č. 2.

V poslední kapitole teoretické části byl vysvětlen pojem finanční analýza a s tím související analýza absolutních (vertikální a horizontální analýza) a poměrových ukazatelů (ukazatele zadluženosti a aktivity), přičemž jejich výpočet proběhl v praktické části diplomové práce.

Praktická část byla rozdělena na dvě části a to analytickou a projektovou. V analytické části byl prvotně představen Zlínský kraj a byly popsány jeho hlavní funkce, demografické údaje

a také orgány Zlínského kraje. Následně byla rozebrána finanční situace kraje a s tím související příjmy a výdaje a také byl vyobrazen výhled rozpočtu na letošní rok 2019.

Dalším bodem analytické části bylo provedení již zmiňované finanční analýzy. Analýza byla prováděna za roky 2013 – 2017. Výkazy z roku 2018 ještě nemá Zlínský kraj schváleny, tudíž pro výpočty finanční analýzy nebyly využity. Výpočty byly prováděny z výkazů Zlínského kraje, které jsou vyčísleny v tis. Kč. Z důvodu zaměření diplomové práce jsem se zaměřila pouze na ukazatele vypovídajících o dlouhodobém majetku – absolutní ukazatele, konkrétně na vertikální a horizontální analýzu aktiv a pasiv a dále na analýzu poměrových ukazatelů, u kterých byl proveden výpočet ukazatelů zadluženosti a ukazatele obratu aktiv a dlouhodobého majetku.

Následující kapitola se zabývala analýzou dlouhodobého hmotného majetku Zlínského kraje. Byly zde popsány jednotlivé druhy majetku, se kterými Zlínský kraj hospodaří a také byla provedena krátká analýza nemovitého majetku kraje za účelem zjistit kolik a jakých nemovitostí má Zlínský kraj ve své správě. Následně také jeho majetkové vztahy s příspěvkovými a neziskovými organizacemi a obchodními společnostmi podléhajícími Zlínskému kraji. Také zde byl popsán průběh inventarizace a byla představena, popsána a zhodnocena dosavadní evidence Zlínského kraje, která je prozatím vedena v informačním systému pro správu majetku FAMA+. FAMA+ nabízí Zlínskému kraji několik modulů, ve kterých může kraj spravovat a hospodařit se svým majetkem. Některé z těchto modulů byly představeny v této kapitole. Zbytek nevyužitých modulů byl popsán v následující projektové části.

Jak již bylo zmíněno, projektová část se zabývá 3 návrhy na zlepšení a sjednocení evidence dlouhodobého majetku Zlínského kraje. Prvním návrhem je setrvání se stávajícím systémem FAMA+ AM za předpokladu, že Zlínský kraj začne využívat moduly, k nimž má již pořízenou licenci, avšak doteď nebyly využívány. Mezi tyto moduly se řadí především modul obnova staveb, inventarizace, majetkoprávní operace a grafická prezentace dat. Druhým návrhem je rozšíření FAMA+ o další potřebné moduly týkající se správy majetku či zakoupení celého balíčku FAMA+ CAFM – facility management. Tento balíček nabízí nejrůznější moduly, které by přispěly k zefektivnění a usnadnění evidence dlouhodobého majetku. Poslední návrh doporučuje zakoupení zcela nového softwaru pro správu majetku, který by zajistil přijatelné prostředí pro informační systém BIM. BIM umožňuje správu majetku po celou dobu jeho životnosti. Vytváří projekty, návrhy, vizualizace výstavby a poskytuje přijatelnou evidenci nemovitostí. V jednom systému jsou zastoupeny všechny důležité úkony týkající se majetku a tak díky tomuhle systému dojde ke zjednodušení celé evidence. Proto se zdá tento

návrh jako nejpříjemnější a nejvhodnější. Především také díky jeho perspektivě z hlediska budoucnosti, protože BIM se jeví jako pokrokový systém.

V 7 kapitole byly tyto tři návrhy podrobeny nákladové analýze a také byly rozebrány jejich přínosy a rizika a závěrem navrhnutá případná doporučení pro Zlínský kraj.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BELÁS, Jaroslav et al. *Finanční trhy, bankovníctví, pojišťovnictví*. Žilina: Georg, 2013, 596 s. ISBN 978-80-8154-024-0.

BORROW, Colin. *The 30 Day MBA in Business Finance*. 2nd ed. Philadelphia: Kogan Page, 2016, 264 s. ISBN 978-0-7494-7540-6.

BRAGG, Steven M. *Fixed Asset Accounting*. 4th ed. The United States of America: AccountingTools, 2017, 237 s. ISBN 978-1-938910-79-1.

BRYCHTA, Ivan et al. *Účetnictví podnikatelů*. 13. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016, 544 s. ISBN 978-80-7552-050-0.

ČESKO. Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky. In: *Úplné znění*. Ostrava: Sagit, 2012, č. 873.

ČESKO. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Úplné znění*. Ostrava: Sagit, 2012, č. 873.

ČESKO. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. In: *Úplné znění*. Ostrava: Sagit, 2012, č. 873.

Český účetní standard pro některé vybrané účetní jednotky č. 710 - Dlouhodobý nehmotný majetek a dlouhodobý hmotný majetek. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR.

ČOUKOVÁ, Pěva. *Průvodce českými účetními standardy v návaznosti na rozpočtová pravidla, zákon o obcích a další právní předpisy*. Bohuňovice: Účetní Portál, 2018, 198 s. ISBN 978-80-88128-33-5.

DUŠEK, Jiří. *Účetní uzávěrka a závěrka v přehledech snadno a rychle*. Sedmé vydání. Praha: Grada, 2014, 208 s. ISBN 978-80-247-5417-8.

HENDRYCH, Dušan. *Správní věda teorie veřejné správy*. 4., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014, 244 s. ISBN 978-80-7478-561-0.

KNÁPKOVÁ, Adriana et al. *Finanční analýza*. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada. 2017, 232 s. ISBN 978-80-271-0563-2.

KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. XX. aktualizované vydání. Praha: Bova Polygon, 2012, 412 s. ISBN 978-80-7273-169-5.

KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. Praha: C. H. Beck, 2002, 206 s. ISBN 80-7179-778-2.

LOUŠA, František. *Vnitropodnikové směrnice v účetnictví*. 7. aktualizované vydání. Praha: Grada, 2018, 128 s. ISBN 978-80-271-0797-1.

LOUŠA, František. *Zákon o účetnictví v praxi*. 5. aktualizované vydání. Praha: Grada, 2011, 144 s. ISBN 978-80-247-3848-2.

MAAYTOVÁ, Alena, PAVEL Jan a František OCHRANA et al. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Grada, 2015, 208 s. ISBN 978-80-247-5561-8.

MÁČE, Miroslav. *Manažerské účetnictví veřejného sektoru*. Praha: Grada, 2018, 512 s. ISBN 978-80-271-2003-1.

MÁČE, Miroslav. *Účetnictví a finanční řízení*. Praha: Grada, 2013, 552 s. ISBN 978-80-247-4574-9.

MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu*. Praha: Grada, 2012, 640 s. ISBN 978-80-247-3637-2.

MOCKOVČIAKOVÁ, Alena, Danuše PROKŮPKOVÁ a Zdeněk MORÁVEK. *Příspěvkové organizace*. 6. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, 376 s. ISBN 978-80-7357-736-0.

MORÁVEK, Zdeněk a Danuše PROKŮPKOVÁ. *Příspěvkové organizace 2018-2019*. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018-2019, 320 s. ISBN 978-80-7598-086-1.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek*. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2011, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004, 375 s. ISBN 80-7261-086-4.

PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ Jaroslav a Marek JETMAR. *Veřejný sektor - řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, 488 s. ISBN 978-80-7357-936-4.

POMAHAČ, Richard a Olga VIDLÁKOVÁ. *Veřejná správa*. Praha: C. H. Beck, 2002, 278 s. ISBN 80-7179-748-0.

POSPÍŠIL, Richard. *Veřejná ekonomika: současnost a perspektiva*. Praha: Professional Publishing, 2013, 195 s. ISBN 978-80-7431-112-3.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2015, 288 s. ISBN 978-80-5608-0.

PRUDKÝ, Pavel a Milan LOŠŤÁK. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi*. 14. aktualizované vydání. Praha: Nakladatelství ANAG, 2012, 312 s. ISBN 978-80-7263-733-1.

RUBÁKOVÁ, Věra. *Praktické účetní případy*. Osmé vydání. Praha: Grada, 2015, 168 s. ISBN 978-80-247-5498-7.

RUBÁKOVÁ, Věra. *Účetnictví pro úplné začátečníky*. Deváté vydání. Praha: Grada, 2015, 192 s. ISBN 978-80-247-5497-0.

RYNEŠ, Petr. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka*. 14. aktualizované vydání. Praha: Nakladatelství ANAG, 2014, 1145 s. ISBN 978-80-7263-853-6.

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční účetnictví: postupy účtování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017, 239 s. ISBN 978-80-7380-644-6.

SKÁLOVÁ, Jana. *Podvojně účetnictví 2018*. Dvacáté čtvrté vydání. Praha: Grada. 2018, 192 s. ISBN 978-80-271-0868-8.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. *Jak číst účetní výkazy*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada. 2016, 264 s. ISBN 978-80-271-0048-4.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR.

SEZNAM ELEKTRONICKÝCH ZDROJŮ

BIM - informační model budovy, © 2019. *Cadstudio.cz* [online]. Praha [cit. 2019-04-08]. Dostupné z: https://www.cadstudio.cz/bim?gclid=EAIaIQobChMI0uDb04HA4QIVT-h3Ch0rOwiAEAAAYASAAEgIwzfd_BwE

Finanční analýza, © 2016. *Managementmania.cz* [online]. Praha [cit. 2019-02-19]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/financni-analyza>

Horizontální a vertikální analýza výkazů, © 2014. *Kurzysprint.cz* [online]. Liberec [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: <https://www.kurzysprint.cz/horizontalni-vertikalni-analyza-vy-kazu/>

O kraji, © 2019. *Kr-zlinsky.cz* [online]. Zlín [cit. 2019-03-20]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/o-kraji-cl-17.html>

Partnerství veřejného a soukromého sektoru, © 2009. *Czech.cz* [online]. Praha [cit. 2019-03-14]. Dostupné z: <http://www.czech.cz/cz/66396-partnerstvi-verejneho-a-soukromeho-sektoru>

Poměrová analýza, © 2012. *Vlastnicesta.cz* [online]. Brno [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: <https://www.vlastnicesta.cz/metody/pomerova-analyza/>

Portál na podporu rozvoje obcí ČR, © 2018. *Rozvojobci.cz* [online]. Praha [cit. 2019-03-06]. Dostupné z: <https://www.rozvojobci.cz/news/verejny-sektor-verejne-statky-a-sluzby/>

Správní charakteristika, © 2019. *Kr-zlinsky.cz* [online]. Zlín [cit. 2019-01-23]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/spravni-charakteristika-cl-2411.html>

Základní charakteristika kraje, © 2019. *Kr-zlinsky.cz* [online]. Zlín [cit. 2019-01-23]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/zakladni-charakteristika-kraje-cl-3685.html>

ZLÍNSKÝ KRAJ, © 2017. *Rozpočet Zlínského kraje na rok 2018* [online]. Zlín [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/rozpocet-zlinskeho-kraje-na-rok-2018-cl-4245.pdf>

ZLÍNSKÝ KRAJ, © 2018. *Rozpočet Zlínského kraje na rok 2019* [online]. Zlín [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/rozpocet-zlinskeho-kraje-na-rok-2019-cl-4505.pdf>

ZLÍNSKÝ KRAJ, © 2016. *Výroční zpráva Zlínského kraje* [online]. Zlín [cit. 2019-03-28]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/vyrocni-zprava-zlinskeho-kraje-cl-3563.pdf>

ZLÍNSKÝ KRAJ, © 2017. *Závěrečný účet Zlínského kraje* [online]. Zlín [cit. 2019-03-28].
Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/zaverecny-ucet-zlinskeho-kraje-cl-119.pdf>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

aj.	a jiné
apod.	a podobně
a. s.	akciová společnost
atd.	a tak dále
CZ	cizí zdroje
č.	číslo
ČR	Česká republika
DFM	dlouhodobý finanční majetek
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
DM	dlouhodobý majetek
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek
DPH	daň z přidané hodnoty
EBIT	Earnings Before Interest and Taxes (zisk před odečtením úroků a daní)
EU	Evropská Unie
GDPR	General Data Protection Regulation (ochrana osobních údajů)
Kč	koruna česká
KFM	krátkodobý finanční majetek
km ²	kilometr čtverečný
m ²	metr čtverečný
OA	oběžná aktiva
o. p. s.	obecně prospěšná společnost
Sb.	sbírky
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
tis.	tisíc
tzv.	tak zvaně

VH výsledek hospodaření

VK vlastní kapitál

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1</i> Struktura veřejné správy (Portál na podporu rozvoje obcí ČR), (vlastní zpracování)	17
<i>Obrázek 2</i> Závaznost postupů dle právních předpisů (Otrusínová, Kubíčková, 2011, s. 48)	24
<i>Obrázek 3</i> Logo Zlínského kraje (O kraji © 2019).....	43
<i>Obrázek 4</i> Znak Zlínského kraje (O kraji © 2019)	43
<i>Obrázek 5</i> Vlajka Zlínského kraje (O kraji © 2019).....	43
<i>Obrázek 6</i> Mapa ČR a okresy Zlínského kraje	44
<i>Obrázek 7</i> Schéma orgánů Zlínského kraje (vlastní zpracování)	44
<i>Obrázek 8</i> Graf struktury příjmů Zlínského kraje za rok 2018 (Zlínský kraj, © 2018, s. 4)	47
<i>Obrázek 9</i> Graf struktury výdajů Zlínského kraje za rok 2018 (Zlínský kraj, © 2018, s. 8)	48
<i>Obrázek 10</i> Plánované příjmy a výdaje odborů Zlínského kraje za rok 2019 v tis. Kč (Zlínský kraj, © 2019, s. 12)	49
<i>Obrázek 11</i> Graf podílu DHM na celkových aktivech za roky 2013 – 2017 v % (vlastní zpracování)	51
<i>Obrázek 12</i> Graf vývoje DHM za roky 2013 – 2017 v % (vlastní zpracování)	53
<i>Obrázek 13</i> Vývoj obrátu aktiv a dlouhodobého majetku Zlínského kraje v letech 2013 – 2017 (vlastní zpracování)	55
<i>Obrázek 14</i> Vývoj celkových aktiv a nemovitostí Zlínského kraje za období 2013 – 2017, v tis. Kč (vlastní zpracování)	60
<i>Obrázek 15</i> Základní okno systému FAMA+ (interní zdroje).....	63
<i>Obrázek 16</i> Příklad navigačního a pracovního okna aplikace FAMA+ (interní zdroje)	65
<i>Obrázek 17</i> Tlačítkové menu pracovního okna FAMA+ (interní zdroje).....	65
<i>Obrázek 18</i> Tabulka pro vyplnění technických parametrů budovy Střední odborné školy a Gymnázia Staré Město (interní zdroje)	66
<i>Obrázek 19</i> Detail parametru (interní zdroje).....	67
<i>Obrázek 20</i> Výřez z katastrální mapy (interní zdroje)	68
<i>Obrázek 21</i> Modul obnova staveb a jeho formuláře v informačním systému FAMA+ (interní zdroje)	72

<i>Obrázek 22 Důležité etapy v celém životním cyklu stavby a některé z dostupných nástrojů systému BIM (interní zdroje)</i>	<i>77</i>
<i>Obrázek 23 Sdílení dat mezi jednotlivými účastníky projektu výstavby (BIM – informační model budovy, © 2019)</i>	<i>78</i>
<i>Obrázek 24 Fáze projektu prostřednictvím systému BIM (BIM – informační model budovy, © 2019).....</i>	<i>80</i>
<i>Obrázek 25 Vizualizace výhod zavedení BIM (BIM – informační model budovy, © 2019)</i>	<i>81</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1 Vertikální analýza aktiv za roky 2013 – 2017 v %</i>	<i>50</i>
<i>Tabulka 2 Vertikální analýza pasiv za roky 2013 – 2017 v %.....</i>	<i>51</i>
<i>Tabulka 3 Horizontální analýza aktiv za roky 2013 – 2017 v %.....</i>	<i>52</i>
<i>Tabulka 4 Horizontální analýza pasiv za roky 2013 – 2017 v %</i>	<i>53</i>
<i>Tabulka 5 Zadluženost Zlínského kraje za roky 2013 - 2017</i>	<i>54</i>
<i>Tabulka 6 Obrat aktiv a dlouhodobého majetku Zlínského kraje za roky 2013 – 2017</i>	<i>55</i>
<i>Tabulka 7 Vývoj položek dlouhodobého nemovitého majetku v letech 2013 - 2017 v tis. Kč.....</i>	<i>59</i>

SEZNAM PŘÍLOH

P I Katalogový list

PŘÍLOHA P I: KATALOGOVÝ LIST

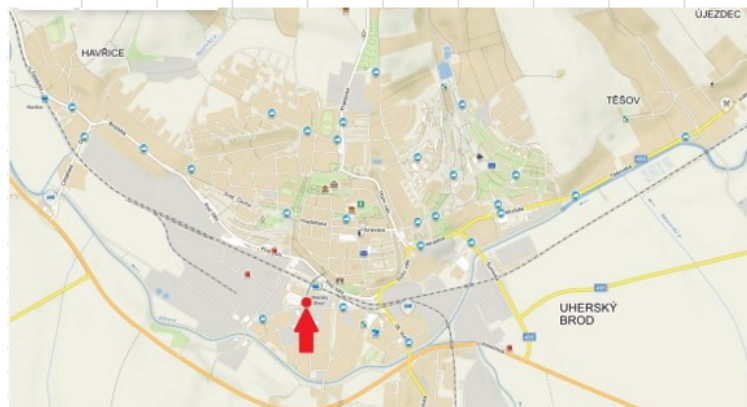
001	Reg.č. XXX
-----	------------

01 Název majetku

Objekt: Ředitelství SŠ-COPT Uherský Brod, Vlčnovská 688			
Obec:	Uherský Brod	Okres:	Uherské Hradiště
		Kraj:	Zlínský

02 Správce majetku

Střední škola - Centrum odborné přípravy technické Uherský Brod, Vlčnovská 688, 688 01 Uherský Brod

03 Popis objektu

- Objekt ředitelství se nachází v jižní části města v areálu pobočného závodu České zbrojovky a.s. Uherský Brod. Tato budova sídlí na ulici Vlčnovská, která je v rámci města poměrně důležitou tepnou vedoucí z hlavního tahu E50 do centra města nebo pro další tranzit do okolních obcí (jedná se z velké části o průmyslovou a obchodní ulici). Vchod do této budovy je vzdálen jen cca 300 m od dopravního terminálu zajišťujícího autobusovou i vlakovou dopravu.
- Jedná se o samostatně stojící budovu se suterénem a třemi nadzemními podlažními, která není v současnosti řešena ani částečně jako bezbariérová.
- Suterén (celková plocha 82 m²) - zde se nacházejí sklady a technická místnost s bojlerem pro ohřev teplé vody v této budově, ale také je zde přiveden teplovod, který zajišťují vytápění celé budovy z kotelen ČZ a.s.
- 1. nadzemní podlaží (celková plocha 344,27 m²) - tady jsou umístěny především dílenské prostory s příslušenstvím, ale např. nově také místnost pro server a toalety. Část z celkové plochy tohoto podlaží byla dříve pronajímána pro restauraci (tyto prostory budou upraveny pro dílny školy).
- 2. nadzemní podlaží (celková plocha 343,86 m²) – využívá se částečně pro ředitelství a administrativu SŠ, ale nacházejí se zde také dvě učebny, trezorová místnost sloužící jako zbrojní sklad SŠ a toalety.
- 3. nadzemní podlaží (celková plocha 339,28 m²) je řešeno jako půdní vestavba – zde se nachází větší učebna dálkového studia, dále zasedací místnost, sklady, úklidová místnost, toalety a 5 pokojů s

04 Parcelní čísla Zlínského kraje

	Katastrální území:	Uherský Brod	772984
P.č.	m2	Objekty, inženýrské sítě	Zatížení pozemků věcnými břemeny
1011	669	Objekt ředitelství SŠ-COPT UB	Nejsou

05 Věcná práva Zlínského kraje zřízena na cizích pozemcích

P.č.	Zatížení pozemků	Objekty, inženýrské sítě
7186/1	Nutno zřídit služebnost	Sítě (předpoklad: voda, elektřina, kanalizace).
7156/9	Nutno zřídit služebnost	Sítě (předpoklad: voda, elektřina, kanalizace).
7156/1	Nutno zřídit služebnost	Sítě (předpoklad: voda, elektřina, kanalizace).
7156/10	Nutno zřídit služebnost	Sítě (předpoklad: voda, elektřina, kanalizace).
7185/1	Nutno zřídit služebnost	Sítě (předpoklad: voda, elektřina, kanalizace).
7186/1	Nutno zřídit služebnost	Vyjíždění na silnici z parkoviště před budovou
7156/9	Nutno zřídit služebnost	Vyjíždění na silnici z parkoviště před budovou
6728/2	Nutno zřídit služebnost	Přístup k budově (2. zadní vchody), dálkové vytápění,

06 Popis technického stavu objektů

Samostatně stojící budova se suterénem (pod částí budovy) a třemi nadzemními podlažími (poslední podlaží je v podkrovní).

Budova byla uvedena do provozu v roce 1995 a dvě významnější modernizace proběhly v letech 2015 (zateplení, fasáda, výměna oken a vstupních dveří), 2014 bojler. Nynější stav by se dal zhodnotit asi následovně:

V roce 2015

- proběhlo zateplení obvodových stěn objektu kontaktním zateplovacím systémem s tepelnou izolací (děrovaným pěnovým polystyrénem se součinitelem tepelné vodivosti 0,039 W/m2.K)
- proběhlo zateplení stropní konstrukce STR1 tepelnou izolací (minerální plstí se součinitelem tepelné vodivosti 0,039 W/m2.K)
- zateplení podlahy nad venkovním prostorem tepelnou izolací (se součinitelem tepelné vodivosti 0,037 W/m2.K)
- výměna oken (součinitel prostupu tepla oken - 0,9 W/m2.K)
- výměna dveří (součinitel prostupu tepla dveří - 1,2 W/m2.K)

V roce 2014

- proběhla výměna bojleru

Problematické body:

- rozvody vody v budově (již několikrát došlo k havárii, která byla pouze lokálně opravována)
- napojení na dešťovou kanalizaci v suterénu (vzhledem úrovní hladiny řeky Olšavy došlo již několikrát k zatopení suterénu dešťovou vodou)
- klimatizace pro 2.NP je již ve většině kanceláří nefunkční (fungovala od uvedení budovy do provozu v roce 1995) a tyto závady jsou již prakticky neopravitelné
- 2. vchody budovy směřují do areálu CZUB
- parkoviště před budovou nemá vyřešen oficiální nájezd na silnici před budovou
- část 1.NP (která byla dříve pronajímána vývažně) by měla být přestavěna na nové učebny

Objekt: Ředitelství SŠ-COPT UB	
Zastavěná plocha	436,077 m2
Obestavěný prostor	3 869,0 m3
Střeška (krytina)	šikmá s keramickou střešní krytinou
Nosná konstrukce	Železobetonové monolitické rámy založené na základových pasech na štěrpkopískových polštářích. Venkovní nosné obvodové zdivo z cihel POROTHERM na tl. 40 cm, založené na základových pasech na štěrpkopískových polštářích.
Příčky	Keramické tvárnice
Fasáda	Zateplení obvodových stěn kontaktním zateplovacím systémem s tepelnou izolací o tl. 120 mm (děrovaným pěnovým polystyrénem se součinitelem tepelné vodivosti 0,039 W/m2.K). Nová fasáda byla realizována v roce 2015.
Počet podlaží	3 NP + suterén
Výplně otvorů	okna plastová (součinitel prostupu tepla = 0,9 W/m2.K), vstupní dveře hliníkové (1,2 W/m2.K)
Elektrické rozvody	původní
Zdroj teplé vody	elektrický boiler
Rozvod vody	původní
Vzduchotechnika	klimatizace pro 2. NP = na většině míst již neopravitelná (je zde od roku 1995)
EPS(el.požární signalizace)	Ne
napojení EPS	x
EZS(el.zabezpečovací signalizace)	Ne
napojení EZS	x
Rozvodna	Budova je napojena na rozvodnu CZUB
Kotelna	Ne (vytápění je zabezpečeno z kotelny České zbrojovky a.s.)
Je objekt využíván v souladu s kolaudací	Ano
Výtah	Ne
Kuchyň	Ne
Podsklepení	Ano (částečně)
Rok výst., rekonstr.	Výstavba: 1995, rekonstrukce: 2015 (zateplení, fasáda, výměna oken a vstupních dveří), 2014 elektrický bojler

09 Bezbarierový přístup
Objekt Ředitelství SŠ-COPT UB

Ne

10 Schématicky situace objektu

07 Dokumentace stávajícího stavu

Projektová dokumentace 05/2015 je ve stupni skutečného provedení stavby, v tištěné i elektronické verzi. Uložena je na SŠ-COPT Uh. Brod, vypracoval: Ing. Roman Belžík a Ing. Milan Baran, zakázka č.: 14ZAK0986

08 Průkaz energetické náročnosti budovy (PENB)

Objekt ředitelství SŠ-COPT UB

Ano